

I Q R A

اقراء

EESTI MOSLEMITE KUUKIRI NR 27

NOVEMBER 2011 /

DHU-L-HIŽŽA – MUHARRAM 1432

Monogaamiast ja
polügaamiast

Mõtteid mitmikabielust

Kui asjad veavad viltu

Intervjuu nelja õega

MIS ON POLÜGAAMIA?

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

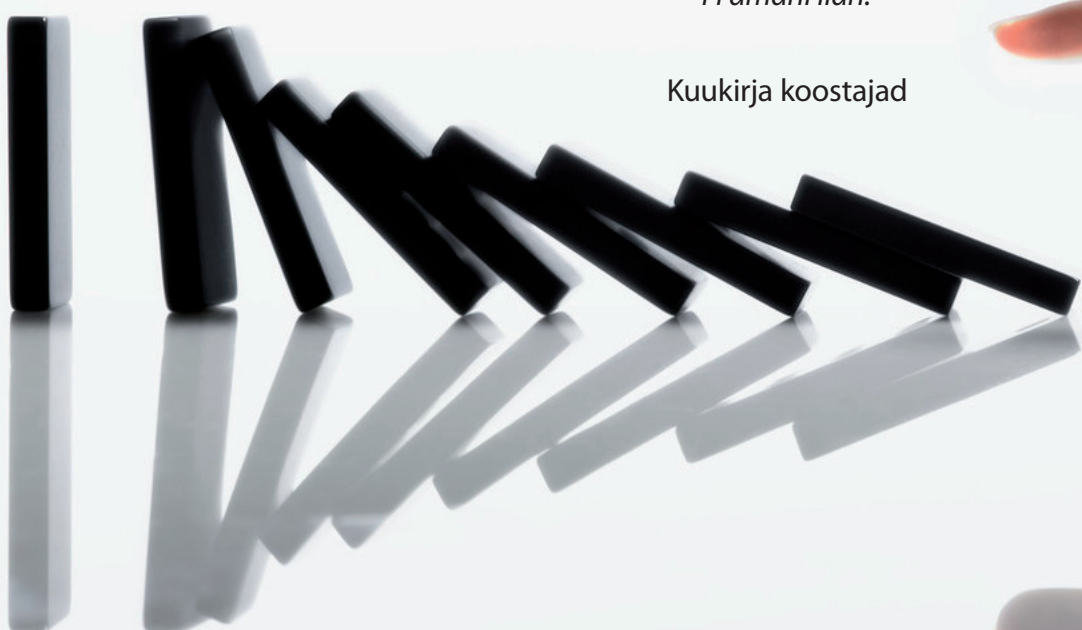
Seekordse kuukirja peateemaks on juba kuukirja koostamise ajal palju laineid löönud polügaamia. Räägime nii polügaamiast üldiselt kui ka spetsiifiliselt islami seaduse järgi. Mõtteid saavad avaldada nii moslemid (läbi arvamugude ja lugejaküsimuse) kui ka mitte-moslemid (läbi eestikeelses pressis ilmunud artikli). Eriti põnevat lugemist peaks pakkuma meie lugejatele endilt kogutud küsimustega intervjuu nelja õega, kellest kaks on abielus teise naisena, üks oli kolmas naine ja üks ei oleks vastu, kui ta mees teise naise võtaks. Polügaamia teemal on seekord ka fatwad, moslemipäevikud, „Naised islamis“ rubriik ja loomulikult lugejaküsimus.

Islamiuudiste rubriigil on alates sellest kuust uued tegijad – marhaba meie väiksesse kollektiivi, Kauthar ja Rubaba! „Reis ümber islamimaailma“ jutustab Venemaast, „Lääne oma moslemid“ aga laineid löönud Briti ajakirjanikust Yvonne Ridleyst. „Looduslik ravi“ õpetab kasutama mustköömet. Koraaninurgas õpime, millised on Koraani retsiteerimise viisakusreeglid. Hadithinurgas kordame palverännaku ajale kohaselt hadži ja omra hadithe ja duaanurk õpetab kasutama palverännaku ajaga seotud duaad. Kindlasti leiate veel ka palju muud huvitavat **إن شاء الله**

Meeldivat lugemist!

Fi amani llah!

Kuukirja koostajad

SISUKORD

<i>Tere tulemast eid ul-adha 2011</i>	4
<i>Mis on polügaamia? (Aisha)</i>	6
<i>Minu mehel on / oli / saab olema mitu naist (intervjuu nelja õega)</i>	10
<i>Kui asjad veavad viltu (Amina Bahrainist)</i>	26
<i>Monogaamiast ja polügaamiast (Raivo Mänd)</i>	28
<i>Mõtteid mitmikabielust (Kauthar)</i>	29
<i>Islamiuudised (Kauthar, Rubaba)</i>	30
<i>Minu lugu (Ivar)</i>	33
<i>Moslemipäevikud (Tasneem)</i>	37
<i>Minu Alžeeria: Laevasõit pole ajavõit (Khadija)</i>	39
<i>Minu Mediina: Tagasi Mediinas (Yusuf Saeed)</i>	42
<i>Reis ümber islamimaailma: Venemaa (Sarah Egiptist)</i>	45
<i>Lääne oma moslemid: Yvonne Ridley (Amina Bahrainist)</i>	48
<i>Naised islamis: Polügaamia (Aisha)</i>	51
<i>Lisateavet lapsest : Kui laps on haige (Aisha)</i>	55
<i>Looduslik ravi : mustkõömen (Khadija)</i>	58
<i>Elu eesmärk – Paradiis: Bida'a, 5. osa (Amina lirimaalt)</i>	63
<i>Surmast : Kadunukese perekond (Aisha)</i>	66
<i>Poiss, kes püüdis põgeneda surma eest – 4. osa (Amira)</i>	67
<i>Jeesuse tõeline sõnum : Jeesuse sõnum (Aisha)</i>	69
<i>Lugeja küsib lugeja vastab</i>	71
<i>Pudrupotike keeda! Tuneesia salatite eri (Karima)</i>	74
<i>Koraaninurk: Koraani lugemise viisakusreeglid (Aisha)</i>	77
<i>Hadithinurk: hadž ja omra (Aisha)</i>	78
<i>Fatwanurk : polügaamia</i>	87
<i>Duaanurk: dhu-l-hižža 10 päeva duaa (Aisha)</i>	89
<i>Õpime araabia keelt: loomad (Aisha)</i>	90
<i>Lastele (Khadija)</i>	92
<i>Arvamuskülg</i>	102

TERE TULEMAST, Eid UL-adha 2011!!!

Eesti Islami Koguduse mufti Ildar Muhhamedšin teatab, et eid ul-adha palve toimub pühapäeval 6. novembril kell 9.00 hommikul inšaAllah.

Samal ajal, kui palverändurid Mekas ohvrilooma tapavad, teevad seda moslemid ka oma kodudes üle kogu maailma. Seda ohverdamispüha nimetatakse *eid ul-adha* või ka *eid ul-käbiir* (türgi keeles – kurban bairam) – ohverduspüha või suur püha, mis eristub teisest moslemite pühast, ramadaani-paastu lõppu tähistavast *eid ul-fitrist* ehk *eid us-saghiirist* (väikesest pühast).

Eid ul-adha algab *dhu l-hižža* (palverännakukuu) 10. päeval (täpselt 70 päeva peale ramadaani) ning kestab kokku kolm päeva. Seda püha peetakse meenutamaks prohvet Aabrahami (as) kuu-
lekust, kui ta oli nõus oma poja Ismaeli (as) Jumalale ohverdama. Jumal aga saatis Aabrahamile (as) viimasel hetkel poja asemel ohverdamiseks oina. Selle mälestuseks ohverdavadki moslemid üle kogu maailma just sel päeval lamba, kitse või kaameli ning jagavad ohvriliha kolmeks, jättes ühe osa endale piduroaks, kinkides teise osa lähedastele ning annetades kolmanda osa vaestele.

EIDI PALVE

Eid ul-adha hommikul lähevad moslemid kohalikku mošeesse *eidipalvusele*. *Eid ul-adha* õigeks palveajaks peetakse Prohveti (saws) hadithi kohaselt aega, kui päike oli umbes üks meeter horisondist kõrgemal. Tänapäeval pannakse piirkonniti moslemite jaoks paika, mis kell kohalikus mošees pühadepalvet peetakse.

Prohvet (saws) on öelnud: „Laske vabadel naistel, neitsitel ja menstrueerivatel naistel tulla *eid* palvele ning olla tunnistajateks kõigele heale ja usklikle palvetele. Mis puutub aga menstrueerivatesse naistesse, siis nemad ärgu sisenege palvepaika.” (Sahih Al-Bukhari) See tähendab, et menstrueerivad naised võivad küll minna mošeesse, kuid palvest osa võtta nad ei saa, nagu ei või ka minna palveks ette nähtud ruumi.

Eid ul-adha palvele minnes sööma ei pea (nagu *eid*

ul-fitri palvele minnes, et väljendada paastu lõppemist), sunnaks on süüa peale ohverdamist ohvrilooma liha.

Väga soovitatav (mustahab) on teha enne *eid* palvele minekut *ghusl* ehk suured ablutsioonid (suur puhastumine), kuna on teada, et Prohveti (saws) kaaslased tegid nii.

Meestel soovitatakse panna *eid* palveks selga oma kõige ilusamad riided. Naised aga peaksid Prohveti (saws) õpetuse järgi jääma tagasihoidlikuks. **Kindlasti ei tohiks naised end ka *eid* päeva puhul lõhnastada ega meikida (va kodus).**

Eid palvele minnes korratakse (mehed võivad valjusti): *allaahu akbar, allaahu akbar, lää iläähä illallaah, allaahu akbar, allaahu akbar wa lilläähil hämd* (Jumal on Suurim, Jumal on Suurim, ei ole jumalust peale Jumala, Jumal on Suurim, Jumal on Suurim, Jumalale

olgu kiitus). *Eid ul-adha* ajal tuleb seda öelda veel ka peale mošeest tulekut.

Eidi palve koosneb kahest *rakast*. Omar (raa) ütles: „Reisija palve on kaks *rakat*, *adha* palve on kaks *rakat*, *žumu'a* (reedene kogukonnapalve) on kaks *rakat* – selline on nende täispikkus, edasi antud Jumala Sõnumitooja (*saws*) poolt.” (Musnad Ahmad, Nasai jt.)

Eidi palve ette ei käi ei *adhaani* (palveaja alguse kutset) ega *iqaamat* (palve alguse kutset). Jabir ibn Samura (raa) ütles: „Olen *eid*i palvet koos Jumala Sõnumitoojaga (*saws*) palvetanud mitmeid kordi, alati ilma *adhaani* või *iqaamata*.” (Sahih Muslim)

Eidi palve ette ega taha ei palvetata vabatahtlikke palveid, välja arvatud juhul, kui palvet peetakse mošeas ja palvetaja jõuab kohale tükk aega enne palve algust. Ibn Abbas (raa) ütles: „Prohvet (*saws*) väljus oma majast *fitri* päeval, palvetas kaks *rakat* ja ei palvetanud ei enne ega pärast seda (vabatahtlikke palveid).” (Zaad al-Maad 2/443)

Eidi palve on üldjoontes nagu iga teine kaheakaline palve, välja arvatud, et sunnaks on esimese raka alguses tavapärase ühe täkbiiri („allaahu akbar”) asemel 7 ja teises raka 5 täkbiiri. Selle tõestuseks on ka hadith, milles Aisha (rah) ütles: „Jumala Sõnumitooja (*saws*) ütles nii *fitri* kui *adha* palves *täkbiiri*: seitse esimeses (*rakas*) ja viis teises (*rakas*), kui välja arvata *täkbiirid*, mis öeldakse enne *rukut* (poolkummardust).” (Abu Dawud). Kõigi täkbiiride ajal tõstetakse käsi kõrvade kohale nagu tavalise täkbiiri puhul.

Vastupidiselt reedesele palvusele, peetakse *eid*i palve *khutbat* (jutlust) peale palvet. Ibn Abbas (raa) ütles: „Olen *eid*i ajal palvetanud nii Sõnumitooja (*saws*), Abu Bakri, Omari kui Othmani taga ja kõik nad palvetasid enne *khutbat*.” (Sahih Al-Bukhari) Palve lõppedes on soovitatav (sunn) jääda jutlusele, kuid see ei ole kohustuslik, kuna Prohvet (*saws*) ütles peale *eid*i palvet: „Nüüd tuleb meil *khutba*, nii et kes soovib *khutbat* kuulata, jäägu siia, ja kes mitte, võib lahkuda.” (Abu Dawud)

Paljudele moslemitele on saanud tavaks käia *eid*i päeval surnuaial, nõ kadunukesi tervitamas. See ei ole islami traditsioon, kuna ei ole mingisugust märget, et Prohvet (*saws*) oleks *eid*i päeval süstemaatiliselt surnuaeda külastanud. Ühe Muslimi hadithi kohaselt ütles Aisha (rah), et Prohvet (*saws*) olevat käinud surnuaial öhtuti, kusagil ei ole märget *eid*i päeval või reedel või ükskõik mis muul täpselt määratud päeval surnuaial käimisest. Prohvet (*saws*) on vaid öelnud: „Külstage haudu, kuna see tuletab teile meelde teispoosust.” (Sahih Muslim)

Tihti võtavad moslemid *eid*i päeva kohustust teisi moslemeid õnnitleda liiga otseselt ning võib juhtuda, et mehed käivad läbi kõik majad, mis neile tee peale ette jäävad, õnnitledes seal lausa kättpidi naisi, kes on (kuna nad on ju kodus) reeglite kohaselt katmata ja kellel mahramit juures ei ole. Teatud riikides kiputakse isegi omavahel pösesuudlusi vahetama, mis on täielikult islami seaduse vastane. Mehed võivad omavahel tervitada, nagu ka naised omavahel. Meeste rahvas võib laubale või pähe suudelda oma ema, tüdrit, tädi ja muid naisi, kes on tema mahramid (st kellel tal on veresuguluse tõttu keelatud abielluda).

Eid on aeg, mis pühendatakse perele ning kus pööratakse erilist tähelepanu vaestele, lapsed saavad aga kingitusi. Pühade ajal peab isegi kõige vaesema mehe laud olema kaetud ning ka kõige vaesematel lastel seljas mõni uus rõivaese.

Eid ul-adha ajal ohvrilooma tapmine ei ole kohustus vaid sunna. Kellel aga vähegi on majanduslik võimlus, tapmiskoht ja teadmised olemas, võiksid seda siiski teha, kas või mõeldes sellele, kui raske on Eestis halal liha saada ning kui palju on *neid* ödesid-vendi (eriti just üksikuid ödesid), kellele teie tapetud looma kolmandik almuseks ja kolmandik kingiks antud liha rohkem ära kulub, kui te seda iial arvata oskate. Juhul, kui te ise kedagi sellist ei tunne, võib liha saata Tallinna mošeesse, kust mufti selle vajajatele edasi toimetab.

Mis on polügaamia?

Autor: Aisha

Kõigepealt – mida tähendab üldse see sõna, „polügaamia“? „**Polügaamia**“ tuleb kreeka keelest ja tähendab mitmeid või paljusid abielusid. Seda sõna võib olenevalt kontekstile kasutada nii inimese puhul, kes on mitme partneriga legaalses abielus või ka niisama suhtes.

Polügaamia on tegelikult vaid üldine termin, mida võib kasutada nii meeste kui naiste puhul. See jaguneb polügüüniaks (kui ühel mehel on mitu naist), **polüandriaks** (kui ühel naisel on mitu mees) ja **grupiabielluks** (polügüünia ja polüandria teatud kombinatsiooniks).

Kuigi kõik kolm on eksisteerinud ja eksisteerivad siiani, siis polügüünia on neist kõige levinum ja seda reeglina ka polügaamia all mõistetakse, kui sellest räägitakse.

Polüandria (jaaa, selline asi on täiesti olemas!!!) on samuti väga vana abieluviis, mille vast üheks värvikamaks näiteks on hindusimi kuulsa eepose „Mahabharata“ kuningas Pandu viis poega, kellel on üks ühine naine – Draupadi. Tänapäeva Indias on polüandria levinud vaid Toda hõimus, kus vendadel on vahel mitme peale üks naine. Reeglina astutakse polüandrilisse abiellu, kui maad ei taheta meessoost pärijate vahel jagada. Ka nomaadidest tiibetlaste hulgas oli polüandria levinud. Reeglina abiellusid ühe naisega kaks väga vaest venda, kes kumbki omale naist lubada ei saanud.

Grupiabiellusid on erinevat tüüpi, kuid reeglina on tegemist perekonnaga, mille moodustavad mitmed mehed ja naised, kes kõik jagavad ühist vastutust terve perekonna järehtulijate eest.

Georges P. Murdock¹ võttis vaevaks ja uuris 1960-1980tel aastatel erinevate ühiskondade abielukombeid ning sai vapustava tulemuse: **1231 ühiskonnast 186 olid monogaamsed, 453s esines kohati polügüüniat, 588 olid rohkem polügüünsed kui monogaamsed ja 4s leidus polüandriat.** See tähendab siis tegelikult, et veel 20. sajandil oli üle 80% maailma ühiskondades kas polügüünsed või osaliselt polügüünsed.

Samas peab tunnistama, et isegi neis ühiskondades, kus polügüünia on ametlikult lubatud ja tunnustatud, praktiseeritakse seda siiski küllaltki vähe. Rohkem kui ühe naise pidamine nõuab mehelt suurt pingutust ja suuri ressursse, millest tulenevalt võivad mehed ju unistada, aga enamikule neist jääbki mitme naisega abielus olemine vaid kaugeks ja kättesaamatuks. Nii oli näiteks varemalt Hiinas ja on tänapäeval ka islamimaailmas.

Polügüüniat lubavates ühiskondades võib mitme naise omamine muutuda prestiiži ja staatuse küsimuseks, kuid samas on see ka nii neis ühiskondades, kus ametlik polügüünia keelatud on – nii ei vaadata läänemaailmas eriti viltu neile rikastele ärimeestele, kellel on naine, kuid kõrval ka armuke või lausa mitu.

¹ Murdock, George P, „Ethnographiv Atlas“.

POLÜGAAMIA KONFUTSIANISMIS

Tuhandeid aastaid on rikastel meestel olnud Hiinas kombeks pidada üht ametlikku naist ja paljusid konkubiine. See oli lubatud kuni Hiina Rahvavabariigi loomiseni. Mitu naist väljendas mehe sotsiaalset ja majanduslikku staatust ning vajadus selle järele oli peamiselt tingitud tõsiasjast, et Hiina ühiskonnas oli mehe suurimaks õnnetuseks, kui ta jäi ilma meessoost järeltulijata. Seega oli mitme naise pidamine justkui kindlustus taolise suure õnnetuse vastu.

Konfutsianism toetas polügüüniat, pidades mitme perekonna ülalpidamist mehele auasjaks ja oluliseks sammaks isiklikus arengus. Kui konfutsianism Hiinast edasi Koreasse, Taiwani ja Jaapanisse levis, levis edasi ka polügüünia.

Kuigi tänapäeval on Hiinas mitme naise pidamine ametlikult keelatud, on arutatud selle keelu ajutist annulleerimist Tiibeti piirkonnas, et sealset meeste ja naiste arvu tasakaalu viia.

Hong Kongis keelustati polügaamia 1971. aastal, kuid tegelikkuses praktiseeritakse seda seal siiani. Berliinis asuva Humboldti Ülikooli professori Man-Lun Ngi uurimuse kohaselt ligi kahest miljonist Hong Kongi abielumehesest umbes 300 000 peavad Hiinas armukest (1996). 1995. aasta uuringu kohaselt 40% abieluvälistest suhetest olid pikaajalise partneriga.

Kuigi Hiina on pikka aega olnud polügüüniat lubav maa, võib neil tulevikus olla vaja kaaluda hoopis polüandria legaliseerimist. Kuna Hiina püüab läbi erinevate seaduste oma rahvaarvu stabiilsena hoida, on ühes peres lubatud vaid üks laps. Juba iidsetest aegades on Hiinas äärmisel oluline olnud, et mehel oleks poeg, kes ta nime edasi kannab (see oli ka üks põhjustest, miks varem polügüüniat harrastati) ja kuna tänapäeval on lubatud vaid üks laps, tehakse Hiinas liigagi tihti valikulist aborti või tapetakse vast-sündinud tütar, et pere oleks võimalus veel poega saada. Sellest tulenevalt on Hiinas miljoneid mehi ühes vanuseklassis rohkem kui naisi ja naistest on hiiglasuur puudus.

POLÜGAAMIA HINDUISMIS

Teatud osad hindu ühiskonnast on teatud aegadel praktiseerinud nii polüandriat kui ka polügüüniat. Veedadeaegne hinduism ei keelanud ega ka õhuta-

nud polügaamiat. Tänapäeval on India abieluseaduse järgi polügüünia keelatud hindudele, sikhidele ja kristlastele, kuid lubatud moslemitele.

Vana veeda käsikirja Manu seaduseraamatu kohaselt oli mitmenaise pidamine lubatud kõigis kastides, kaasa arvatud brahminite hulgas. Kuigi brahmini kasti kuuluva mehe esimene naine pidi olema kindlasti ka brahmini kastist, siis ta teine naine võis juba olla kas brahmini või ksatria perekonnast; kolmas omakorda kas brahmin, ksatria või vaiša; neljas aga juba isegi sudra kastist.

Kui rääkida lähemast ajaloost, siis veel 1970tel aastatel propageeris krišnaidide liikumise looja Bhaktivedanta Swami Prabhupada polügüünia legaliseerimist, et naisi läbi legaalse religioosse abielu kaitsta.

Tänapäeval on Indias laiaulatuslikult levinud sama probleem mis Hiinaski – kuna ühiskond venereerib poisslapsi ja tüdrukuid suurt millekski ei peeta ja kuna tehnika võimaldab lapse sugu teada saada juba enne sündi, tehakse palju selektiivset aborti, poisslaste kasuks ja tüdruklaste kahjuks. Sellest tulenevalt on tekkimas olukord, kus mehi on rohkem kui naisi.

POLÜGAAMIA JUDAISMIS

Juutide seadused Tooras lubavad polügaamiat, kuigi ajalooliselt on see alati olnud pigem erandiks kui reeglisk. Tänapäeval on enamikes judaismi sektides polügüünia keelatud. Esimesena keelustasid selle aškenaazi juudid, juba 11. sajandil. Samas leidis veel Iisraeli riigi taasloomise ajal judaismi sekte, kus polügüünia oli lubatud ja Iisrael oli sunnitud emigreerivate polügüünsete perekondade koha pealt silma kinni pigistama. Osad sektid väidavad, et see keeld oli vaid ajutine meede, mis nüüd enam ei kehti ja soovivad polügüüniat taastada.

POLÜGAAMIA BUDISMIS

Budismis peetakse abielu ilmalikuks küsimuseks ja seega religioon vaikib nii polügaamia kui ka monogaamia osas.

POLÜGAAMIA KRISTLUSES

Kuigi Vana Testamendi kohaselt on polügüünia lubatud, kirjutas Augustinus Hippost oma raamatu „The Good of Marriage“ 15. peatükis: „Aga nüüd, meie ajal ja hoides

kinni Rooma traditsioonidest, ei ole enam lubatud teist naist võtta, kuniks esimene veel elus on.“ Need sõnad illustreerivad väga hästi polügüünia keelu staatust kristluses – see oli tingitud mitte religioosest õpetusest vaid kultuurilisest mõjust.

Samas on läbi aegade olnud mitmeid kristlikke sekte, kes on püüdnud religioosseid dogmasid uuesti algallikatest ammutada, kasutades seadusloomeks vaid Piiblit ennast ja mõnedel neist on läinud korda vähemasti mõneks ajaks polügüünia taastada. Ühe näitena võib tuua protestantistliku reformiliikumise. Isegi Martin Luther kirjutas 1524. aastal polügüünseid abielusid takistada püüdvale kantsler Gregor Brückile: „Te ei saa keelata meest abiellumast mitme naisega, sest see ei ole kuidagi Pühakirja vastu.“² Ka Münsteri radikaalsed anabaptistid praktiseerisid polügüünia, kuid nende mõjuvõim nõrgenes peale 1535. aasta Münsteri mässu mahasurumist. Paljud teised protestantismi juhid nagu näiteks Jean Calvin mõistsid polügüünia hukka ja seega ei säilinud see protestantismis eriti kaua.

Larry O. Jensen on oma raamatusse³ üles tähendanud järgmist: „Nürnbergi parlament võttis 14. veebruaril 1650 vastu otsuse, et kuna Kolmekümne Aastase sõja tõttu on nii palju mehi surma saanud, siis oli kirikutel järgneval kümnel aastal keelatud alla 60-aastaseid mehi kloostritesse vastu võtta. Preestritel ja pastoritel, kes ei olnud ühegi kloostriiga seotud, lubati abielluda. Viimaks lubas seadus igal mehel abielluda kuni kümne naisega. Mehi manitseti auväärseks käitumiseks ja oma naiste eest hästi hoolitsema, et nende vahel vaenu ära hoida.“

Tänapäeval küll üheski lääneriigis polügüünia ametlikult lubatud ei ole, kuid samas nimetavad konservatiivsed kristlased tiheda abielu ja lahutuse kasutamist see-ria-polügaamiaks. Polügaamiaks võib pidada ka mitmete tüdruksõprade korruga pidamist, üheõusuhteid ja korruga naise ning armukese pidamist.

Rääkides korruga kristlastest ja polügüünia, lipsab mõte tihti mormoonidele. Tegelikuses aga on mitmenaisepidamine mormoonide seaduste järgi keelatud olnud juba 1890.st aastast. Tänapäeval on järele jäänud vaid mõned üksikud fundamentalistlikud sektid, kes seda veel praktiseerivad. Mõnede andmete kohaselt on kokku umbes 37 000 mormoonist fundamentalisti, kellest vähem kui pooled elavad polügüünises kodus. Selleks, et kõik naised saaksid ka seaduse silmis end oma abikaasa naiseks nimetada, kasutavad mormoonid järjestikuse abielu ja lahutuse süsteemi. Kõigepealt abiellub mees ühe naisega ja see naine võtab oma mehe nime. Kui

2 „De Wette“köide 2, lk 459.

3 „A Genealogical Handbook of German Research“, 1980, lk 59.

mees leiab teise naise, siis lahutab ta esimesest ning abiellub teisega, kuid esimene naine jääb ikka oma mehe perekonnanimega ja jätkab samas kodus elamist. Kui mees leiab kolmanda naise, käitutakse samamoodi jne.

Viimati praktiseeriti kristlikus maailmas laialdaselt ja legaalselt polügüünia 17. sajandil. Läänemaailma ilmalik seadus ei luba polügaamseid abielusid. Samas ei eksisteeri enamikes taolistes riikides mingeid seadusi polügaamse elustiili kui sellise vastu, keelatud on vaid selle kooselu legaliseerimine ja ametlik tunnustamine. USA on siin erandiks – teatud osariikides on väga karmid seadused ka polügaamse ametlikustamata kooselu vastu. Reeglina on tegemist kunagiste mormoonivastaste seaduste jäanukitega ja neid karne seadusi viiakse täide väga harva.

POLÜGAAMIA ISLAMIS

Islamimaailm on väga lai; sinna kuuluvad väga erineva kultuuritausta ja ajalooga riigid. Sellest tulenevalt on ka polügüünial islamimaailma eri paigus väga erinev staatus. On selliseid riike, kus polügüünia on lausa seadusega keelatud; selliseid, kus see on küll lubatud, kuid seda praktiseeritakse harva või üldse mitte ja selliseid, kus polügüünne praktika on laialdasem. Kõige enam praktiseeritakse polügüünia Lääne-Aafrika riikides, kus see oli levinud juba enne islamit ja kus seda praktiseerivad ka kohalikud mitte-moslemid.

Paljud inimesed on teadlikud sellest, et moslemimeestel on lubatud abielluda rohkem kui ühe naisega. Kuid üldiselt ei teata, et sellistele meestele on kehtestatud väga ranged naiste ajalisel ja rahalisel võrdse kohtlemise tingimused.

Koraan ütleb: „Ja kui te kardate, et ei suuda orbudega õiglaselt käituda, siis abielluge oma valitud naistega – kahe, kolme või neljaga; kuid kui kardate, et ei suuda (nendega) õiglaselt käituda, siis vaid ühega ...“ (4:3)

Tegelikuses on monogaamia norm ja polügaamia erand, kuna enamuse mehi leiab, et ei suuda ühel või teisel põhjusel endale rohkem kui ühte naist lubada. See ei ole kunagi olnud moslemite hulgas väga levinud, välja arvatud piirkondades, kus mehed juba varem lausa mitmekümneid naisi omasid, ja see on harva edukas, kui just esimene naine sellega ei nõustu. Polügaamiat ei ole seega võimalik kellelegi peale suruda.

Islam ei rajanud polügaamiat. Tegelikuses ilmneb mingit liiki polügaamiat igas ühiskonnas – kas siis ametliku abielu, armukeste, prostitutsiooni või abi-

eluväliste suhete näol. Islam minimaliseeris ning reguleeris polügaamia traditsiooni, et kaitsta naisi ja lapsi, keda võidakse muidu ära kasutada ning hüljata.

Mõningatel juhtudel, nagu näiteks siis, kui esimene naine on krooniliselt (või vaimselt) haige või pole võimeline lapsi saama, kui sõja tõttu on palju leski ja orbe või kui abielu on samahästi kui läbi, aga naine soovib siiski selle mehega abielusuhtesse jääda, võib avalik ja seaduslik polügaamia olla parim lahendus. II maailmasõja järgsel Saksamaal kaaluti ajutise polügaamia kehtestamist, kuna väga palju mehi oli sõjas surma saanud, jättes seega palju naisi lastega leskedeks ning ülejäänud vallalisteks. Väga paljud naised olid sunnitud vaid leiva eest oma keha Briti ning USA sõduritele müüma. Sellises olukorras eelistaks iga naine olla kasvõi neljas, kui vaid oleks mees, kes tema ja ta laste eest hoolitseks ja talle legaalselt armastust pakuks.

Ka Eestis ei olnud olukord peale II maailmasõda kuni roosiline – võis juhtuda nii, et nelja tütreaga perest vaid üks sai mehele. Kui meil oleks peale II maailmasõda ajutiselt polügüünia lubatud olnud, oleks meid praegu kuni neli korda rohkem. Juba see on fakt, mille üle tasuks mõelda – paljud meie probleemid, mis lähtuvad demograafiast, oleks siis olemata.

Prohvet Muhammed (صلی اللہ علیہ وسلم) oli oma esimese naise Khadijaga 25 aastat abielus ega abiellunud ühegi teise naisega seni, kuni Khadija elas. Tema abielud mitmete leskede ja lahutatud naistega hilisematel aastatel sõlmiti peamiselt poliitilistel ja humaansetel põhjustel. Näiteks abiellus ta päris mitme naisega, kuna nood olid sõjas kaotanud oma mehe ning jäänud seega kaitseta. Kõigist proh-

vet Muhammedi (صلی اللہ علیہ وسلم) naistest vaid üks oli temaga abielludes neitsi (st ei olnud lahutatud ega lesestunud). Juba see fakt peaks igaühe peast peletama pettepildi noori näitsikuid täis haaremitest. Tema kodust elu iseloomustas armastus, teistega arvestamine, lahkus ja austus. Tema abikaasa Aisha (رضی اللہ عنہا) on öelnud: „Ta aitas alati majapidamistöodega ning parandas aeg-ajalt oma riideid ja kingi ning pühkis põrandat. Ta lüpsis, pani köidikusse ning toitis oma loomi ise.“ Kord küsiti Aishalt, kuidas Muhammed (صلی اللہ علیہ وسلم) oma perekonnaga käitus. Ta vastas: „Ta aitas oma pereliikmeid nende kodutöodes, kuid kui kõlas palvekutse, (jättis ta kõik katki ja) lahkus palvusele.“ Muhammed (صلی اللہ علیہ وسلم) ise on aga öelnud: „**Ideaalseimad uskliked seas on oma usus need, kes on parima moraali. Ja parimad nende hulgas on need, kes on parimad oma naiste vastu.**“ (Bukhari)

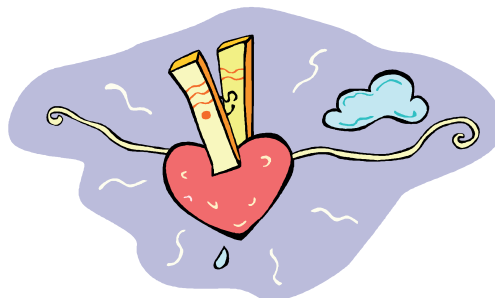
Allikad:

Cairecross, John, „After Polygamy Was Made a Sin: The Social History of Christian Polygamy“, Routledge & Kegan Paul, London, 1974.

Hillman, Eugene, „Polygamy Reconsidered: African Plural Marriage and the Christian Churches“, Orbis Books, New York.

Philips, Bilal & Jameelah Jones, „Polygamy in Islam“, International Islamic Publishing House, 2005.

Van Wagoner, Richard, „Mormon Polygamy: A History“, Signature Books, Utah, 1992.

M I N U M E H E L O N I O L I S A A B O L E M Ä

Küsimused: kogutud Eesti moslemite listist

Vastused: 2 öde, kes on abielus mehega, kellel on mitu naist; 1 öde, kes oli sellises abielus; 1 öde, kes ei ole põhimõtteliselt selle vastu, kui ta mees võtaks teise naise

Toimetanud: Aisha

Meie üleskutse, saata polügaamses abielus meeste abikaasadele küsimusi, sai ootamatult väga populaarseks ja küsimusi tuli kiiresti ja väga palju. Kõige populaarsemaks küsimuseks oli loomulikult armukadedus. Ka mõned teised küsimused kippusid korduma, nii et neist igapäheast on valitud välja üks nõ esindusküsimus.

Vastused ei ole alati samas järjekorras (a la vastaja A, B, C, D) vaid läbisegi (kord A, B, C, D, siis B, D, A, C jne). Arvestage vastuste lugemisel ka sellega, et kaks vastajat ei ole hetkel enam/veel polügaamses abielus.

1. Mida arvad polügaamiast?

♥ Arvan, et teatud olukordades võib see väga positiivne olla.

♥ Vanasti ei saanud ma sellest aru ning mõtlesin, et see on meestele, kellel on igas mõttes suured vajadused.:) Mul oli naistest kahju, kes pidid oma abikaasat jagama. Enam ma nii ei arva. Nüüd on hoopis, et vaene mees:), kes peab selle kõigega üksi toime tulema.

♥ Moslemina pean ma polügaamiat aktsepteerima, vahet pole, mis ma sellest arvan.

♥ Arvan, et see võib olla väga kasulik, eriti olukorras, kus esimene naine ei saa lapsi, on võimetu oma pere eest hoolitsema või siis näiteks peale sõda, kus on palju leski ja orbusid, kelle eest on vaja hoolitseda. Polügaamia (ehk tegelikult küll polügüünia ehk mit-

me naise pidamine) ei ole islami seaduse järgi kohustuslik vaid lihtsalt lubatud. Statistiliselt on enamik moslemimehi siiski monogaamsed ja eelistavad jäädagi monogaamseteks, kuna polügaamiaga koos käib väga suur vastutus. Siiski on mitmetes olukordades polügaamia parim lahendus, isegi vaid sellisel elementaarsel põhjusel, kui mees lihtsalt tahab, et tal oleks mitu naist. Parem olgu need naised siis mõlemad (kõik) legaalsed ja mitte nii, et esimene naine (ehk ametlik naine) kannatab alandust, kuna ta mehel on armuke(sed) ja teine naine (või ülejäänud naised) on ebaseadusliku libu staatuses – ilma igasuguste õigusteta, nagu narts, mille mees võib minema visata, kui see on juba liiast kasutatud. Samuti on meie endi ühiskonna näitel probleem taolisest suhtest sündinud lastega, keda isa ei pruugi tunnistada ja kellele nende legaalseid õigusi tagada (näiteks pärimisõigus).

2. Kas pooldad polügaamiat?

♥ Jah, pooldan. Ma ei usu, et see sobiks kõigile nais-

M I T U N A I S T

MINU MEHEL ON IOL IISAAB OLEMÄ

tele ja isegi meestele, aga teatud situatsioonides on see parim lahendus ja sellepärast on Jumal ka seda lubanud.

♥ Ma pooldan, kuna الله on niimoodi määranud ja pole minu asi vastu vaielda. Mees peaks arvestama naisega ka ja kellelegi ei peaks seda peale suruma. Kuid võibolla ma räägiks teist juttu, kui oleksin esimene naine. Esimesele naisele võib see raskem olla. Just sellepärast pooldakski ideed, kui mu mees tahaks kolmandat naist võtta, et ma poleks ebaõiglane esimese naise suhtes ja الله i silmis. Oleks siis samas olukorras. Õnneks on see idee suht vähe tõenäoline.

♥ Pooldan, aga enam ise selles olla ei tahaks. Aga kui mingitel põhjustel oleks vaja (olen näiteks voodihaige või midagi muud taolist), siis olen nõus, et mees abiellub kellegiga, kes aitaks lapsi kasvatada ja täidaks naise kohustusi.

♥ Jah, ma pooldan polügaamiat. On situatsioone elus, kus see on lahenduseks.

3. Milleks on polügaamia hea? Või on see halb?

♥ Miks see hea on? Hmm ... pere hoiab tegelikult väga kokku, lapsed mängivad, õpivad jne koos. Kuid igas heas on ka midagi halba. Näiteks omast kogemustest tean, et naised hakkavad omavahel võistlema, et olla mehele rohkem meelepärane ja millegagi rohkem silma paista.

♥ Moslemid ei taha lahutada. Mehed ei taha, et nende lapsed oleksid nendest „lahutatud“. Nad tunnevad ennast vastutavana ka esimese naise eest, kuigi abielu võib olla täiesti untsu läinud. On palju

põhjuseid.

♥ Hea on sellepärast, et naise on rohkem ja häid mehi vähe. :) Mõnes riigis, nagu araabimaades, on see lahutatud naistele ja haigetele lastetutele naistele ainus võimalus peres elada. Ja kui mees on õiglane ja käitub vastavalt islami reeglitele, siis võib see naisele ka positiivset tuua, kuna ka kõik kohustused on jagatud.

♥ Mehe seisukohast on kahe naise pidamine väga raske. Mu mees ei valiks kunagi seda vabatahtlikult, oleks ta esimest naist paremini valinud. Rahaliselt on väga raske ja pere igapäevased nõudmised koormavad. Ainult väga rikas mees vist naudiks täiega mitut naist. Iga abieluga ja naisega kaasnevad situatsioonid, nõudmised, probleemid ja kui korrutada see veel kahega, kolmega, neljaga, siis ei ole see mitme naise pidamine ei lust ega lillepidu.

♥ Polügaamia lahendab teatud ühiskondlikke probleeme. Näiteks tänu sellele korjatakse sõjajärgselt kõik lesed ja orvud kellegi hoole alla; väga suure sugutungiga mees ei pea pidevalt oma esimest naist ahistama vaid võib oma vajadusi mitme naise vahel jagada, lastes kõigil normaalset elu elada ja hingata; naise tõsise haiguse ja näiteks võimetuse korral oma ülesandeid täita ei teki mehel vajadust naisest lahutada ja uut võtta jne. Need kõik on nõ „klassikalised“ plusspunktid, kuid minu meelest väga oluline on ka aspekt, et polügaamses abielus naine on mingis mõttes palju iseseisvam ja palju vabam. Olgu mees kui asjalik tahes, ta on naise jaoks ikkagi „veel üks laps“, kelle eest hoolitseda, kellele süüa teha, keda motiveerida jne. Kui mehel on mitu naist, on naisele selle võrra oma mehega vähem tegemist ja ta võib keskenduda ka millelegi muule (näiteks oma karjäärile), ilma et keegi teda hoolimatuses süüdistaks.

MITU NAIST

MINU MEHEL

ON IOL I SAAB OLEMA

Usun, et polügaamia oleks väga heaks lahenduseks naistele, kes soovivad veidi rohkem vabadust või kes on individualistlikumad ja vajad rohkem aega iseenda jaoks.

Milleks polügaamia halb on? Ma usun, et ainus, kuid väga suur halb asi polügaamia juures on naise armukadedus – väga raske on oma armastatud meest kellegagi jagada. Paljude jaoks lausa võimatu.

4. Millises olukorras on sinu meelest polügaamia õigustatud, millises ei ole?

♥ Polügaamia on õigustatud just selleks vaja minevas olukorras. Igal mehel on õigus abielluda nelja naisega ja kui ta nii tahab, siis ta lihtsalt nii ka teeb. Sellele küsimusele ei saa vastata, et mis olukorras on õigustatud ja millises mitte.

♥ Kui naine on viljatu, raskesti haige või kui on ka väga kehvast seisust naine, mees abiellub temaga, et aidata ning toetada või näiteks peale sõda, kus on rohkem naisi lastega üksi ja mehed surnud.

♥ Polügaamia on kindlasti õigustatud, kui selleks on otsene vajadus: leskede hoolitseja leidmine; haige või lastetu naise toetamine; mehe suure sugutundi rahuldamine, et ta ei peaks ebaseaduslikke lahendusi leidma; miks mitte ka lihtsalt olukord, kus mehe ja naise suhe on muutunud rutiinseks, kuid laste tõttu lahutada ei taheta. Polügaamia võib suhteprobleeme ka lahendada – vahel juhtub, et mees ja naine küll armastavad üksteist, kuid kui nad liiga palju aega koos on, hakkavad kaklema, sest mõlemad on kõva iseloomuga. Sellisel juhul võib teise naise võtmise esimeselt naisel ka poole pingetest maha laadida

ja see võib isegi abielu päästa.

Polügaamia ei ole õigustatud olukorras, kus seda naisele (ükskõik kas esimesele või järgmistele) peale surutakse. See peab olema vabatahtlik. Ja islami seaduse järgi see ongi vabatahtlik – naine ei ole kohustatud jääma oma mehega abiellu, kui mees tahab võtta teise naise ja naine ei ole sellega nõus. See on üks põhjuseid, millega naine kindlasti lahutuse saab. Põhjuseks ei saa seda kasutada juhul, kui naine abieluski mehega, kellel juba oli enne naine/naised.

♥ Ei ole õigustatud, kui mees ei käitu võrdselt või tal pole võimalik kaht pere võrdselt üleval pidada.

5. Mitmes naine oled (olid) oma mehele? Mitu naist su mehel veel on?

♥ Teine naine ja kokku kaks.

♥ Olen oma mehe esimene naine, praeguse seisuga mehel muid naisi pole.

♥ Olin nr 3. Enne mind oli tal 2, aga mitu nüüd, ﷻ aalim.

♥ Mina olen teine naine ja rohkem polegi.

6. Kas otsisid meelega meest, kes pooldaks polügaamiat või juhtus see nõ „kogemata”?

♥ Ei otsinud.

♥ Juhtus kogemata. Polnud mingit vastuseisu minu

MITU NAIST

MINU MEHEL

ON OLI IS A A B O L E M A

poolt juba enne abielu. Tunnen, et Jumal juhatas selle mehe minu ellu. Enne kui pole situatsioonis olnud, siis on raske ka sellega arvestada. Kui teaks, mis tuleb, siis mõtleks tõsisemalt.

♥ Ma ei teadnud nende olemasolust mitte kui midagi.

♥ Ma ei otsinud endale mitte mingil juhul meest, kes oleks juba abielus. Ausalt öeldes ei kujutanud ma metsikumateski unenägudeski ette, et saan sellise tükiga hakkama, et abiellun abielus mehega.

7. Miks olid nõus polügaamse abieluga?

♥ Tegelikult, kui oleks teadnud, poleks ka abiellunud.

♥ Olin polügaamse abieluga nõus, sest mees on hea.

♥ Tahtsin abielluda ja leidsin, et üksikul naisel võõras riigis ei sobi niimoodi elada ja peab mehele minema. Peale paljusid palveid ja duaasid juhtus mu abikaasa mu ellu ja otsus sai selgeks väga kiiresti.

♥ Oleksin nõus, kui näeksin, et see oleks tõesti vajalik. Olen väga iseseisev naine, tüüpiline põhjamaiselt jäine naine, kes ei armasta väga „nunnutamist“. Minu mees aga on tüüpiline araablane ehk siis väga temperamentne ja väga „nunnutamise“ armastaja. Ma leian, et on tobe, et pean end sundima ninnunännutama, kui see ei ole mulle omane. Minu jaoks on armastus pigem tegudes kui sõnades. Samas ma respektierin seda, et minu mees vajab rohkem hel-

lust. Kui ta peaks mingi hetk leidma, et tal on elus seetõttu ikkagi midagi väga oluliselt puudu, siis ma ei keelaks talle teist naist. See kõlab võib-olla veideralt, aga ma armastan teda ja ei taha, et ta oleks minu pärast õnnetu, samas ei suuda ma end sundida teesklema rohkem välist ninnunännutamist.

8. Mis on peamine põhjus, et teist naist vaja oli?

♥ Peamine põhjus teise naise vajaduseks oli kodusoojuse ja armastuse soojuse puudumine.

♥ *اللَّهُ* aalim, ma pole sellest siiani aru saanud. Ta väitis, et esimene naine oli haige ning otsis oma lastele ema, aga miks ta siis veel kolmanda võttis???

♥ Kodune elu ei pakkunud mingit tuge, mõistmist ega abi. Selle maa naised on tihti väga eluvõrad.

9. Kas eelistaksid, et oleksid (olnud) oma mehele ainus naine? Miks? / Miks mitte?

♥ Vahel ikka eelistaksin, kuid Jumalale ei meeldi sellised mõtted nagu „what if“, niisiis ma ei raiska selliste mõtiskluste peale aega. Kõige tihedamini on selline soov just perega ringi liikudes. Tahaks sõita reisima või kodumaale, kuid ei saa lihtsalt pool peret maha jätta. Peab rohkemate inimestega arvestama. Vahel sooviks, et mulle esimesest naisest rohkem abi oleks, mitte ei peaks teda aitama iga väiksemagi asjaga.

♥ Loomulikult! Iga naine eelistaks olla ainus, aga vahel lihtsalt elu paneb meid olukorda, kus polüga-

MITU NAIST

MINU MEHEL

ON IOL I SA AB OLEMA

mia on kõigist muudest variantidest see kõige etem.

♥ Jah ja ei. Jah, kuna ma ei tahaks kellegagi oma abikaasat jagada, eriti kui on sügavad tunded tema vastu ; ei selleks puhuks, kui ma poleks võimeline ise oma mehe ja laste eest hoolitsema.

♥ Jah, ma oleksin eelistanud olla ainus naine. Minu puhul puhtalt selle pärast, et ma näen, kuidas mu mees on kuidagi alandatud teises kodus ja teise kogu famili poolt. Seda on vastik vaadata.

10. Kas armastad oma meest? Kas sinu mees armastab sind?

♥ ﷻ aalim tema tunnete kohapealt, seda ei saagi me kunagi teada, aga mina võin öelda, et mul olid ta vastu tunded, aga need kustusid üsna ruttu, kui sai selgeks tema tõeline pale.

♥ Jah mõlemale küsimusele.:

♥ Jah me armastame üksteist. Me ei abiellunud, et legaalselt seksida, vaid ikka armastusest ja paljudest muudest headest põhjustest lähtudes, nagu enamus normaalseid inimesi.

♥ Jah, armastan oma meest väga ja tema mind ka. Seda ei muuda miski.

11. Kuidas reageeris pere, kui sai teada, et sa oled polügaamses abielus?

♥ „Ohh jah!“ oli ema ja teiste esimene reaktsioon, kui nad teada said.

♥ Ma olen alati imelik olnud.

♥ Olid väga üllatunud ja ei pidanud seda üldse normaalseks. Küsiti, et kas siis tervet meest polnud võimalik saada, et leppisin poolikuga. Pole sellega leppinud siiani, kuid väldime teemat.

12. Mis sulle selle abielu juures meeldib ja mis ei meeldi, aga pead leppima?

♥ Seal oli nii palju negatiivseid asju, kuna mees oli tõbras, aga ei meeldinud see, et ma pidin olema kogu aeg tundmatus kohas üksi. Nägin meest vahel seitse päeva kuus, vahel kümme.

♥ Meeldib kohustuste jagamine. Söögitegemine näiteks, mis mulle ei meeldi. Teeme süüa korda mööda kogu perele. Meeldib, et lastel on ödesidvendi. Meeldib, et ei pea üksi olema tihti, kui tuju tuleb lähen külla või tullakse siia. Meeldib, et saan võimaldada endale omaette aega. Lapsel oma lapsehoidja.

Ei meeldi: vahest lööb armukadedus lõkkele. Iga pere tegevuse puhul peab arvestama suurema grupi inimestega. Tahaks meest kodumaale viia pikemaks ajaks, kuid pole võimalik. Tahaks rohkem reisi, kuid suure kambaga pole võimalik. Kui tahan midagi osta, siis peab arvestama alati topelt rahaga, et võrdne oleks. Kõige raskem ongi vist rahaliselt tänu majanduslangusele. Ei saa endale kõike lubada, mida hing ihkaks. :) Raskemaks läks situatsioon peale lapse sünni. Siis oli kohanemine raskem natuke. Armukadedus just lapse seisukohalt jne. Kohanemine võttis natuke aega ja siis läks sama rada pidi edasi.

MITU NAIST

MINU MEHEL

ON IOL I SAAB OLEMA

♥ Mulle meeldib enda abielus kõik. Mulle ei meeldi see teine abielu.

13. Miks tahta oma meest jagada kellegi teisega?

♥ Ma ei tunne, et jagan oma meest. Minu jaoks see teine pere on nagu rohkem mu mehe hooldada, aga mitte jagada. Kuidagi nii neil see suhtlemine seal käib.

♥ Kui tõesti oma meest armastada ja näha, et tal on midagi puudu, aga ise end seda andma sundida ei suuda, siis on jagamine paratamatust. Ärge nüüd kujutage ette, nagu lähaksin oma mehele kedagi noort näkki otsima. Ei! Ma pigem ühendaksin siis sellesse võimalikult palju kasu, ehk ütleksin oma mehele, et olen nõus, kui ta võtab oma „tiiva alla“ näiteks kellegi vaese lesknaise või lahutatud naise, kes oleks hästi kanaema tüüpi. Sest minu mehele oleks just kanaema tüüpi hoolitsust vaja. Mina aga ei ole selline naine, kes seda võimaldada suudaks.

♥ Kui sa juba oled korra selle sees, siis on parem mitte sellele mõelda, et sa jagad mingi naisega oma armastatud meest, sest kui sa korragi hakkad mõtlema, siis tekib armukadedus ja see pole sellistes abieludes kohe üldse hea.

♥ Ega ei otsi ju meest, kes oleks juba abielus. Kuid kui kohtad meest, kes on tubli ja korralika ja hea moslem, siis vahest lihtsalt läheb niimoodi. Olukorrad sõltub.

14. Kas polügaamia ei ole sinu meelest vaid iganenud tava?

♥ Ei ole.

♥ Ei ole. Meie puhul toimib hästi. Mul tuttav on vanem naine (inglanna), kes ei tahtnud lapsi saada, kuid mees peale 15 aastat abielu ütles, et tema peab lapsi saama ja lepitigi kokku, et abiellub ja võtab egiptlannast naise ja nüüd neil 3 last. Elavad samuti nagu meie – samas korterelamus ja kõik toimib. Teine tuttav sakslanna oli juba 35-aastane ja uus moslem, tagasihoidlik ja tõsine inimene. Meil külas käies tutvus mehega, kellel oli ka naine juba, kuid naisega pidevad tülid ja kisad. Mees otsustas uue naise võtta ja nad abiellusid peale 2-nädalast tutvust. Nüüd, mitu aastat hiljem, on neil kaks ilusat poissi ja elavad väga õnnelikult. Mehe esimene naine otsustas lahutada, kuid nüüd, paar aastat hiljem, tahab uuesti sama mehega abielluda. Lahutus on siinsetele naistele väga raske. Minu mehe maakohas on selline kirjutamata reegel, et lahutatud naine ei abiellu mitte kunagi uuesti ja jääbki üksi. Just sellises olukorras oleks teiseks naiseks olemine ideaalne.

Üks noor tüdruk jõudis olla abielus ainult aasta, kui mees lahutust nõudis ja välismaalasega abiellus. Nüüd see tüdruk jääbki üksikuks, kui keegi teda teiseks naiseks ei võta. Mehe vennanaise öde on lahutatud, kuna ei saanud lapsi mingi 5 aastat ja mees lahutas ja abiellus uuesti ja sai lapsed. Nüüd see esimene naine elab üksi ja pole tal lapsi ega meest. Oleks mees lihtsalt teise naise võtnud, oleks sellel naisel kasvõi kasulapsed ja ka mees. Selliseid situatsioone on palju.

Üks naine siin ütles ise mehele, et abiellu teise naisega ka, sest tahab sarnaneda Prohveti (صلى الله عليه وسلم) naistele.

MITU NAIST

M I N U M E H E L

O N I O L I S A A B O L E M A

♥ Kindlasti mitte. Seda kinnitab juba see, et meie endi ühiskond on väga polügaamne – mitmed *girlfriendid* korraga, naine ja noor armuke paralleelselt, üheöösuhted jne. Kõik see kinnitab, et tegelikult on osade meeste jaoks polügaamia vajalik ja parem on seda teha legaalselt, nii et kõik naiste õigused saavad tagatud, mitte nii, et mehed kasutavad lihtsalt naisi ära ja teevad neile haiget.

♥ Polügaamia ei ole kindlasti iganenud tava. See eksisteerib ju ka tänapäeval.

15. Miks Jumal seda lubab?

♥ Jumal lubab seda kindlasti seetõttu, et see on vajalik.

♥ Kui abielu on õige, st mitte ainult mehe ego upitamiseks ja kui abikaasadega ollakse võrdne, on ju kõik korras ka Jumala silmis.

♥ Sest see on olnud nii aegade algusest peale. Meile lihtsalt unustatud ja võõras. Kui Jumal midagi lubab, on sellest meile midagi positiivset. Samas ei ole see kohustuslik.

♥ Jumal lubab seda mõeldes kõige peale, mis elus ette tuleb.

16. Millised on sinu meelest polügaamse abielu nõrgad, millised tugevad küljed?

♥ Laste omavahelised sidemed on väga tugevad.

♥ Tugev külg ongi suur pere ja ühtekuuluvus.

Nõrgad küljed: kui lasta armukadedusel üle pea kasvada, siis teeb inimene enda elu ise raskeks. Ja ajaliselt ... meest näeb väheb, kuid see on vahel ka positiivne. Araabia mees võib väga raske iseloomuga olla.

♥ Nõrgad küljed. Hirm, et mehele halvasti mõjub, kui ühe naise vimma probleeme tekitab. Tugev külg on ehk see, et õpetab aru saama, et sa ei ole maailmanaba, vähendab egoismi, arendab kannatlikust jne.

♥ Üks suur nõrkus on kindlasti armukadedus, sest see on naise puhul täiesti normaalne nähe ja et sellest üle saada, peab olema väga tugev. Kui naine ei ole eriti intelligentne ja tugev, siis võib tekkida teis(t) e nais(t)ega hõõrumisi, mis kindlasti ei aita pereõnnele kaasa. Lahenduseks võib olla siin see, et naised eriti omavahel kokku ei puutu.

Samas võib see rivaalitsemine ka hea olla – naised kindlasti püüavad rohkem oma mehele meele järele olla, et olla „parimad“ ja vähem oma meest näägutada, mis aitab väga suuresti pereõnnele kaasa. Seega igal asjal on oma häid ja halbu külgi.

17. Kes tegi ettepaneku, et mees abielluks teise naisega?

♥ Ma ei tea seda.

♥ Mees oli juba mõelnud seda enne minuga tutvumist. Kodune elu oli raske.

M I T U N A I S T

MINU MEHEL

ON IOL I SAAB OLEMA

♥ Mees ise otsustas.

18. Milline oli esimene reaktsioon kui kuulsid, et ei olegi esimene naine või et mees soovib veel abielluda?

♥ Esimene reaktsioon on kindlasti „ei, ei ja kindlasti ei“, aga asja peab vaagima. Võib-olla hakkab siis ka muid vastuseid mõttesse tulema.

♥ Ma teadsin juba seda. Polnudki mingit reaktsiooni. Ei arvanud algul, et temast minu mees saab.

♥ Mäletan, mul mees oli juba kolm nädalat oma kodulinnas ja muudkui vastas minu küsimusele, et milal Kairosse tuled – „Ma ei tea!“ Siis üks ta töölistest kogemata rääkis välja, et ta nr 2 – lemmiknaine, sünnitas just. Vat siis löi jalad alt – nutsin päris korralikke peataisi mitu päeva.

♥ Esimene reaktsioon oli, et ütlesin umbes 20 korda järjest ühte halba sõna. Siis rahunesin maha ja esitasin endale küsimuse, kas see mees on seda väärt. Ja nii ta läks.

19. Kuidas mees endale teise naise leidis? Kas enne kui esimesele naisele rääkis või ütles, et tahab veel abielluda ja otsis siis?

♥ Tean, et see nr 2, ta lemmiknaine oli väga vaesest perest ja esimesele naisele rääkis ta ka natuke enne uue koju toomist.

♥ Mees leidis teise naise netist. Ja enne luba ei küsinud. Hiljem rääkis. Kõik perekonnas eeldasid, et ta uuesti abiellub.

♥ Rääkis esimesele naisele ja peale veenmist oldi nõus. Hiljem selgus, et ta oli arvanud, et ajutine abielu.

20. Kuidas suhtub (suhtuvad, suhtusid) sinusse sinu abikaasa teine/teised naine/naised? Kuidas te omavahel läbi saate?

♥ Mina isiklikult ei suhtle teise naiselega sest ta on inimesena minu jaoks väheväärtuslik. Ega ta minusse hästi ei suhtu.

♥ Me ei suhelnudki ja nad ei teadnud minu olemasolust. Nagu ta töölistes rääkisid – see on *top secret!*

♥ Me saame hästi läbi. Ta on selline lapsemeelne ja vajab palju abi igapäevastes toimetustes. Kahjuks ei paku see minule võrdset vestluskaaslast, kuid võib-olla teisiti olekski meie kooseksisteerimine keerulisem. Ma aitan tal lapsi kasvatada, poes käia ja annan nõu majapidamise asjus ja kuidas oma abikaasaga paremini käituda. Me veedame palju aega koos, isegi rohkem kui oma abikaasaga. Ta on hea südamega ja lahke inimene.

♥ Hetkel on meil esimese naiselega esimene pikemat sorti tüli, kus ma pole teda pea nädal enam-vähem üldse näinud ja ma juba täiega tunnen temast puudust! Avastasin selle enda jaoks viimastel päevadel ja kohe kindlasti ei kahetse, et mehel on veel üks naine. Tunnen ennast isegi üksikuna.

MITU NAIST

MINU MEHEL

ON IOL I SAAB OLEMA

21. Kas elate ühe katuse all või on kõigil oma kodud ja mees teeb visiite?

♥ Mina elasin Kairos, tema kaks esimest elasid ühes majas erinevatel korrustel.

♥ Me ei ela ühe katuse all. Igal naisel peab oma kodu olema.

♥ Mõlemal ikka oma kodu, kuid ühes majas.

22. Kas „scedule” on rangelt paika pandud, millal ühe pere juures, millal teise?

♥ Ma ei tea, kuidas nende esimeste järjekord oli, aga mina nägin teda harva.

♥ „Scedule” on paigas.

♥ Ainult ööbimine. Muidu oleme kogu aeg kõikjal. Mees püüab enam-vähem võrdselt aega jagada. Nii palju kui võimalik.

23. Kui palju puutud igapäevaselt teise naisega kokku?

♥ Ma ei puutu igapäevaselt teise naisega kokku.

♥ Pidevalt. Kuna mees on palju tööl, siis olemegi nii siin kui seal. Lapsed jooksevad koguaeg ühest kodust teise. Kuna mina käin tihti väljas jalutamas ja poodides jne, siis viin ka teda välja, kuna ta ise üksi pole selleks võimeline.

♥ Ei puutunud otseselt kunagi, aga nina alla hõõruti ja räägiti neist iga päev.

24. Kui palju mees oma teise naise kohta räägib?

♥ Väga palju ja see ajaski meie abielu lõhki.

♥ Palju, ma olen nagu pingelanguse punkt. Saab ennast tühjaks räägitud. Intiimelu kohta ei räägi midagi ja ma ei soovigi kuulda, kuid probleemid jne räägib ja ma siis üritan teiselt poolt naisele nõu anda, kuidas paremini toimida, et selliseid probleeme enam ei tekiks.

♥ Me ei räägi teisest naisest.

25. Kas mees võrdleb oma naise (a la aga minu teine naine teeb nii ja oskab nt süüa teha paremini)?

♥ Jah, võrdles.

♥ Ükski taktitundeline ja lugupidav mees ei räägiks, et minu naine teeb nii süüa ja naa koristab. See oleks sama hea kui ta tuleks mulle ütleva, et näe, minu ema teeb nii süüa ja naa koristab. Ma ei abielluks nii jobu mehega, kes nii räägib.

♥ Väga harva.

26. Kas olete ka sellega nõus, kui teine naine ööbiks mõni kord öösel teie juures koos teie mehega?

MITU NAIST

MINU MEHEL ON IOL IISAAB OLEMÄ

♥ Kindlasti mitte! Islami seaduse järgi olgu igal naisel oma kodu.

♥ Ma arvan, et ma poleks sellega nõus olnud.

♥ Mida veel? Mis küsimus see on???

♥ Ei. Absoluutselt mitte. Ja ei tuleks sellise asja pealegi!

27. Kas iga naine saab sama summa majapidamiseks? Kas seda on piisavalt?

♥ Ma ei küsi palju teine naine raha saab. Minu fiinantsilised vajadused on alati rahuldatud ja ma ei topi oma nina teise pere asjadesse.

♥ Ma ei tea, kuidas teistega oli seal, aga kui ta Kairost tavaliselt koju sõitis, oli auto pungil kõike täis, samas kui mina sain nädalaks vahel 30 poundi vahel 60 poundi. Enamuse ajast istusin ilma rahata ja mõlesin, mis oma lastele süüa anda.

♥ Poodi minnes saame sama summa. Igapäevased vajadused pole nii rangelt arvestatud. Raha võiks alati rohkem olla, kuid *alhamdulillah* elame ilusti.

28. Kas teil lapsi on?

♥ Jah.

♥ Õnneks ei saanud me lapsi.

♥ Jah, meil on kaks last.

♥ Ühiseid lapsi meil veel ei ole.

29. Kuidas lapsed sellises peres kasvavad? Kuidas see neid mõjutab?

♥ Lapsi oli tal tol ajal kokku 7 või 8, ma enam ei mäletagi, aga lapsed tundsid end hästi. Ma usun, et sellistes peredes lapsed abielluvad kah samamoodi nagu nende vanemad.

♥ See mõjutab neid lapsi just nii palju, kui terve see pere on. Kui ema hakkab oma lapsi kaasama selleks, et oma mehe käsi teise naise vastu väänata, siis muidugi mõjutab. Muidu reeglina ei mõjuta.

♥ Pole midagi negatiivset näinud. Lapsed on pidevalt koos nagu ühe pere lapsed.

30. Kas sinu mehe lapsed saavad ka omavahel läbi ja kuidas seleta(k)sid oma lastele, et isa on teine naine ja kes on need teised lapsed?

♥ Lapsed saavad omavahel toredasti läbi ja hoolivad üksteisest.

♥ Vat ma ei mäletagi, kuidas ma oma lapsele seda seletasin, kui ta küsis. Mehe laste kohta ma ei oska vastata.

♥ Kuna kõik lapsed on noored, siis kasvavad koos nagu ühe pere lapsed. Nad ei oska veel midagi arvestada, miks isa vahest tädi juures ööbib. Nende jaoks on see tavaline elu.

MITU NAIST

MINU MEHEL

ON IOL IISA AB OLEMA

31. Kuidas sa lastele seletad, miks issi mõnel õhtul koju ei tule?

- ♥ Ütlen, et on teise pere juures.
- ♥ Õnneks polnud meil ühiseid lapsi ja minu oma ei võtnud teda kui isa.
- ♥ Ütlengi, et venna juures on. Tema jaoks normaalne, kuna alati nii olnud. Laps näeb isa igal õhtul ja igal hommikul, nii et pole millestki puudust tunda.

32. Kas naised ja õed-vennad kohtuvad ka omavahel?

- ♥ Ikka.
- ♥ Teised naised kohtusid igapäevaselt.
- ♥ Meie puhul naised ei kohtu. Õdede-vendadega ikka.

33. Milline näeb välja sinu argipäev?

- ♥ Minu argipäev näeb välja nagu iga teise inimese argipäev.
- ♥ Minu argipäev oli nagu tavainimestel – hommikul üles, lastele söögid, siis viisin kooli ja tulin koju tagasi. Hakkasin koristama, lõunaks süüa tegema, käisin turul jne. Kui mees oli Kairos, siis vahel käisime kusa-gil, aga enamjaolt olin mina kodus ja ta passis *office*'is oma töölistega ja tuli alles hilja öösel koju. Tavaliselt pidin mina teda ootama, isegi kui ta kell 5 hommikul

saabus.

- ♥ Teen majapidamistöid, süüa või käin jalutamas, poes, külas. Vist nagu iga teine kodune inimene. Lapsel on kogu aeg mängukaaslane olemas ja kui närvid üles ütlevad, saadan kõik lapsed teise naise juurde.

Mul see privileeg, et ei pea iga päev süüa tegema ja käin teise naise juures söömas. Kui ta toidud oleksid väga head, siis oleks idealne. Mu mehe suureks kurvastuseks ei hiilga me kumbki söögitegemisostustega.

34. Kuidas veedate pühaid ja külastate sugulasi?

- ♥ Mäletan, et terve see aeg olin kõik pühad oma lastega üksi.
- ♥ Läheme kõik koos sugulaste juurde ja veedame pühad kas siin oma kodus või mehe vanemate kodus.
- ♥ Veedame nii kuidas juhtub. Külastame nii nagu tavalised inimesed ikka külastavad.

35. Kas tunnud, et suudad oma meest usaldada?

- ♥ Jah, miks ei peaks saama oma meest usaldada?
- ♥ Muidugi saan usaldada.

MITU NAIST

MINU MEHEL

ON IOL IISAAB OLEMA

♥ Jah, kindlasti. Muidu ma ei oleks ju temaga abielus.

♥ Usaldas in, kuni teada sain, et olin nr 3 ja neid asju oli kuhjaga veel, mis seda usaldust tapsid.

36. Kas tunned, et oled õnnelik?

♥ Tunnen.

♥ Jah, olen!

♥ Ei olnud õnnelik, nutsin pidevalt ja jäin päris haigeks lõpuks. Üritasin igatepidi kõigega leppida, aga ei suutnud ja andsin alla.

♥ *Alhamdullillah!*

37. Kallis õde.   i, kõige Armulisema, Halastavama nimel. Mina kui mosleminaine, kelle abikaasal ei ole teist naist, tahan Sinult küsida järgmist või õigemini ka tahaksin, et Sa aitad mind oma vastusega! Ma p  uan olla korralik moslem ja saan väga hästi aru, et    on lubanud mehele rohkem kui ühe naise võtta ja selle korralduse vastu me ei saa. Kuid olen naine nagu sina ja naine on juba loomult hellem ja tundlikum ning tal jätkub ka armukadedust, seda küll kahjuks! Kui ma kujutaks oma meest teise naisega naitumas, keda ta samamoodi hellalt kohtleks nagu mind, keda ta samuti armastaks ja saaks tolle naisega arvatavasti ka

järeltulijaid, siis see on kui valu minu s  damas, mis ajab kohe meelega pisara silma ja klombi kurku.    andestagu mulle, sest ma p  uan pingsalt selle tundega võidelda ja tean, et ma tõepoolest niiviisi teha ei tohiks, sest nõnda soovin eitada midagi, mida    on lubanud. R  agi palun, kas ka Sina oled nii tundnud? Kuidas sa neist tunnetest jagu said? Kui ei olnud sellises haledas seisus nagu mina (või kas olen haledas seisus sellise mõtteviisiga?), siis missugust nõu Sa mulle annaksid? Kuidas murda see tige okas, mis torkab mind ikka ja jälle? Või kas murda? Miks Sa arvad, et t  napaeval on ikka mehel tarvis ka teine või rohkem naise võtta, kuna meie ajal pole mehed pooltki nii tugevad nagu olid seda meie Prohveti (salla   u alaihi wa sallam) ajal? Või pole mul õigus?    õnnistagu Sind.

♥ Sellele vastaks ma nii, et mees ei abiellu uuesti, kui naine talle suudab pakkuda, mida tal vaja on. Mees ei abiellu heast peast lihtsalt teise naisega. Tal peab selliseks sammuks ikka mõjuv põhjus olema. See ei ole mingi naljategemine.

Teadupärast lubab meie – ehk siis islami – usk mehel endale rohkem kui ühe naise võtta. Kuni neli naist, kui täpsem olla. Mina isikliikult olen naine number kaks. Ma ei tahaks eriti r  akida oma abielust täpsemalt. Abielu on minu isklik elu. Ma rohkem diskuteeriks teemadel, miks mõned moslemimehed abielluvad teise, kolmanda ja neljanda naisega. Ma ei r  agi oma juttu absoluutse t  ena. Ma r  agin sellest, mida oma silmaga näen ja k  rvaga kuulen. R  agin oma arvamusest, mis lihtsalt keskmist araabia naist ja polügaamseid abielusid jälgides on praeguseks tekkinud. R  agin naistest enda kodulinna.

MITU NAIST

MINU MEHEL ON IOLUISAAB OLEMA

Õppides tundma sellist keskmist araabia naist, saan ma aru küll, miks mehed teistkordselt abielluvad. Keskmine araabia naine on endast liiga heal arvamusel, omamata ise tegelikult põhjust selleks. Ma ei olegi täpselt aru saanud, et miks nad sellised on. Islam õpetab, et naine on nagu pärl oma karbi sees, juveel, võib-olla sellepärast nad nii ninad püsti ringi käivadki. Kõige tähtsama ehk siis selle, et nad on pärlid oma puhtuse, *imaani* ja eeskujuga, on nad enamuses unustanud või mitteoluliseks pidanud, sest enamus neist ei kujuta kahjuks mingit head eeskujut mitte milleski; kõige vähem veel sunna järgimises. Kohalik kontingent paistab arvavat, et piisab sellest, kui viis korda päevas palvetada ja ramadaanil paastuda ja kõik ongi korras; et igapäevaelu ja kombed võib elada nii, nagu ise heaks arvavad. Justkui mingid hipimoslemid.

Abielu staatus on ühe keskmise araabia naise jaoks üks tähtsamaid asju. Abiellutakse reeglina sellega, kes paremat elu võimaldab ja enam-vähem normaalne välja näeb. Minu mees oli esimest korda abielludes juba kahekümne kuue aastane. See on suht kõrge vanus esimese naise võtmiseks, aga tema enda seletuste põhjal ta lihtsalt ei leidnud seda õiget. Naine, kelle ta siis lõpuks võttis, sai võetud, kuna ta lihtsalt olevat ilus olnud. Oli jah, nagu ma piltidelt nägin. Praeguseks on temast saanud tüüpiline ülemeigitud tünnike, kes kärelda häälega oma õigusi nõuab, ilma ise midagi vastu andmata. Seletuseks võin öelda, et mees on hea ja tõesti kannab selle pere eest head hoolt ja poeb kasvõi nahast välja, et kõik oleks ilus, kena ja soe.

Meil, eestlastel, on see vist geenides, et hoolitseme hästi iseendi eest, oma kodude eest ja oma kodude ümbruse eest. Araabia naine minu kodukandis ja ka mujal nagu oma reisidel olen täheldanud, ei ole teps

mitte selline. On suur vahe, kui ma külastan kodu, kus on perenaiseks araabia naine, või mõne muu rahvuse esindaja. Araabia perenaise kodus, isegi kui põrand on pühitud, on ikka kõik kuidagi võidunud ja ligadi-logadi. Nende kaoseline iseloom peegeldub hästi ka nende kodudes. Tunnen üht perekonda, kus mehel on kaks naist – esimene arablanna, teine rumeenlanna. Olen külastanud mõlemat kodu ja vahe on nagu öö ja päev. Rumeenlanna kodu on maitsekas ja puhas, kuigi naine käib tööl ja kasvatab mõneaastast last. Selle sama mehe araabia naise kodu, va bandage väljenduse eest, on nagu peldik, kuigi tal on isegi koduabiline.

Sellist vaatepilti kohtab tihti. Enamik nendest naistest tööl ei käi, miskit asjalikku, mis aja endale võtaks, ei tee. Enamus isegi mitte ei hoolitse oma laste eest ise, kuna selleks otstarbeks on saadaval odavad filipiinlased. Nii nende aeg kulubki teleri ees tagumikku kasvatades ja oma meeste kallal näägutades. Pole siis ime, et mees uue naise võtab. Elu on natuke suurem ja võimsam, et olla tühine ja veeta see nii tühiselt, samal ajal ennast ei tea kelleks pidades ja mille eest? Me, moslemid, teame ju, et naine on see, kes hoolitseb kodu ja laste eest. Aga meil on moslemite-na kohustus ka ennast selles pidevas arengus hoida, mis puudatab meie usku ja igapäeva tegevusi. Oleks üsna loogiline, et nad kasutavad oma aega targasti, ennast islamis arendades, aga kahjuks ei ole see nii. On üsna kurb vaadata, kuidas kõige lihtsamadki nõudmised, nagu enda usu puhtus ja oma kodu puhtus, oma laste eest hoolitsemine ja oma mehele parima andmine, ei kuulu sealsete naiste prioriteetide hulka. Nad on ennast paigutanud mingisse ainult endale teadaolevasse kõrgusesse ja vaatavad siis seal teistele ülalt alla. Oma mehele kaasa arvatud. Need „pärlid“.

MITU NAIST

MINU MEHEL ON IOL I SAAB OLEMA

On veel üks tõsine aspekt, mis näitab nende naiste „väärtust“. Ma olen kuulnud ja ka ise näinud mitmest juhtumist, kus uue naise võtmisel hakkab esimene naine oma mehe käsi nende ühiste laste kaudu väänama. See, et araabia perekondades mehed oma lapsi rohkem armastavad kui naised, on mulle ammu selge. Aga ma ei osanud ausalt öeldes ette kujutada, et ema oma lastega nii võib ümber käia, nagu seal juhtub. Näide ühest tuttavast perest. Naine oli tõeline „pärl“; mitte ialgi mitte millegagi rahul. Tema teadis ainult, kuidas tuleb elada ja mismoodi. Elu selle naisega viis mehe parajale meeleheitele. Ta kolis naise juurest ära. Ei lahutanud, lihtsalt kolis ära, et rahu saada. Naine tekitas skandaali ja viskas ka nende lapsed välja, öeldes, et võta siis juba oma lapsed kaasa. Mees oli tubli ja sai nii laste eest hoolitsemise kui ka tööga hakkama ja elu läks edasi. Mõne aja pärast kohtas ta oma praeguseks teise naisega. Kui mehe abiellumise plaanid esimese naise kõrvu jõudsid, tekitas see naine jälle skandaali ja hakkas kohtu kaudu oma lapsi tagasi nõudma. On ju arusaadav, et ta tegi seda puhtalt selleks, et mehele pahandusi ja valu tekitada. Muidugi sai ta oma lapsed tagasi, aga need lapsed on järjekordselt ühe madalalpalgalise filipiinlase hooldada. Õnneks see mees tegeleb nende lastega väga palju ja kannab nende eest head hoolt.

Minu enda mehe esimene naine hakkas samamoodi kohe lapsi sellesse jamasse kaasama ja ära kasutama, visates nad samamoodi lihtsalt enda juurest minema. Vot sellised on siis need „pärlid“!

Peamine põhjus, miks sealsed mehed endale teise naise võtavad, paistab siiski olema see kõige iidsem – armastada ja olla armastatud. Tõeliselt. Araabia naine on külm. Külm tunnetes. Kuum tülitsemises. See

on ju vale jaotus!

♥ Armekadedus on täiesti normaalne, kuid sellele saab vastu just ^{Allah}it meenutades ja islamit järgides. Ma ei mõtiskle kordagi teemal, mis mu mees privaatsest oma esimese naisega teeb. Ma lihtsalt ei lase sellel oma pähe tungida. Minu mõtlemises on nad lihtsalt sugulased ühe katuse all. Kuna ma tunnen oma mehe esimest naist väga hästi, siis tean, et ta on suht kinnine ja külm ja nad ei suhtle omavahel nii nagu mina ja mu abikaasa. Romantikast ja sellisest õrnutsemisest on asi väga kaugel. Paljud Egiptuse naised on väga kinnised ja häbenevad oma abikaasa ees kõige tavalisemaid asju nagu näiteks riiete vahetamine jne. Võib-olla see kõik lasebki meil väga rahulikult koos eksisteerida, sest me oleme lihtsalt totaalset erinevad. Kui me kõik koos oleme, siis pole kordagi sellist asja, et keegi nüüd näiteks teeb musi või kallistaks. Mitte kunagi ei ole isegi puutumist jne. See kõik on omavahel ja see aitab teise naise tundeid mitte riivata. Väljas koos käies ei haara ma oma meest käest ega näita välja mingeid tundeid. Kuid kui käime ainult oma perega, siis käime käest kinni jne. Üksteisega tuleb arvestada ja aidata.

Kui sulle on see idee nii vastumeelne, siis räägi sellest oma abikaasale ja proovi muuta oma elu nii, et ta ei sooviks teist naist võtta, see on ju vabatahtlik. Enamus mehi ikka võtab ainult ühe naise.

♥ Kui armukadedus hakkab piinama ning ainult mõtled selle peale, et sinu mees on seal teise naisega ja teeb kõike seda, mis sullegi, siis see hakkabki sind närima ja ei jäta järele. Parem on mitte sellele mõelda.

Omast kogemusest võin väita, et hea oli, et ma neid koos ei näinud, aga see pidev rääkimine neist ja nen-

MITU NAIST

MINU MEHEL ON IOL I SAAB OLEMA

de eriti nr 2 ülistamine tekitas viha nii naiste kui ka mehe enda vastu. Nagunii oli ta täielik tõbras ja ei pidanud kinni mitte ühestki mitmenaise pidamis reeglist ja see süvendas veelgi hingevalu ja kõike muud.

Selles suht ei oska ma head nõu anda, sest minu abielu oli kõike muud kui ilus. See oli aasta pörgupii- nu, aga ma olen tänulik selle eest, et selle kogemuse sain.

Minult on küsitud, et kas tasub hakata nr 2ks või 3ks ja mul ainuke vastus on: ma ei tea. Tahaksin vastata „Jah, loomulikult ja see on tore ning hea ja õiglane,“ kuid ma ei saa.

Mul on paar tuttavat, kes on väga heas sellises abielus ning neil ei ole mingit probleemi ei teise naise, armukadeduse, ega millegi muuga. Nii et see on võimalik.

Eks igaühe jaoks on kuskil keegi ja ju siis see polnud minu jaoks, aga ma enda ees ust kinni ei pane, olgugi et kogemus oli paha ja valus (mõeldes sellele on ikka valus), kuna olen moslem ja ma ei saaks nagnunii sinna midagi teha, kui mu mees uuesti abieluks. Samas, siis teaks kuidas sellises olukorras olla ja käituda.

♥ Armukadedus on täiesti normaalne nähe. See näitab tegelikult ju armastust. Ka Prohvet Muhammedi (صلى الله عليه وسلم) naised olid omavahel armukadedad ja tihti käitusid ka seetõttu kummaliselt. Kui juba nemad nii tegid, siis mis veel muudest muslimatest rääkida. Seega jah, need tunded on normaalsed.

Kindlasti on raskem leppida olukorraga, kus mees võtab teise naise pealtnäha täiesti ilma põhjuseta

või lihtsalt selleks, et esimesele naisele „kätte maksta“. Kuid samas, kui esimese naiselega on suhted korras (või isegi läbi teise abielu korda saavad!) ja mees naitub uuesti teatud kindlatel põhjustel, siis on seda kindlasti palju lihtsam endale selgitada ja sellega leppida. Sest süda jääb nagnunii armukadedust tundma ja igatsema, arvan ma, aga mõistus siiski saab aru ja lepitab südant.

Rõhutaksin veelkord – islam ei sea polügaamiat normiks. Islam ei ole polügaamiat leiutanud vaid lihtsalt limiteeris selle maksimumi nelja naiseni. Polügaamia ei ole kohustuslik, see on lihtsalt lubatud.

Enamik mehi maailmas on kindlasti fantaseerinud mitmest naisest. Paljud neist kasutaks juhust, et omada mitut naist, kui see oleks midagi väga lihtsat, kuid paraku on polügaamia eelkõige väga suur vastutus, millega väga suur enamus mehi hakkama ei saa. Ja olgem ausad, väga suur enamus moslemeid ei ole polügaamses abielus ei soovi ka kunagi olla polügaamses abielus, sest see on lihtsalt liiga keeruline ja vastutusrikas. Ja milleks oma elu liiga keeruliseks ajada? Kui aga mees on jumalakartlik ja on nõuks võtnud ühel või teisel põhjusel võtta mitu naist, samas rangelt islami seadusi järgides, on see kindlasti pigem õnnistuseks nii mehele kui ka tema naistele.

MITU NAIST

MINU MEHEL ON OLI ISAAB OLEMA

PROHVET MUHAMMED (صلى الله عليه وسلم) ÜTLES:

„Parimad teie hulgast on need,
kes on parima moraaliga
ja parimad nende hulgas,

on need, kes on parimad oma naistele.“

MITU NAIST

KUI ASJAD VEAVAD VILTU

Kohtusin öde Maryamiga aasta 2009 ramadaani aegu, kui sattusime olema koos ühisel iftaaril Discover Islam organisatsiooni naisteseksiooni ruumides.

Me vahetasime telefoni- numbreid ja seejärel kohtusime aeg-ajalt.

Tema oli saabunud Bahreini sama aasta alguses ja olen ka temast varem kirjutanud, sest tema on see öde Ameerikast, kelle esimeseks välisreisiks oli Bahrein, mil ta saabus väikesest maakohast Ameerikast täielikult erineva kultuuri, usu ja kommetega maale.

Tema muutus toimus nädala jooksul – teksadest ja T-särgist abaaja, hidžaabi ja nikaabini välja...

Ta abiellus 1,5 aastat tagasi noore Bahreini mehega, kelle unistuseks oli luua suur pere ... ehk siis tal oli kohe algusest peale soov omada mitut naist.

Abielludes oli Maryam küll teadlik, et ta ei jää ainukeseks abikaa-

saks, aga ... Kui temaga sel teemal vestlesin, ütles ta, et see ei ole talle üldsegi probleemiks. Aga kõik võib muutuda ...

Selle aasta alguses ehk aasta pärast nende abielu sõlmimist, abiellus tema mees teise naisega – noore moslemineuiga Tuneesiast. Samal ajal jäi Maryam lapseootele. See oli olukord, milleks ta ei olnud ettevalmistatud, kuigi ta oli algusest peale teadlik, et see teine naine on tulemas. Kuid siiski ... siin on olukord, kus tekivad küsimused: miks? ... miks? ... miks küll? ...

Kui küsisin tema käest, mis teda kõige rohkem häirib, vastas ta, et tema, kes ta oli jäänud lapseootele, jäi korraka ilma kõigest sellest tähelepanust ja hoolitsusest, mida ta vajab, sest tema mees oli äsja abiellunud teise naisega, kes oli 14 aastat noorem kui tema ja kogu mehe tähelepanu oli sellel uuel naisel.

Islamis on antud võimalus meestele abielluda 4-naisega samaaegselt AGA siin on ka tähtis tingimus – kõiki naiti tuleb kohelda võrdväärselt, sest keegi ei saa, ei tohigi tunda end alandatuna, eba-võrdväärsena, mitte-armastatuna jne. Kõike peab jagama võrdselt – nii aega, raha kui ka tähelepanu jne.

Need moslemimehed, kes abielluvad lihtsalt seetõttu, et neile on antud võimalus abielluda mitmega, ja ei suuda täita oma kohustusi, eksiva rängalt! Mees peab olema mees ja oma kohust täitma! Esimene naine ei ole mänguasi, mille kui ärevuses poisike võib nurka visata, kui uus ja põnev silmapiirile ilmub! Kui mees on võtnud naise ja ta rasedaks teinud, peab ta arvestama ka selle naise vajadustega, et ta end hüljatuna ei tunneks. Mees peab täitma oma mehe kohust, kui ta omale selle kohustuse on kaela peale võtnud!

Õde Maryam on elanud üle kõige raskema ja kohutavama aasta. Õnneks ei ole see uus naine veel nende juurde kolinud, sest elamisloa saamine Bahreini kestab. Aga tema abikaasa on istunud igal öhtul/ööl arvuti ees ja olnud kontaktis oma uue abikaasaga ja lisaks küllastanud teda mitmeid kordi Tuneesias.

Selle pere olukord on traagiline. See lugu on vaid näide sellest, mis ei tohiks juhtuda polügaamses abielus oleva naisega.

„JA KUI TE KARDATE, ET EI SUUDA ORBUDEGA ÕIGLASOLT KÄITUDA, SIIS ABIELLUGE OMA VALITUD NAISTEGA - KAHE, KOLME VÕI NELJAGA; KUID KUI KARDATE, ET EI SUUDA (NENDEGA) ÕIGLASOLT KÄITUDA, SIIS VAID ÜHEGA ...“ (4:3)

Mehed, kui olete nii „kõvad“ mehed, et tahate kindlasti mitmega abielluda, siis tehke seda sunna eeskujul ja unustamata, et see ei ole mitte vaid privileeg vaid ka üks suur kohustus. Kui te seda kohustust ei täida või teie tõttu teie naine (naised) õnnetuks saavad, siis peate selle eest oma Loojale Viimsel Kohtupäeval vastust andma!

MONOGAAMIAST JA POLÜGAAMIAST

autor: Raivo Mänd

Allikas: http://www.loodusajakiri.ee/eesti_loodus/EL/vanaweb/9706/kaitub.html

Kaks sõna – kodu ja pere – on läbi aegade mõjunud magnetina. See, mis peitub nende sõnade taga on inimestele äärmiselt oluline. Kuid vaatamata olulisusele on peresidemed haprad ja kerged purunema. Monogaamia on lihtsaim võimalik suhte korraldus, seda oleks aga ennatlik hakata kiitma ainuõigeks. Vaadates laiemalt enda ümber, näiteks loomariiki, saab märgata võimaluste- ja lahendusterohkust.

Euroopa kultuuriruumi kuuluval inimesel on tavaks pidada paariabielu enesestmõistetavaks normiks ja mitmenaisepidamist hukkamõistu väärivaks eksootiliseks paheks. Kuid M. V. Flinn ja B. S. Low, kes analüüsisid inimeste 849 etnilise üksuse (primitiivseimastest suguharudest kuni „tsiviilrahvasteni“) abielusuhteid, jõudsid üpriski huvitavale tulemusele.

Selgus, et ainult 16% inimühiskondi võis klassifitseerida valdavalt monogaamseks, seevastu 84% etnilistes üksustes peeti mitmenaisepidamist normaalseks ja isegi ihaldatavaks nähtuseks.

Niisiis tuleb ilmselt tunnistada, et ka oma abielusuhte poolest kuulub inimene tüüpiliste imetajate hulka ja ainuabielu domineerimist mõnedes ühis-

kondades, eriti aga eurooplastel, tuleb põhjendada mingite spetsiifiliste teguritega. Väärrib tähelepanu, et monogaamia oli inimesel levinud peamiselt kütide ja korilaste seas, kes elasid väga rasketes tingimustes (Arktikas, mägedes, kõrbes). Meenutagem, et imetajate seas üldse on ainuabielu levinud just lihasööjatel kiskjatel. Kõige raskem on range monogaamia väljakujunemist seletada kõrge põlvkultuuriga eurooplastel. Arvatavasti võis siin olulist rolli mängida arenenud varanduslike ja rahanduslike pärandumissuhete teke ja vajadus piirata pärijate ringi.

Tuleb ilmselt tunnistada, et harmooniline ainuabielu pole ka inimesel midagi iseenesestmõistetavat ja taevast antut. Armastus ja abielu on üksnes osaliselt haakuvad mõisted ja abielu koospüsimiseks on vaja veel üht-teist muud. Neil, kellele teeb muret praegusaegne perekonnakriis, tuleks selle asemel, et otsida abielu lõhkuvaid tegureid, tunda rohkem huvi, kuhu on jäänud abielu koos hoidvad tegurid. Samas need, kes võitlevad vallasemade ühiskondlike garantiide eest, peavad endile aru andma, et nii võitlevad nad kõige efektiivsemalt ka meile harjumuspärase peremudeli vastu: naine, mees ja lapsed. Langetamaks õigeid otsuseid tuleks aga hoolikalt kaaluda, mis on inimpopulatsioonile tänapäeva infotehnoühiskonnas odavam: kas säilitada nimetatud peremudel või asendada see mõne muu, optimaalsemaga.

Mõtteid mitmikabielust

Autor: Kauthar

Ma leian, et polügaamia on väga vajalik alternatiiv, mille Jumal on meile lubanud. Fakte, mis selle ka suks räägivad, on mitmeid. Teine tahk on aga see, kuidas keegi emotsionaalselt sellega leppida suudab. Ma ei ole küll elanud islami mitmikabielu, kuid mul on väärt „armukolmnurga“ kogemus varasemast ajast kui ma veel moslem ei olnud. Tänu sellele kogemusele tean ma, et lubatud polügaamia on palju inimesi säästvam kui salaja mitmikelu elamine, sest salaelu võrdub minu jaoks petmisega.

Raske on mõista, kergem on hukka mõista. Inimene on sedavõrd komplitseeritud ja temas on nii palju eri kihte, et on loomulik, et üks partner ei suuda vastata kõigile nõudmistele. Monogaamia on lihtsaim suhevorm, kus inimene ohverdab mingid oma vajadused ja lepib sellega, mida üks partner suudab talle anda või on tõesti mõnel ka vedanud ja on leidnud tõesti täpselt sobiva puzzletüki.

Minu meelest suureks plussiks polügaamia puhul on see, et kaob ära probleem, et lapsed jäävad isa või emata, sest paljud lahutused jääksid olemata. Tekivad suured ja tugevad perekonnad, mis vajavad vähem ühiskonna toetust, sest mees võtab teadlikult endale vastutuse perekonna eest.

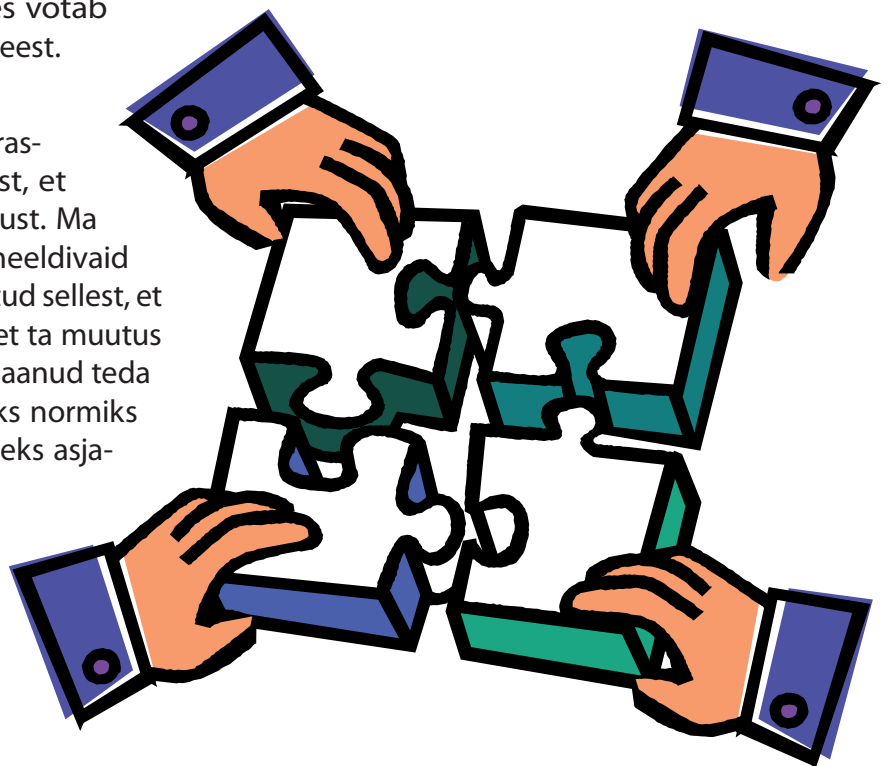
Isiklikult oli mul oma laste isaga väga raske suhteid lõpetada, hoolimata sellest, et ma teadsin tema teise naise olemasolust. Ma elasin mitu aastat läbi erinevaid ebameeldivaid tundeid, kuid need ei olnud mitte tingitud sellest, et tal on teine naine, vaid hoopis sellest, et ta muutus selles situatsioonis valetajaks ja ma ei saanud teda enam mõista ega usaldada. Kui ei oleks normiks 1+1 perekonnamuudelit, siis võib-olla oleks asja lood läinud teisiti või vähemalt „hinge säästvamalt“. Praeguseks aga olen ma rahul, et hoolimata perekonna purunemisest olen ma suutnud lastele võimaldada isa ja

sealpoolse suguvõsaga hea kontakti ja ma ei muretse, et teine naine minu laste eest vahel hoolitseb.

Polügaamia lubamine võiks olla ka Eesti iibeprobleemile üks võimalikest lahendustest, sest lapsi sünniks rohkem ja võimalik, et nad oleksid paremini hooldatud kui seda suudab näiteks petetud üksikema, kes peab lapse jaoks kohtu kaudu isalt elatusraha nõudma. Kindlasti toetavad ka samas peres sündinud õed-vennad üksteist rohkem kui eraldi elavad poolõed ja -vennad.

Alati on olnud rohkem naisi kui mehi ning kui naisel on reaalselt valida selliste variantide vahel nagu prostitutsioon, nälg või olla õiglaselt koheldud naine polügaamses abielus, siis ma arvan, et enamus valiks viimase. Samas oleks huvitav teada, kuidas mitmikabieludes tagatakse ühtsustunne ja harmoonia. Milline on see kehalis-vaimne armastuse vorm, mis seda ühtsust hoiab? Kuidas tagada võrdsus kõikide naiste vahel?

Oi, neid küsimusi oleks veel ja veel ...

Tõlkinud ja koostanud: Kauthar & Rubaba

ISLAMIUUDISED

NOBELI RAHUPREEMIA PÄLVISID KOLM NAISÕIGUSLAST

Allikas: <http://uudised.err.ee/index.php?06236227> (07.10.2011)

Nobeli rahupreemia läks jagamisele kolme naise vahel - preemia said Libeeria president Ellen Johnson Sirleaf, tema kaasmaalasest rahuedendaja Leymah Gbowee ning Jeemeni demokraatiaaktivist Tawakkul Karman.

Nobeli komitee hinnangul on need kolm naist suutnud vägivaldatu võitluse abil muuta oma keerulisi kodumaid naistesõbralikumaks. 72-aastane Ellen Johnson Sirleaf valiti kuus aastat tagasi esimeseks Aafrika naisriigipeaks. Ta asus juhtima riiki, milles puudus elektrivarustus, kraanivesi ja infrastruktuur, milles oli just lõppenud 14 aastat kestnud kodusõda ja tapetud veerand miljonit inimest, vahendas "Aktuaalne kaamera".

Sirleafi kaasmaalane Leymah Gbowee juhtis rahu-

liikumist, mis aitas kaasa Libeeria kodusõja lõpetamisele 2003. aastal. Ta suutis ühendada erineva usu- ja etnilise taustaga naise. Gbowee ütles, et kui tahad tunda vabaduse maitset, siis ära jäta võitlust pooleli. "Meile, Libeeria naistele ütleb see auhind, et meil tuleb edasi tegutseda, kuni rahu, seaduslikkus ja naiste õigused ei ole enam unistus vaid tegelikkus."

Silmapaistev naiste õiguste ja rahu eest võitleja on Nobeli komitee hinnangul ka 32aastane Jeemeni ajakirjanik Tawakkul Karman, kes on muuseas esimehe araabia naine, kes saanud Nobeli rahupreemia. Maailma avalikkus ootas, et rahupreemia antakse sel korral mingilgi moel Araabia kevadele. Nobeli komitee väitel tegutses Karman just kõige raskemates oludes ehk siis enne kevade puhkemist ning riigis, kus demokraatiani on ikka veel väga pikk tee.

RAPORT: ARAABIA KEVAD LÄKS RIIKIDELE MAKSMATA 55 MILJARDIT DOLLARIT

Allikas: uudised.err.ee

Sel kevadel Põhja-Aafrikas ja Lähis-Idas alanud rahutused on läinud regioonile maksma rohkem kui 50 miljardit dollarit, selgub Geopolicity koostatud raportist.

Raporti andmetel maksavad kõrgeimat rahalist hinda Egiptus, Süüria ja Liibüa, vahendas BBC.

Liibüa, Süüria, Egiptuse, Tuneesia, Bahraini ja Jee-

meni majandused on saanud tugeva löögi. Jeemenis ja Liibüas on avaliku sektori kulutused ja tulud valit- suste kukkumise tõttu langenud: Jeemenis on riigi- tulud langenud 77%, Liibüas 84%.

Naftarikkad riigid, mis on suutnud mässusid vältida või maha suruda, saavad aga araabia kevadest suurimat kasu. Geopolicity toob välja, et Araabia Ühendemiraatide, Kuveidi ja Saudi-Araabia avaliku

sektori tulud on kasvanud: Saudi-Araabias on riigi- Raportis rõhutatakse, et ülestõusudes on nii võit-
tulud kasvanud 25%, Araabia Ühendemiraatides 31%. jad kui kaotajad nii riikide hulgas kui ka riikide sees.

PÕLVA PIIMATÖÖSTUS VIIS TOOTMISE KOOSKÕLLA ŠARIAADI SEADUSTEGA

Allikas: <http://www.ohtuleht.ee/445373#.Tpxyydn6c9l.email> (27.09.2011)

Tere piimanduskontserni Põlva tootmine sai spetsiaalsete halal-sertifikaadi, mis lubab ettevõtte tootmine olema vastavuses ka islami nõuetega. dangut müüa ka tõsiusklikele moslemitele.

Piimatööstusel oli omajagu õnne, et ta tegeleb just piimaga, sest lihale on moslemite nõuded märksa karmimad, kirjutas Postimees.

Tere kvaliteedijuht Reet Ruuto ei tea Eestis ühtki teist halal-sertifikaadiga ettevõtet ja tema

Sertifikaat anti siiski konkreetsetele toodetele ehk võile ning lössi-, peti- ja vadakupulbrile, kuna teistel toodetel ei näe ettevõtte ekspordipotentsiaali, sest islamiriigid asuvad Eestist üsna kaugel.

Tänu sertifikaadile on piimatööstus eksporditud võid ja/või vadakupulbrit juba Süüriasse ja Egiptusesse, aga ka Lõuna-Koreasse ja Taimaale, mis ei ole ülekaalukalt moslemielanikkonnaga.

EESTI ODER SAUDI ARAABIA KAAMELITE TOIDULAUAL

Allikas: <http://www.ekspress.ee/news/paevauudised/eestiudised/eesti-oder-saudi-araabia-kaamelite-toidulaual.d?id=59207316> (06.10.2011)

Eesti suurim vilja kokkuostja ja eksportija Baltic Agro ostis Eestis tänavu augustis kokku märkimisväärse koguse otra, mis seilas 50 000 tonnise laevaga Saudi Araabiasse ning müüdi sealsetele kaamelipidajatele.

Kuuldavasti on vili iseäranis kõrges hinnas traditsiooniliste kaamelite võidujooksude aegu.

Baltic Agros viljalepingutega tegelev Lea Korem

ütles selgituseks, et firma müüb enamasti vilja edasi vahendajafirmale, kes toimetab selle omakorda lõppturgudele. Seetõttu on keeruline öelda, millise tarbijani Eesti põllumeeste oder lõpuks jõuab. Ta mõõnis, et Saudi Araabiasse kaamelite toidulauale on siin kasvanud otra müüdnud tihti. Samuti võib meil kasvanud kaer olla Hispaanias hobustele toiduks. Parematel aastatel, nagu tänavune aasta viljakasvatajate jaoks on, ekspordib Eesti ühtekokku kuni 300 000 tonni teravilja.

UIMASTAMATA LOOMADE RELIGIOOSSED HUKKAMISED VÕIDAKSE KEELUSTADA

Allikas: <http://www.postimees.ee/591942/uimastamata-loomade-religioossed-hukkamised-voidakse-keelustada/> (09.10.2011)

Põllumajandusministeeriumi poole pöördus ettevõtja Imran Malik, kes avaldas soovi Eestis avada islami tavadele vastav tapamaja, et toota liha, mida võivad süüa moslemid. Ministeerium vastas seepeale, et religioosel põhjusel uimastamata loomade hukkamine plaanitakse keelustada.

Malik taotles õigust hukata loodavas tapamajas loomi religioosel viisil, et toota siin islami traditsioonidele vastavat liha, millega võiks varustada teisi Euroopa riike. Näiteks on islamis oluline, et loomast lastakse veri välja. Et veri ei tarduks lihaskiudude vahele, ei tapeta looma enne vere väljalaskmist.

Põllumajandusministeerium aga vastas Malikile, et Eesti seaduste järgi võib loomi küll hukata religioosel eesmärgil, kuid seda ainult väljaspool tapamaju ning juures peab viibima järelevalveametnik.

Eesti koduloomade hukkamise tava ja loomade maksimaalset säästmist arvestades peab ministeeriumi kinnitusel enne loomade hukkamist nad uimastama, et vältida piinamist ja hoiduda välditavatest kannatustest. Põllumajandusministeerium kinnitas, et seni on küll näiteks islami ja juudi kogukondadele tehtud seaduslik erand.

Ent see on muutumas. Ministeerium viitab sellele, et 2013. aastal jõustub Euroopa Liidu nõukogu määrus, mis lubab liikmesriikidel vastu võtta riiklikud reeglid eesmärgiga kindlustada ulatuslikum loomade kaitsmine nende hukkamise ajal.

«Meile teadaoleva informatsiooni kohaselt kasutati islami ja juudi kogukondadele antud erandit ainult kahel korral viimase kümne aasta jooksul ja kogu halal ja koššer toit on imporditud,» põhjendab ministeerium. Koššer on juudi ning halal islami kommete kohaselt valmistatud toit.

«Võttes arvesse loomade heaolu ja et meil pole seda erandit praktikas vaja, plaanime erandi välja jätta,» lisas põllumajandusministeerium. «Looma-kaitseorganisatsioonid Eestis nõuavad kindlalt loomade uimastamist enne hukkamist ilma igasuguse erandita. Arvestades avalikku arvamust meie ühiskonnas, ei saa me lubada loomade piinamist selleks, et tagada teiste riikide kodanike religioosseid õigusi.»

HUVITAVAD ARTIKLEID:

REBIYA KADEER: OLEN IGAT SORTI RADIKALISMI VASTU!

Allikas: <http://www.postimees.ee/582466/rebiya-kadeer-olen-igat-sorti-radikalismi-vastu/> (30.09.2011)

KUIDAS ÕPETATAKSE EESTI NOORTELE, ET ISLAMISTID POLE TERRORISTID?

Allikas: <http://www.ekspress.ee/news/paevauudised/valisuudised/kuidas-opetatakse-eesti-noortele-et-islamistid-pole-terroristid.d?id=57049126> (03.09.2011)

TRENDIKAS ISLAM

Allikas: <http://www.ekspress.ee/news/kohver/uudised/trendikas-islam.d?id=59734814> (14.10.2011)

Assalamu alikum warahmatullah!

Sündisin kristlikku perre, kus religiooni küll ei järgitud, kuid ﷻ vanematel oli kõik olemas ja nad õpetasid ja vahel ka suunasid, kui küsisin. Samas, meie kodus ei räägitud eriti Jumalast, kuulsin vaid üksikuid fraase. Sõime siga nagu kõik, kuigi hiljem hakkasime kõik tervislikel põhjustel rohkem kana tarbima.

Algkoolis meile juba räägiti Jumalast, kuid sellest ajast jäi mu vaimusilma Temast pilt kui kellestki pika habemega mehest. Samas ei tähendanud see minu jaoks eriti suurt midagi.

Juba 12-13-aastaselt hakkasin kurameerima ühe tüdrukuga, kellega jäime kokku tervelt 7ks aastaks. Umbes 13-aastaselt küsisin ka oma tüdrukult, et kas ta usub Jumalasse. Arutasime omavahel seda teemat, kuid seltskonnas mitte kunagi, sest kohe naerdi ju välja.

Põhikoolis tegin ka esmakordselt tutvust härra Darwini-ga. Alguses tundus kõik ok, sest seda pidi ju õppima ja ju see siis nii on, hiljem aga tekkisid minu jaoks sellesse teoriasse suured lüngad, mida täita ei õnnestunudki. Seega ei uskunud ma enam sellesse.

Juba põhikooliajal alustasin ka oma äri-ga, nooruse tõttu küll mitte-ametlikult, sest kuidagi oli ju ometi vaja omale raha teenida. Ei tahtnud kõigega vanemaid ka koormata. Samas, praegu mõistan, kui kahepalgeline oli see minu taotlus – ühelt poolt mitte olla vanematele koormaks, kuid samas tuli vahel ette ka seda, et võtsin nendelt midagi ilma küsimata. Asja teeb veel huvitavamaks see, et tegelikult mulle ju iga kord anti, kui küsisin, milleks siis niisama võtta? Miks neile nõnda nuga selga lüüa? Kahetsen seda väga! Normaalsed inimesed ikka aitavad oma vanemaid ...

Gümnaasiumi ajal hakkasin rohkem uurima ja asjades loogikat otsima. Samas võttis „maine“ siiski oma – käisime minu ärist teenitud rahaga tüdrukuga reisimas. Tema oli kogu aeg mul number 1, kõik muu alles teisel kohal.

Peale gümnaasiumit läks alles elu huvitavaks. Kolisime koos pealinna ja otsustasime mõlemad kooli minna. Mina võtsin loomulikult enda peale majandusliku poole. Raha tuli, sellega polnud probleeme, kuid need tekkisid hoopis huvitaval tasandil: mind nimelt ei huvitanud üldse

Minu lugu

klubides käimine ja alkoholi kaanimine. Muidugi sai seda proovitud, kuid seda noortele nii tavalist süstemaatilist kulistamist ei ole ma kunagi mõttekaks pidanud. Loodan, et nüüdsest jään sellest, nagu ka kõigist muudest pahe-dest, hoopis kõrvale, **لله اعاذن**.

Minu jaoks muutus suureks probleemiks küsimus – kõik on küll hea, aga kuhu edasi? Mis nüüd? Olin kui pea kaotanud, otsisin pidevalt uusi väljakutseid. Hakkasin vaikselt inimesi petma, kuid veel ei midagi seadusevastast ...

Kool hakkas tagaplaanile jääma. Ma ei jõudnud enam eriti sinna ja võtsin õppepuhkuse, et ei peaks kaitsevähke astuma. Vahepeal oli elu minu jaoks lausa nii täielikult mõtte kaotanud, et tahtsin sooritada enesetappu. Kõik oli kuidagi nii igav ja mõttetu. Kuhugi oli ju ometi vaja pürgida, aga kuhu?

Üks minu klientidest tegeles spirituaalsusega. Kuulasin teda hoolega ja hakkasin isegi koos temaga koolitustel käima, erinevaid mõtlemist süvendavaid ja ärraamatuid lugema. See klient tegeles ka võrkurundusega.

2008. aasta lõpul leidsin veel inimese, kes samuti võrkurundusega tegeles, kuid oli tõsiusklik katoliiklane. Ta õpetas mind välja ja minagi hakkasin tema võrkurunduse lüliga tegelema.

2009. aasta jaanuaris läksin ma oma pikaajalisest tüdrukust lahku. Ma olevat liiga „teistsugune“. Nojah, tegelikult ta leidis lihtsalt endale parema.

2009. aasta keskel käisin koos selle katoliiklasest ärimehga Londonis. Külastasime ka kirikuid, kuid mind pani tõsiselt üllatama see, kuidas ta igas kirikus otsis saatana ehk Lutsiferi märke ja rääkis alati sellest, kuidas kirik on saatanlik. Kui ma temalt selle peale küsisin, miks ta siis üldse kirikus käib, kui teab, et see on saatanast, siis ta vastas, et usub siiski Jumalasse ja see on oma originaalsiiski Jumala koda. Tema lood ja eeskujud ärgitasid mindki Piiblit kätte võtma ja uurima. Ma isegi lugesin veidi, kuid see jäi mul pooleli. Kummaline, et üks selle mõtte maha laitjatest oli mu enda ema.

2010. aastast pöördusin kriminaalse elu juurde. Sai käidud Lõuna-Prantsusmaal. Seal tegin ühe vea ja pidin minema Hollandisse. Nii palju kui mäletan, siis hoolimata oma pahelisest elust, palusin isegi Hollandi *tripi* ajal veel Jumalat – nii, nagu olin telekas inimesi palvetamas näinud, et ikka käed kokku ja ... Olin eksinud ja ei teadnud, kuidas õigele teele tagasi pöörduda.

Äri oli edukas. Käisin veel Prantsusmaal, seekord põhjas. 2011. aasta alguses olin ärireisil Pariisis, 11. jaanuaril nabis politsei mind aga Reimsis kinni, **الله حمدا**. Istusin 48 tundi kartseris kinni, seejärel viidi mind 13.01 kohtu ette, kust edasi otsustati vangi saata. Mind saadeti Laoni vanglasse, mida ma ise kutsun hellitavalt „internaatkooliks“.

Ise olin ma siis enda käitumisest tõsiselt üllatunud – kogu tee olin ma kummaliselt rahul, isegi naersin, ei muret- senud kordagi. Nagu peaksingi sinna minema!

13. jaanuari õhtul kella 9 paiku jõudsin viimaks oma kambrisse, mida jagasin ühe mõrvakatses süüdistatava prantslasega. Elasime mõlemad oma elu. Suhtlesime inglise keeles. Mina asusin kohe oma mõtteid paberile panema ja „internaatkooli“ kohta täpsemalt uurima. Selgus, et elu ei olegi seal nii hull – põhimõtteliselt sama, mis väljaspool, aga võimalusi on veidi vähem ja meil on kelnerid, uksehoidjad jne.:

Viis päeva hiljem suunati mind teise tuppa, asutuse põhjatiivas. Algselt ütles direktor, et mind pannakse ühe inglise keelt valdava mustanahalise ühte tuppa, kuid juhtus teisiti. Minu uus tuba oli suur, jagasin seda ühe tšetšeeni ja ühe araablasega. Sel päeval – 18.01.2011 – algas minu elu uuesti!

Hakkasime tutvust võlmima. Mehed küsisid, kas olen moslem, ma vastasin, et ei. Nad uurisid, et kas olen siis juut, vastasin, et ei. Nad küsisid, kas olen kristlane ja ma vastasin jällegi, et ei. Seejärel uurisid nad, et mida ma üldse moslemitest tean. Ütlesin, et olen ainult televisiooni vahendusel näinud, et nad on terroristid ja rohkem ei teagi midagi. Seepeale hakkasid nad omavahel midagi prantsuse keeles arutama. Mina sain rääkida tšetšeeniga veidi vene keelt ja araablasega inglise keelt.

Kõigepealt šokeerisid nad mind sellega, et teatasid, et siia tuppa siga ei tule. Kui ma imestades küsisin, et miks, vastasid nemad, et oled see, mida sööd ... ja siga sööb igast jama ... ja see on nende usus keelatud.

Hakkasin selle vastu rohkem huvi tundma. Küsisin neilt, et mida see islam endast õige kujutab ja nad vastasid mu küsimustele. Ma ei suutnud kuidagi ära imestada. Mõtlesin: „Wow, see on ju MINU ELU! Minu mõte! Minu loogika! Jumal on üks! Almus makstakse otse vaestele ...“

Uurisid vaikselt edasi, mida tähendab olla moslem. Mulle seletati islami tugisammaste kohta, kuid viis palvet päevas tundus minu jaoks liiga keeruline. Kuid ma elasin nendega igapäevaselt koos ja nägin, et moslemid on tegelikult terved, puhtad, sõbralikud ja abivalmid inime-

sed. Hakkasin mõtlema, et mis see viis palvet siis ikka nii väga ei ole. Tšetšeen seletas mulle, et üks palve võtab aega umbes 5 minutit, see pole midagi keerulist. Hiljem hakkasin juba uurima, mida palves öeldakse. Tuli välja, et moslemid palvetavad kõik ühes keeles – araabia keeles – mis mulle väga meeldis. Ka palvetavad nad kõik koos, kindlatel aegadel, mis sõltuvad mitte kellaajast vaid päikesest. Üldse tundus kõik väga loogiline ja (minu jaoks väga oluliselt) hügieeniline. Mõtlesin, et mis siis ikka, hakan vaikselt õppima ja *subhaan* الله, asjad hakkasid justkui iseenesest külge. Uus araablane ja tšetšeen õpetasid mind. Tšetšeen tõi mulle raamatu, millest selgus, et palve kohta on terve ajalugu ja et palve on kahekõne Jumalaga, abipalumine, andeks palumine, tänu avaldamine jne. Jälle tundus see minu jaoks nii lihtne ja loogiline ja mu südamele ei olnud mingit raskust seda omaks võtta. Hakkasin juba vaikselt edasi uurima, mis on lubatud ja mis on keelatud. See oli nii huvitav!

Aeg möödus. Tšetšeen arutas kogu aeg oma kaaslastega islami asju ja minagi uurisin tema käest jalutuskäikudel aina uusi ja uusi asju. Mulle tundus, et see oli just see, mida mul vaja oli, et oma elu jälle rööpassa saada.

Rääkisin tšetšeenile oma soovist hakata moslemiks. Ta oli minu otsusest üllatunud ja ütles, et tema pärast pole vaja seda teha. Mõtlesin hetke endas, et miks tahan ma islamisse astuda; kas ma tõesti usun või teen seda „inter-naatkooli“ pärast, siinsete kaaslaste pärast, sest mul on vaja tegevust leida ... kuid see oli minu süda, mis otsustas, et ma olen moslem ja kõik.

Seega 15. aprillil, reedese kogukonnapalve ajal, ütlesin ma meie väikeses vanglamošees oma *šahaada*, الله حمدا.

Sellest ajast olen palvetanud korralikult viis palvet päevas ja enam, paastunud ramadaani ajal ja ka vabatahtlikult. Kõik on minuga olnud väga sõbralikud ja abivalmid.

Täna olen moslem, الله حمدا. Tahan õppida imaamiks, sest tunnen, et tahan teisi aidata, õigele teele juhtida. Nüüd olen juba mina see, kes meie toas palveid juhib ja teisi õpetab, الله حمدا. Olen tõesti tänulik, et mulle on toeks www.islam.pri.ee, mis võimaldab mulle mu oma emakeelseid materjale, sest prantsuse keel pole mul kaugeltki mitte piisavalt selge ja alati, kui mõnda huvitavat raamatut loen, olen veidi ärritunud enda peale, et miks ma paremini aru ei saa.

Islam on vaieldamatult see elustiil, mida tahan järgida. See on teinud minust palju parema inimese. Kui varem tahtsin kangesti jäämäe tippu ronida ja see jäämägi sulas lihtsalt kokku, siis nüüd olen kõrge ja kindla kalju tipus, kust avaneb vaade kaugustesse, ilus vaade elule. Alati leidub selliseid, kes tahavad teadlikult või mitte-teadlikult teisi õigest teest kõrvale juhtida, rääkides igasuguseid imelikke asju ja õpetades islamit valesti, kuid إن شاء الله, me peame jääma tugevateks ja otsima õigeid vastuseid islami algallikatest, mitte kellegi teadmisteta inimese interpretatsioonist. Kui keegi tahab meiega meie usu üle vaielda, siis الله on meile andnud suura number 109. Kasutagem seda! الله õpetus hõlmab tervet elu, keeled ja käsud aitavad meil teha õigeid valikuid.

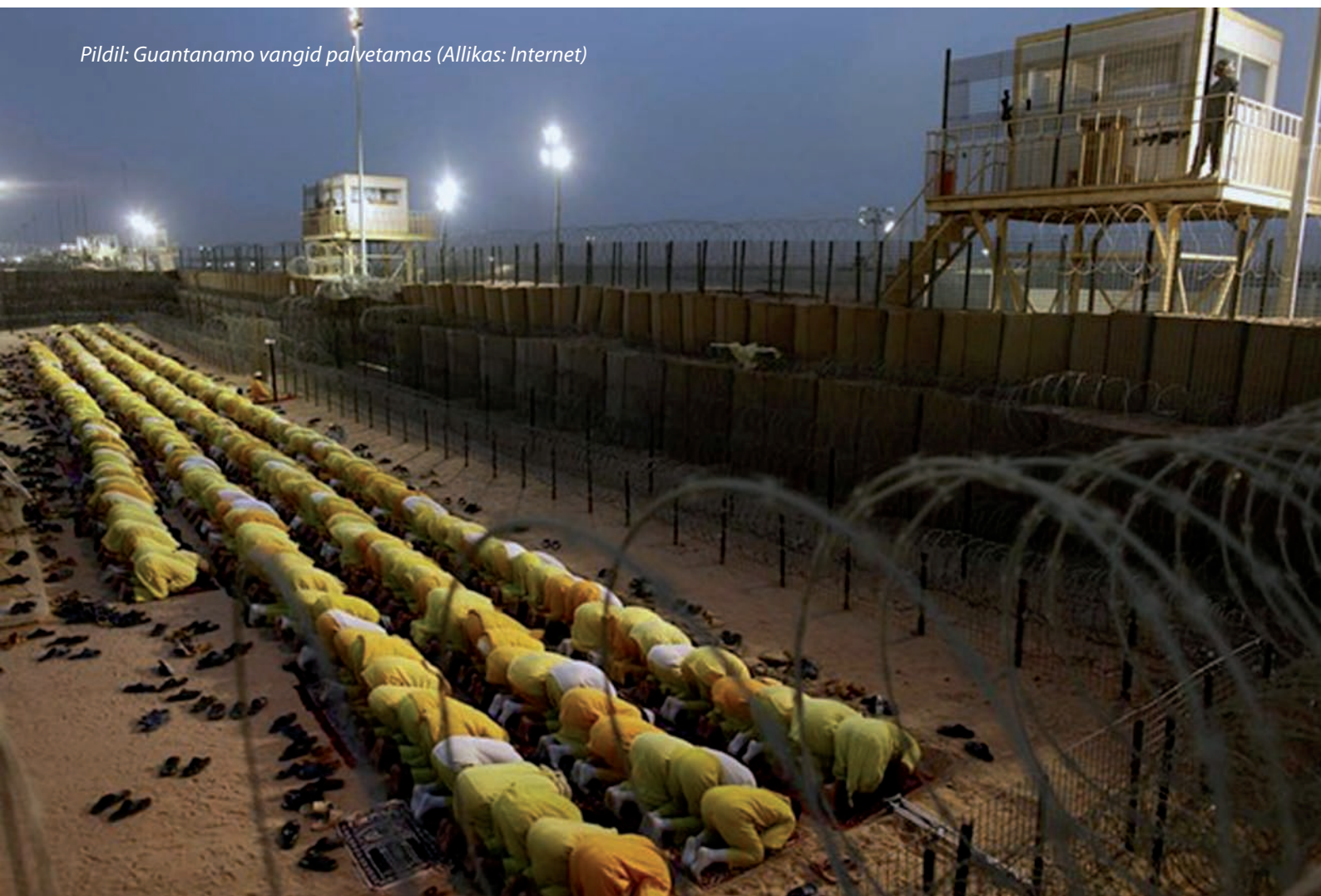
Tahan teisi aidata nii, nagu see mind on aitanud, sest nüüdseks on kõik see negatiivne, mis minu üle

kunagi võimust võttis, kadunud, الحمد لله. Ma kardan vaid اللهit ja mitte inimesi või mis nemad arvavad. الله on see, kes otsustab meie saatuse ja kes on määranud tee, mida mööda meie elu kulgeb. Minu oma kulges läbi varajase ettevõtluse, hooletult oma tüdruku ja rahaga ringikäimise, petmise, kriminaalse elu, ükskõiksuse, enesetapukatse ja vangla ... kus viimaks leidsin rahu ... leidsin islami. الحمد لله selle eest! Islam on nüüd enam kui mu usk, see on mu uus elu, mu eluviis.

Mul on veel palju õppida, kuid إن شاء الله ületan kõik takistused. „Internaatkool“ on saanud minu uue elu heaks alguseks, on tugevdanud minu südand ja hinge, mind eluks ette valmistanud. الحمد لله, et الله otsustas anda mulle selle aja mahavõtmise hetke ja إن شاء الله laseb Ta mu vabaks, kui olen jälle väljaspool elamiseks valmis. Kuid seni jätkan kalleima vara – teadmiste – kogumist, إن شاء الله.

Ivar

Pildil: Guantanamo vangid palvetamas (Allikas: Internet)

MA TAHAN OLLA SUL AINUS!

Selle kuu „Iqra“ peateema on palju laineid löönud ja ilmselt kõik vist ootavad uut numbrit suure elevusega. Nii ka minu mõtted on polügaamse abielu teemal püsinud ja olen jälginud erinevaid arutelusid kõrvalt ning ka mõnes oma sõna sekka öelnud. Ma üldse ei hakka lahkama, et mis on polügaamia islamis. See on nii lai teema ja kel huvi, loeb ise selle kohta, ning arvatavasti on ka korralik ülevaade ajakirjas olemas.

Minu enda abielu on jõudnud punkti, kus on tulnud mõttesse soovitada oma abikaasal võtta minu kõrvale teine naine. Ma ei hakka siinkohal pikalt rääkima sellest, et mu abikaasa polnudki nõus selle mõttega ja et tal ka majandulikult polekski võimalik; minu enda jaoks hoopiski põnevam teema ja suurem takistus on minu enesehinnang, mis oletatavalt selle tagajärjel korralikult kannatada saaks.

Aga asume siis asja juurde. Nimelt, mulle ei meedi jagada oma meest intiimsel tasandil teise naisega. Kas põhjuseks võib lugeda puhtalt armukadeduse? Kindlasti omajagu on seal ka seda. Aga lisaks armukadedusele on seal kindlasti ka osa isekust ja suur osa ühiskonnast kaasa saadud põhimõtteid. Ma olen ju siiski üles kasvanud Eesti ühiskonnas, kus on aksepteeritav vaid üks naine. Kõik, kes on teine, kolmas

või neljas, on armuksed, litsid, hoorad ... Ega mina ometi pole nõus ise see olema või laskma oma mehel omada sellist enda kõrval.

Kas esimese naise väärtus tõesti langeb, kui sinna lisandub veel teine? Islamiühiskonnas on vastupidine mõtlemine – polügaamne abielu on sama väärtustatud kui monogaamne ning keegi pole ses suhtes odavam kui teine. Loomulikult on ka moslemite hulgas palju inimesi, kes ei soovi ühel või teisel põhjusel sellises abielus olla. Aga eks elus on kõigega nii, et ennem kui enda elu pole põhjust andnud, siis endast erinevaid on raske mõista. Hea on teada, et Jumal on meile lubanud ka mitmenaisepidamise, mis on reguleeritud ja kõigil on omad õigused ning kohustused. Keegi ei ole sunnitud sellisesse abiellu ja igaühel on oma vaba valik. Minu elu on näidanud väga selgelt, et võib olla ka täiesti mitte-äärmuslike olukordi, milles selline lahendus oleks igati positiivne.

Minnes tagasi minu jutu peamõtte juurde, siis võiks igaüks, kes on polügaamse abielu põhimõtteline vastane, endalt küsida, et kust tuleb tema arvamus, et ainult üks naine on väärtustatud? Kui palju me tegelikult laseme oma igapäevaelu juhtida põhimõtetel, millesse me väga palju üldse süüvinud polegi ja peame midagi õigeks ainult seetõttu, et ühiskond on meid sedasi mõtlema suunanud? Kui palju me

oma elus teeme isekaid otsuseid, mille põhjuste tagamaid me tegelikult ei mõistagi? Miks ma mõtlen sedasi nagu ma mõtlen? Ja kui suur osa tegelikkuses kogu lool on tunnetel? Kas pidades polügaamset abielu normaalseks, muutuks armastus väiksemaks või poolikuks?

Ma olen tähele pannud, et mida rohkem kedagi arvustada, seda rohkem Jumal saadab sinu teele olukordi, millest õppida. Lihtsalt püüdke analüüsida oma otsuste ja väärtushinnagute tagamaid. Leida nende algne põhjus ei olegi alati nii lihtne, aga selgust tooks see teie maailma kindlasti.

MIKS ME ÜTLEME ALATI KÕIGE PEALE ALHAMDULILLAH

Kõigepealt tuleks endalt küsida, et kas ma olen rahul endaga sellisena, nagu ma seda olen? Ilmselt kõik vastaksid, et noh, siit seda võiks nats teistmoodi olla ja toda ja lõpetuseks veel neid asju jne ... see on ju loomulik. Aga see oleks juba ühtlasi vastuseks mu järgmisele küsimusele, et kas sa tead, kuhu sa oma eluga liikuda tahad? Need kaks küsimust ongi alustalad olemaks õnnelik ja rahul. Ja see ei tähenda seda, et sealjuures me ei tohiks unistada või püüelda millegi poole; otse vastupidi: tea, kes sa oled, ole tänuulik selle eest ja liigu sinna poole, kuhu su unistused sind viivad.

Paljud inimesed aga segavad selle kogu teekonna, vaadates kõrvale. Vaadates neid inimesi, kel juba on need nii ihaldusväärased asjad. Mis see meile annab? See ei tee ju kedagi õnnelikumaks, vaid hoopis viib meid eemale oma soovitud teest. Ei ole ju raske mõista, et temal on see samuti mingi hinnaga. Tema on loobunud oma elus asjust, et saavutada see; või on muutunud kellekski teiseks ... mis iganes aga tema pole sina ... ka siis, kui sul oleksid need asjad juba saavutatud; ka sina ise pole siis enam praegune sina,

kui sa need asjad saavutad. Seega, soovides ja ihaldades midagi, mis on kellegil teisel, me tegelikult ei teagi, mida soovime ja selle asemel, et püüelda oma elu unistuste ja soovide poole, me liigume hoopis õigelt rajalt kõrvale.

Jumal on meile andnud kõik selle, mis meil täna, siin ja praegu on. Kuidas siis seda kõike hinnates, mitte öelda الحمد لله? Isegi, kui hetkel on kohutavalt raske ja valus; kui tahaks oma murede kergenduseks patja nutta, ütleme me ikka الحمد لله! Miks? Sest me usaldame oma Jumalat ja teame, et see raskus on aluseks millelegi väga heale, mida me ise hetkel ei pruugigi veel mõista. Tõestuseks võiks sobrada pisut oma minevikus. Igaüks leiab sealt tõestusi, et sel raske hetkel tegi ta nii ja naa ja olgugi, et alles aastate möödudes andis antud sündmus mõju millelegi väga heale siin elus, siiski oli see kõik põhjusega, الحمد لله!

Lühidalt siis, et ebaõnnestumine on samuti õnnestumine. Toon näite. Olete plaaninud minna kella kümneks muuseumisse. Mingil põhjusel ei tule ühistransport õigeaegselt ja te jääte täpselt 10 min hiljaks. Seetõttu kaotate oma sooduspileti ja peate maksma rohkem. Ajab ju närvi? Ometi ei tea teist keegi tegelikult, millest te ilma jäite. Ehk hoopis kaitses teid millegi suure ja kohutava eest? Keegi ei tea mis oleks juhtunud siis, kui kõik oleks läinud plaanipäraselt. Seepärast ütleme me الحمد لله ka ebaõnnestumiste korral, kuna needki on ju tegelikult õnnestumised.

Olgem uhked selle üle, kes me oleme tänasel päeval, seejuures unustamata püüelda paremuse poole ning kõige selle (nii hea, kui halva) juures tänada alati Jumalat!

Tasneem Kairost
<http://tasneemmahmoud.livejournal.com/>

MINU ALŽEERIA

Esimene kohtumine Alžeeriaga

Autor: Airi Hunt

LAEVASÕIT POLE AJAVÕIT

„Nüüd peab ruttu tegema,» kiirustab abikaasa mind takka. Väsimusest, palavusest ja magamatuses närvilisena haaran kaasa esimesena ettejuhtuvad asjad – wc-paberi, pisikese külmiku, teki ja käekoti. Torname ülepeakaela kolisevatsest laevatreppidest üles, lootuses leida vaba kajut. Raske ukse ümarast aknast paistavad ainult peanupud.

„Olemegi hiljaks jäänud... puhh...» sõnab Kader hingeldades ning pisike külmik prantsatab ta käest fuajee määrdunud bordookarva põrandavaibale. Meie ees avaneb pilt, mida näeb ainult Selveri hulludel päevadel – igaüks kisab midagi teisest üle, nügitakse küünarnukkidega, tõugeldakse oma pagasiga ega halastata isegi kõige pisematele reisijatele. Mul vajub suu ehmatuses ammuli. Üritan ettevaatlikult seina äärde tagurdada, kui abikaasa mind endaga kaasa rebib.

Sellises rahvamöllus pole mõtet teineteist hõikudagi – niikuinii ei kuuleks ja teisalt oleks see äärmiselt ebaviisakas. Minu jaoks.

Venitame oma pisikesed kompsud veel vabaks jäänud nurka kitsas fuajees. Väsinuna palavast päevast autosabas, prantsatame mõlemad asjadele.

„Nüüd ootame...» toetab Kader pea seinale ning sulgeb silmad.

„Mida me ootame?» pärin segaselt. Abikaasa muigab. „No vaata neid hulle siin, igaüks karjub ja kisenab, nagu oleks mingi VIPiga tegemist. Haritud inimese moodi oodata, rahulikult seletada ei oska keegi. Vaata kuidas nad trügivad! Igaüks arvab, et tal just õigus esimene olla. Seega istume nüüd siin rahulikult ja ootame, kunas see hullumaja rahuneb.»

Paistab, et rahvamassi voorib aina juurde, lõppu ei paistagi. Aina rohkem meeste kisa, naiste tänitamist ning pisikeste laste närvilist virinat. Infoleti rahulikust tädikese on saanud närviline, punase näoga fuuria, kes oleks kui ellujäämiskursusel või Erna retkel. Esialgu kannatlikult seejärel aina tigidamaks muutudes, vehib temagi kätega nagu leti ääres räuskav klient.

„Oh õudust, kui peaksin ise siin töötama, oleksin juba Jämejala hullumajas... « mõtlen jubedustundega oma paari aasta tagusele unistusele, kui värsket turismikorralduse diplomit käes hoidsin.

Mul pole aimugi, kui kaua oodanud oleme, kui reisijatest peaaegu lõhkev fuajee tasapisi tühjeneb.

„Nii, nüüd on meie kord ... paistab, et hullumaja on

rahunenud,» naerab abikaasa vaikselt ja ajab end aeglaselt kui tigu põrandalt püsti. „Oota siin ja valva asju. Ma uurin, kuidas kajutiga lood on. Ehk leiab mõne vaba.»

Ei lähegi kaua aega, kui ta tagasi tuleb, pettund ilme näol.

„Kahjuks ei ole ühtki vaba kajutit, kõik on juba ära võetud. Ainuke, mis jääb, on kohad istesaalis. *Alhamdulillah* sellegi eest! Peab ainult nüüd lootma, et nende hulgas midagi vaba leidub.» seletab Kader veidi nagu krimpsutades, ent lõppudelõpuks siiski rahulolevalt.

Suundume mõni korrus kõrgemale, istesaali poole. Treppidel on vaipkate kulunud, mõnes kohas juba liimist lahti. Maas vedelevad veel eelmistest reisijatest jäänud plastmasstopsit, tühjad *chipsipakid*. Suured kohvilarakad „kaunistavad» heledat vaipkate – paistab, et need pole eilsed vaid ilutsevad siin juba pikemat aega ... Raskel sammul viimasest astmest üles astudes, avaneb meie ees suur saal. Klaasseinaga eraldatud ruumis on mitmed read siniseid samettoole, nagu lennukis. Suurtest avaratest põrandani ulatuvatest akendest avaneb vaade kaunile sinisele Vahemerele. „Milline luksus!» mõtlen endamisi. Lükkan määrdunud klaasust. Ei midagi! Siis üritan tõmata! Ka ei midagi!

„Kuhu te minna tahate?» kuuleme kellegi käredat kärkivat häält. Abikaasa keerab end ümber. Meie poole kiirustab pisike sinises vormis paks vanamees.

„Meid saadeti siia... istumissaali. Kuuendale korrusele, see on ju siin?» seletab abikaasa kohkunud häälega.

Pisike vanamehepunn hingeldab veel oma kiirest sammust, teeb paar sügavat hingetõmmet ja kukub närviliselt araabia keeles seletama. Kätega vehkimine meenutab mulle Don Quixote'i võitlust tuuleveskiga, mida ta loheks pidas. Turtsatan omaette.

Aknast paistub imekaunis sinine meri, Marseille linnasiluett. Laev seisab veel paigal, kuigi peaks juba ammu startinud olema. Meenub abikaasa jutt delfiinidest, kes laeva kõrval justkui võidu ujumist harrastavad.

„Airi! Tule! Me oleme vales kohas!» äratav abikaasa hõige mu mõtetest. Ärevalt viibates, suundun kiirete sammudega trepi poole, kus ta juba kannatamatult ootab. Paksuke vanamees on juba läinud.

„Kuhu me läheme?» uurin veidi arusaamatult. „Oleme ju istesaali ees?»

Pahaselt urisedes vastab Kader: „See on VIPide saal ... meie oma on korrus allpool. Keegi ei tea siin mitte kui midagi! Aina jooksutatakse.»

Uuesti rāpastest treppidest alla vantsides, kodinad kaenlas, avaneb meie ees trööstitu vaatepilt. Kitsast ust lahti lükates tabab meid õudustunne. Ruum on hämar, rahvast pungil. Siin seal põrandal on reisijad oma pakkidega, mõni end juba mugavalt sööma seadnud. Praht vedeleb igal pool. Istekohad on hõivatud, peaaegu hõivatud. Kader märkab eemal veel paari vaba kohta ja viipab energiliselt. Kiirustan talle järgi.

Ent pettumus on suur. Keegi tarkpea on istmed eemaldanud, nii, et meie ees haigutab istekoha enda asemel suur auk. Ka maas ei paista enam ruumi olevat.

See on mu abikaasale viimane tilk tõrva.

„Milline jubedus! Aga sellist hinge hinda maksa. Igali pool vedeleb sodi ... kohti pole, kajuteid pole,» turtsub ta valjema häälega. Olen suht kohmetu, kuna sellist laevasõitu ma ei oodanud.

„*Assalamu alaikum*, pojake! Kas sa teises istesaalis juba käisid?» kõnetab abikaasat üks beduiinirietes vanapapi. Tal on peas hoolikalt seotud kirjust rätist turban, seljas hallikas, pikitriipudega villane maani ulatuv ürp. Ta nagu on päikesest tumepruuniks põlenud ning laial naeratusel puudub hammaste-reast pool.

„*Walaikum ssalam*, isake! Ei veel. Ma ei teadnudki, et siin neid rohkem. Meid saadeti alguses kuuendale. Seal saadeti siia.» vastab Kader imestunult, samas veidi nõrdinult seletades.

Vanake muheleb, siis noogutab kaastundlikult, patutades mehele sõbralikult õlale.

„Laa-laa! Kuuendale pole meil, lihtsatel reisijatel, midagi asja. Pojake, sulle juhatati vale asi kätte. See seal on tähtsatele ninadele. Tead, mine siit nüüd välja, ükselt mine teisele poole ja aina edasi, kuni jõuad laeva teise otsa. Seal on teine istumissaal. *InšaAllah*, leiad seal paar vaba kohta. Vaata, siin lihtsad inimesed, mõned ei hooli puhtusest, praht maas. See on kole! Aga ehk seal puhtam. Mul näed vanad jalad, ei jõua enam joosta. Hea, et siin istudagi saan, *alhamdulillah!*» seletab vana berber mu abikaasale.

„*Barakallahu fik*, isake! Allah kaitsku sind sel reisil. Me läheme nüüd uurima. *Fi amani llah! Salam!*» hõikab abikaasa talle veel ükselt. Kiirustame, lootustundded hinges, teisele poole räpast laevalahmakat.

Pikale koridorile ei paista kuidagi lõppu tulevat! Olen juba väsimusest, tühjast kõhust ning peavalust jõuetu. Kader aga kiirustab aina edasi ning ergutab mindki kiiremini sammuma.

Rahvast tungleb vastu, hoolimata voolusuunast, üks, kaks ja grupina, hõivates kogu laia koridori. Akendest paistab sisse loojuv päike, mikrofonist kisendab vahetevahel keegi vinguva häälega naisterahvas midagi araabia keeles. Ikka edasi ... ei samukestki tagasi!

Kohal! Põksuvate südametega, jooksmisest hingetud. Abikaasa avab ukse, see on raske ning link logiseb, nagu ähvardaks kohe-kohe küljest kukkuda. Astume arglikult saali. Veidi suuremas istesaalis on sametised murukarva-rohelised istmed, samuti akna all, kahesed kohad lauaga. „Ah, saaks mõne neist!» õhkan endamisi. Juba silmabki abikaasa üht vaba lauda ning seab kiired sammud selle suunas.

„Wow... « on tema esineme reakstioon, kui ta laua ees seisma jääb .

„Mis lahti?» uurin varmalt.

„No vaata nüüd seda, millene sigadus!» näitab abikaasa käega laua suunas. „Ime siis, et see vaba on, keegi ju sellise taha istuda ei taha! «

Heidan uudistava pilgu laua poole – see ujub mingist pruunist vedelikust, mis meenutab kohvi ... nii ka lauaalune vaip.

„*Alhamdulillah!* Ma just võtsin vetsupaberit kaasa, teeb puhtaks ja on meil kohad olema! Ja veel akna all! *MašaAllah!*» tahtsin rõõmust kilkama hakata, ent vastasin endalegi üllatuseks diskreetselt tasasel häälel.

Muhelen endamisi inimeste laiskuse või rumaluse üle ning prantsatan viimaks pehmele toolile, et ime-list vaatepilti nautida.

Laev on oma teed juba alustanud. Aeglaselt liigub ta mööda Prantsusmaa kallast, Marseille linnast aina eemale, avamere poole. Majaka juurest lehitavad inimesed lahkuvale laevale, kaugemal rannas on veel inimesi. Tasapisi süüdatakse linnas tuled ja päike kaob teisele poole maakera, justkui merre sulpsatades.

Ees ootavad pikad kakskümmend neli tundi loksumist.

Minu Mediina

Autor: Yusuf Saeed

TAGASI MEDIINAS

Elhamdulillah, olen jälle tagasi Mediinas. Juba enne siiatulekut tundus mulle, et seekord saavad asjad kohale jõudes oluliselt lihtsamad olema ja nii oligi. Põhiline, mis kõik oluliselt lihtsamaks tegi, oli sisseelamisperioodi puudumine. Kui ma peaaegu kolm kuud tagasi siia jõudsin, oli ülikoolilinnak juba tuttav, teadsin täpselt, kus miski on ja samuti ei pidanud ma oma toas eelmise aastaga võrreldes väga suuri ümberkorraldusi tegema. Peale selle olid paljud näod ülikoolilinnakus tuttavad. Mitmeid sõpru ja ülikoolikaaslasti kohtasin tegelikult juba teel Mediinasse, Istanbulis. Kui ma ei eksi, siis lennukis, millega me Istanbulist Mediinasse lendasime, olidki enamus reisijatest siinse islamiülikooli õpilased.

Õppetöö algas sel aastal minu jaoks oluliselt kiiremini. Enam ei olnud vaja joosta erinevate kabinetide vahel, et kõik õppetöö alustamiseks vajalikud paberid korda saaks aetud. Vaja oli vaid esimesel koolipäeval leida keeleinstituudis õige klass. Mis mulle siinse korralduse juures väga meeldib, on see, et igal semestril moodustatakse uued klassid. Sel moel

kohtab palju erinevaid õpilasi ja samuti on niimoodi alati suur rõõm leida end samast klassist hea sõbraga, keda juba varem tundsin. Kuna igal semestril koostatakse uued klassid, ei vahetu ainult klassikaaslaste, vaid ka õpetajate. Ka see on äärmiselt positiivne: kui näiteks ühel semestril juhtub mingis aines olema mitte just kõige parem õpetaja, siis võib loota, et järgmisel semestril asendub ta kellegi paremaga.

AL-BAQI SURNUAED

Olen sel aastal käinud paaril korral surnute ärasaatmisel Prohveti (صلى الله عليه وسلم) mošee kõrval asuvasse al-Baqi surnuaeda. Toimub see protsess siin enam-vähem järgnevalt. Pärast tavalist ühispalvust loetakse koos imaamiga palve surnutele. Siis võetakse kanderamidest olevad surnud mošeelega ühendatud ruumist, kuhu nad enne palvet on toodud. Valgesse linnasse mässitult ja veel ühe roheline linaga kaetud surnud viiakse seejärel surnuaeda, kusjuures tehakse seda üsna kiirelt, nii et kanderamidest olevaid surnuid kandvad mehed mitte ei kõnni, vaid hoopis sörgivad. Jõudes üpriski suurele surnuaia territooriumi-

Abu Huraira (raa) edastas, et Prohvet صلى الله عليه وسلم ütles: „Igaüks, kes järgneb matuserongkäigule ja palvetab kadunukese eest matusepalve, saab ühe qiraatise tasu.“ Qiraati seletuseks on öeldud, et see on kaalult väga raske, nagu Uhudi mägi. „Kes jääb lõpuni, teenib kaks qiraati, millest väiksem on peaaegu nagu Uhud.“

mile, liigutakse juba varem valmis kaevatud hauada-
de juurde. Surnult võetakse ära roheline lina ja ta las-
takse hauda, mässituna vaid valgesse linasse. Viima-
sel korral, kui surnuaias käisin, asetati lisaks täiskas-
vanule samasse hauda ka väike laps, tõenäoliselt oli
siis tegemist vanema ja tema lapsega.

Haud kaevatakse siin nii, et haa põhja kaevatakse
horisontaalselt ühe külje suunas tühimik, kuhu sur-
nu asetatakse. See tühimik laotakse kinni üsna rabe-
date muld-/savitellistega. Seejärel kaetakse haud ta-
valise pinnasega, mis hauakaevamisel eelnevalt kõr-
vale pandi. Suur erinevus lääne surnuaedadega on
siin see, et hauale ei panda ühtegi hauakivi, kuhu

oleks kirjutatud kellegi nimi, sünni- ja surmaaeg vms.
Al-Baqi surnuaia teeb eriliseks veel see, et tuhandete
muslimite seast, kes on siia maetud, on mitutuhat
Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslased.

Kuigi lähedase kaotamine ei ole reeglina kerge, on
islamisis surnu ärasaatmine ja ka niisama surnuaia kü-
lastamine vägagi soositud tegevus. Surnutele loeta-
vast palvest osavõtmine ja surnu ärasaatmine võr-
dub tohutu suurel määral heade tegudega ning sur-
nuaia külastamise üks suurim kasu on see, et see pa-
neb meid mõtlema surmale ja aitab meil paremini
mõista, et meie praegune elu on vaid ajutine. Ja see-
ga aitab meil olla tõsisemad tulevaseks eluks valmis-
tumisel, إن شاء الله.

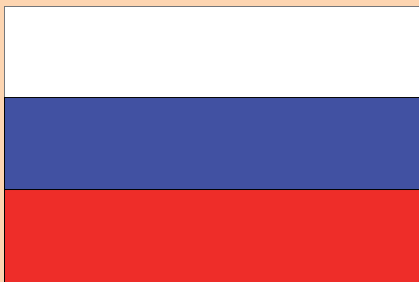

Reis ümber islamimaailma

VENEMAA FÖDERATSIOON

Tõlkinud ja koostanud: Sarah Egiptist

Rahvaarv: 141 945 000 (2010)

Pindala: 17 075 200 km²

Pealinn: Moskva

Riigikord: föderatsioon

Riigikeel: vene keel

Etnilised grupid: 79,8% venelased, 3,8% tatarid, 2% ukrainlased, 1,2% baškiirid, tšuvašid 1,1%, tšetšeenid, armeenlased, 12,1% teisi

Rahaühik: rubla

Usundid: Vene õigeusk 15-20%, muud kristlased 2%, islam 10-15% (andmed praktiseerivate usklike kohta 2006.a)

Vene Föderatsioon asetseb Ida-Euroopa ja Aasia territooriumil. Venemaa on maailma suurim riik. Riigi pikkus põhjast lõunasse on üle 4000 km, läänest itta aga peaaegu 10000 km.

Peamised ekspordi artiklid on nafta ja naftasaadused,

maagaas, metalli, puidu ja puittoodete, kemikaalide ja mitmed erinevaid tsiviil- ja sõjalised toodangud.

Geograafiliselt võib Venemaa jaotada kolmeks üsnagi suureks regiooniks: 1) Venemaa Euroopa osa, mis paikneb Uurali mägedest läänepoolisel territooriumil; 2) Siber, mis laiub Uuralist peaaegu kuni Vaikse ookeani rannikuni ja 3) Venemaa Kaug-Ida piirkond. Igal regioonil on omakorda väga iseäralikud füsiograafilised jooned.

Venemaa rahvaarv on 141,9 miljonit, maailma riikide seas on Venemaa rahvaarvult üheksas. Rahvastiku tiheus on 8,3 inimest ruutkilomeetri kohta (2007). Rahvastik on väga ebaühtlaselt jaotunud. Valdav osa elab Venemaa Euroopa osas (2004. aastal 78%), Siberis ja Kaug-Idas on suured alad peaaegu inimtühjajad. Venemaal on demograafiline kriis. Rahvastik vähenes 2010. aastani negatiivse loomuliku iibe tõttu.

Venemaa rahvaarv on alates 1993. aastast alkoholismiga seotud põhjustel vähenenud 6,6 miljoni inimese võrra ning väheneb ÜRO Arenguprogrammiprognosi kohaselt 2025. aastaks veel 11 miljoni võrra.

Venemaa ei ole rahvusvahelise klassifikatsiooni järgi demokraatlik riik. Suuremad meediakanalid on riigi kontrolli all. Valitseb osaline poliitiline tsensuur. Sõltumatud kanalid on sunnitud sulguma või müüma oma aktsiad Kremli kontrolli all olevatele ettevõtetele. Rahvusvahelise õiguskaitseseorganisatsiooni „Piirideta reporterid“ 2007.

aasta aruandes on Venemaa sõnavabaduselt 169 riigi seas 149. kohal. Mitu juhtivat ajakirjanikku on mõrvatud. Viimaste andmete põhjal on Venemaa ajakirjanikele üks ohlikemaid riike.

USK VENEMAAL

Ametlikuks riigiusuks Venemaal on ateism. Venemaal oli üks kõige liberaalsemaid põhiseadusi maailmas. Kahjuks NSV Liidu kodanikele ei praktiseeritud seda peaaegu kunagi.

Paljud usurühmituse liikmed kaotasid oma liidrite vastu usalduse, kuna tihti tegid nad koostööd või olid lausa palgatud vene salapolitsei KGB poolt.

Peamine usk Venemaal on Vene õigeusk, keda valitsus valdavalt soosib, uskudes, et see suurendab rahva ühtekuuluvust. Kahjuks mõjub see poliitika negatiivselt riigi vähemususgruppidele.

Venemaal on väga suur hulk inimesi, kes ei usu üldse Jumala olemasolusse või ei praktiseeri oma ametlikku usku üldse.

ISLAM VENEMAAL

Moslemite üldarv on viimase viieteistkümne aasta jooksul kiiresti kasvanud. 1989. a. rahvaloenduse andmetel oli Venemaal 12 miljonit etnilist moslemit, kes kuulusid umbes neljakümnesse erinevasse etnilisse gruppi. Enamus Vene islamiusulistest järvad sunni liini, umbes 10% moslemitest on šii moslemid. Islami „renessansil“, mis algas hilistel 1980ndatel, pole õnnestunud ühendada vene moslemeid ühtsesse *ummasse* ehk usklike kogukonda. Praegu hinnatakse etniliste moslemite üldarvuks Venemaal kuni 23 miljonit inimest (mõnede andmete kohaselt kuni 30 miljonit). Suurem osa nendest on aga mittepraktiseerivad moslemid, kes nimetavad ennast moslemiteks üksnes perekonna päritolu tõttu. (Mõnede andmete järgi on praktiseerivad vaid 10-15%.) Islamijuurtega rahvastik paikneb peamiselt Volga-Uurali basseinis (baškiirid, tatarlased) ja Põhja-Kaukaasias. Mõnevõrra ülalatuslikult on islamiusuline rahvastik muutunud märgatavaks ka niisuguses igasuguse varasema islamitraditsioonita paigas nagu Karjala, kus umbes 20 000 islamiusulist moodustavad küll vaid kolm protsenti sealsest rahvastikust, kuid kus kogukonna teke on eelkõige seotud mujalgi Venemaal viimastel aastatel maad võtnud usuvahetusega.

Vene moslemid, välja arvatud need, kes elavad Kaukaasias, on jäänud püsivalt puutumatuks radikaalse islami vormist, mida võimud nimetavad "vahhabismiks". See ei ole tatarlaste hulgas levinud ega saanud regulaarseks poliitiliseks või ideoloogiliseks liikumiseks. Üheks resistentsuse põhjuseks on vahhabismi ühitamatus traditsioonilise hanafismiga, teisalt võib mõjuda nõukogude ajast päritud usuline leigus.

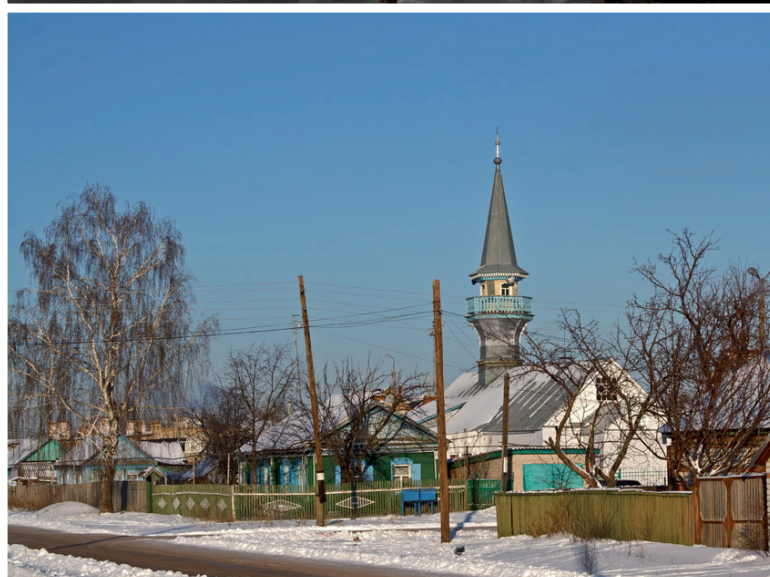
Arvudes võib seda väljendada järgmiselt. Kui 1991. aastal oli Venemaa Föderatsiooni territooriumil vaid 300 mošeed, siis praeguseks on neid umbes 8000. 1991. a. polnud Venemaal ainsatki islamikooli (õppeasutust, mis annab religioosse kallakuga haridust). Nüüd on seesuguseid koole ligemale 60 ja neis õpib üle 50 000 õpilase.

Aasta-aastalt on kasvanud palverändurite arv Mekasse, ulatudes praegu 15 000 inimeseni. See arv võiks olla palju suurem, kui Saudi Araabia üle kogu maailma saabuvate palverändurite tohutut hulka arvestades ei seaks tulijatele riikide löikes piiranguid.

Islamikogukonna kasv tervikuna võlgneb Venemaal tänu mitmele eri suundumisele. Neist on usuvahetus kõige vähem oluline, ehkki samuti märgatav. Tunduvalt tähtsamat rolli mängib islamirahvaste suurem sündivus ja migratsioon endistest Nõukogude Liidu moslemiusulistest liiduvabariikidest. See on andnud alust USA endisele riigisekretärile James Bakerile 2006. a. väita, et „veel meie eluajal – eeldades, et Vene Föderatsioon jääb oma praegustesse piiridesse – muutub ta islamimaaks. See tähendab, et islamirahvastik moodustab seal enamuse.

Islamirahvastiku positiivsele loomulikule iibele tuleb aga lisada ka massiivne sisseränne lõunapoolsetest eksliiduvabariikidest. Esirinnas on siin aserid, keda on Venemaale viimase kümnendi jooksul ümber asunud tervelt kaks miljonit; neile järgnevad kasahhid – umbes miljon.

Sadadesse tuhandetesse ulatuvad ümberasunute arvud ka Usbekistanist, Tadžikistanist ja Kõrgõstanist. Pole siis midagi imestada, et Moskva oma vähemalt 1,5 miljoni moslemi ja kuue mošeega on Euroopa kõige islamistlikum pealinn. Neil aladel elavatel moslemi kogukondadel on sarnane ajalugu ning nad on

islami ühe kõige liberaalsema vormi järgijad, mida tuntakse hanafismi nime all.

Kuna moslemite osakaal aina kasvab, siis nüüd on Venemaal asunud arutlema koguni teemal, kas ei peaks võimustruktuurides looma spetsiaalselt islamikogukonna küsimustega tegeleva asepresidendi ametikohta.

2005. a. tegi Venemaa murrangulise sammu, astudes Islamirahvaste Organisatsiooni liikmeks. Välisminister Sergei Lavrovi lausus sel puhul sõnad: „Venemaal on 20 miljonit moslemit ja seetõttu on meie maa teatud määral osa islamimaailmast.“ 2005. a. loodi võimude heakskiidul ka Islamipärandi Ühing, mis on Venemaa islamirahvaste vaimse ja materiaal-

se kultuuri säilitamise ning edendamise kõrval seadnud endale ülesandeks ka dialoogi pidamise võimudega.

Islamiusulise rahvastiku kasv ja religioosse mõju laienemine on toonud negatiivse lisaväärtusena kaasa rahvusliku ja religioosse vaenu süvenemise. Oma panuse konkreetsetl islamistlike vähemuste vastu suunatud vägivalda on andnud ka mitmed radikaalsed organisatsioonid ning tänavajõugud.

Selle vältimiseks ongi valitsus asunud praegu islamikogukondadele senisest suuremat tähelepanu pöörama ning neile allasurumise asemel kontrollitud poliitilist eneseteostust pakkuma.

Allikad: <http://1muslimnation.wordpress.com/2010/08/15/islam-in-russia-2-million-ethnic-muslims-leave-islam-for-russian-orthodox-christianity/>, <http://www.islam.ee/contents.php?cid=28>, http://www.maailmavaade.ee/?d=islam_venemaal0108, http://en.wikipedia.org/wiki/Islam_in_Russia, http://articles.sfgate.com/2006-11-19/news/17321990_1_volga-tatars-muslim-leaders-mosques, <http://oxfordbibliographiesonline.com/view/document/obo-9780195390155/obo-9780195390155-0119.xml>, <http://www.panoramio.com/user/3163348/tags/%D0%9C%D0%B5%D1%87%D0%B5%D1%82%D0%B8>

LÄÄNE OMA MOSLEMID

INGLANNA YVONNE RIDLEY

Tõlkinud ja kokku pannud: Amina Bahrainist

Yvonne Ridley on sündinud 1959. aastal Stanleys, Durhami krahvkonnas Inglismaal. Ta on kuulnud briti ajakirjanik ja tuntud tugeva ja üsnagi ninaka iseloomuga naisena, kes nautis elu kõiki mõnusi.

Ta on ilustanud suurte uudiste pealkirju peale 11. septembri rünnakuid 2001, mil Taliban ta Afganistanis vangi võttis.

Ta saadeti 17 päeva pärast 9/11 sündmusi Pakistani, Islamabadi, kus ta pidi kirjeldama Georg Bushi sõda terroriga. Ja nii otsides teemasid oma artikli jaoks, otsustas ta minna üle piiri Afganistani. Talle anti selga must burka ja nii ta astus illegaalselt üle piiri.

Ta oli juba teel tagasi, mingi 2 miili kaugusel piirist, mil ta hoolikalt ja ettevaatlikult üles ehitatud plaan katastroofiliselt kokku kukkus. Ta oli just möödumas Talibani kontrollpunktist, kui tema eesel märatsema hakkas ja ta sadulast maha kukkus. Samal hetkel libises ta kaamera tema õlalt alla, otse Talibani sõduri silme ette.

Yvonne mõtles, et kas teda nüüd vägistatakse või loobitakse kividega surnuks. Ta palvetas, et mis iganes juhtub, et ta sureks kiirelt. Kuid ta viidi hoopis Jalalabadi vanglasse ja hiljem Kabuli vanglasse.

Nii sattus see seiklej Briti vabakutseline ajakirjanik

kättesse, mida suur osa maailmast nimetas kõige julmemaks režiimiks maa peal. Ta vabanes pärast kümme päeva nende vangistuses olemist ja naases koju, juba kuulsusena.

Kuskil kaks aastat peale seda sündmust, tekitas seesama mitmeid auhindu saanud ajakirjanik ja autor jälle poleemikat – 30. juunil 2003 võttis Yvonne vastu oma vangistajate usu – temast sai moslem!

Paljud arvasid, et on tegemist Stockholmi-sündroomiga, kus ohver samastub oma piinajatega.

Järgnevas intervjuus räägib aga Yvonne oma kogemustest ja oma mõtetest Lääne ajakirjaniku seisukohalt.

Tažiniga Abdullah (TA): Mis tõi teid Afganistani pärast 11. septembrit?

Yvonne Ridley (YR): Töötasin vastutava reporterina ajalehes „Sunday Express“, mis ilmub Londonis. Ma kirjutasin humanitaarraportit Afganistani rahva lootustest ja kartustest. Ma olin saanud Afganistanis olla kaks päeva, kui Taliban mind kinni võttis ja vangi pani, sest olin riiki sisenenud ebaseaduslikult ja ilma viisata.

TA: Mis pärast seda juhtus?

YR: Algul nad arvasin, et olen spioon ja kuulasid mind kuus päeva üle enne üleviimist Kabuli vanglasse. Mullah Omar, kes on Talibani vaimne liider, va-

bastas mind humanitaarsetel kaalutlustel 8. oktoobril 2001. Vabastamine tuli läänele tohutu šokina, sest USA ja Suurbritannia olid just Afganistanis vaid päev varem sõda alustanud. Kui pommid hakkasid Kabuli peale kukkuma, ei uskunud keegi enam, et mind elusana näevad!

TA: Te olete korduvalt rõhutanud, et Taliban, „kõige julmem režiim maa peal“, kohtles teid „viisakalt ja austusega.“ Rääkige mulle oma vangistajatest.

YR: Ma olin kindel, et mind hukatakse ja iga päeva hommikul mõtlesin, et see on minu viimane päev. See oli väga hirmuäratav katsumus. Kuigi kogu mu vangistuse aja kohtles Taliban mind väga viisakalt ja austusega.

Ma alustasin näljastreiki ja olin selles 10 päeva. Ma ütlesin Talibanile, et ma ei hakka sööma enne, kui nad annavad mulle telefoni, et saaksin koju helistada. See toiming põhjustas minu vangistajates suurt stressi ja esimestel päevadel püüdsid nad mitmeid kordi mind sööma ahvatleda, pakkudes mulle isegi toidu juurde veini.

Hoolimata nende parimatest jõupingutustest, pidasin ma oma näljastreiki edasi. Näiteks panid nad riidetüki peale põrandale hommikul, keskpäeval ja õhtul värskelt valmistatud toitu ja igal söögiajal püüdsid nad pesta minu käsi ja ütlesid mulle, et olen nende öde ja külaline. Kordagi ei ähvardanud nad mind füüsiliselt. Sellele vaatamata olin ma otsustanud olla neile „raske“ vang ja toimisin väga agressiivselt ja ei teinud nendega mingit koostööd!

TA: Pärast teie tagasitulekut, milline oli üldreaktsioon?

YR: Tähtsad ajakirjanikud üle kogu läänemaailma, ootamata, et mida ma ise asjad räägin, olid juba valmis seadnud sõnad nagu „piinamine“, „väärkohtlemine“ ja „vägistamine“. Ajakirjanikud ja poliitikud olid minu versioonist šokeeritud. Igaüks soovis näha „ohvrit“. Kõik tahtsid kuulda lugusid piinamisest, peksmisest ja jöhkrusest. Lõppude lõpuks sa ei saa ju kukutada pomme toredate inimeste peale ning Bush ja Blair olid juba teinud üsna korraliku töö, mõistes Talibani täielikult hukka.

Pea antud hetkel rõhutama, et ma ei saanud heaks kiita seda, mida Taliban esindas ja samuti ei

mõista ma nende liikumist, kuid ma pean rääkima tõtt sellest, kuidas nad mind kohtlesid.

TA: Kas teie kogemused Talibaniga tekitasid teile endale küsimusi teie omas arusaamises Talibanist ja edasi islamist?

YR: Jah, ma hakkasin uurima Talibani demoniseerimist.

Ma olin andnud lubaduse ühele Talibani vaimuliku liikmele, et kui nad minu vabastavad, siis ma loen Koraani ja õpin islamit. Sel hetkel oleksin ma lubanud muidugi mida tahes, et ainult sellest vanglast pääseda. Aga kui ma olin vabastatud, siis kõigele kiuste, otsustasin ma oma lubadust pidada.

Kuna ma pidevalt edastasid sündmuseid Lähis-Idas, oli see vaid loomulik, et loeksin rohkem islamist.

TA: Mis teid selle usu juures köitis?

YR: Ma avastasin, et Koraani sõnad on lummapad ja et nad on tänapäeval sama aktuaalsed, kui nad olid sel ajal, mil nad kirjutati. Lisaks sellele pole Koraanis ühtegi sõna muudetud! Ma sain ka teada, et Koraan selgitab täielikult selle, et naised on võrdsed nii vaimses väärtuses kui ka hariduselt.

TA: Pöördudes nüüd lääne meedia poole ja pidades silmas eriti nende islamimaailma kirjeldust, kas näete islami kohta mingit eelarvamust?

YR: Lääne meedial on islami kohta tugevad eelarvamused. Aga suurim põhjus on see, et ei teata, tunta islamit, aga muidugi lääne ajakirjanikud on üldiselt islami koha pealt väga ignorantid.

TA: Kas see on tahtlik püüe reporterite poolt kirjutada/eetrisse lasta lugusid, mis on üles ehitatud nii, et hoida teatud ametlikku liini või lihtsalt mõnede ajakirjanike kergeusklikkus? Või on see lihtsalt see, et ajakirjanikud toimivad oma kultuurselt päritud väärtuste baasil ja edastavad seda, mida nemad tahavad näha ja mitte seda mis tegelikult toimub?

YR: Mõnedel ajakirjanikel lihtsalt puudub julgus ja nad on arglikud ja selgroota inimesed, kes eelistavad,

et uudiseallikaid piiravad valitsused neile infot söö-
davad. Mõned ajakirjanikud on kergeusklikud ja
mõned on lihtsalt võhikud, korrates seda propagan-
dat, mida neil palutakse korrata. Ma ei jäta märkima
ta neid ajakirjanikke, kes teevad oma parima sellest
kohast ja olukorrast, kuhu neid oli paigutatud.

Ameerika Ühendriikides kutsuti peale 9/11 juhtumit
igaüht, kes julges tõstatada küsimusi Bushi adminis-
tratsiooni kohta, ebapatriootlikuks. Palju häid ajakir-
janikke on igal pool ja peale hiljutist reisi Ameerika-
kasse sai mulle selgeks, et Ameerika meedia on
nüüd viimaks saanud õigele rajale.

TA: Põhinedes teie omadele kogemustele Afgani-
stanist, kas saate anda meile mingeid näiteid, kus
olukord Afganistanis oli toodud välja vastupidiselt,
mis tegelikult toimub?

YR: See nn Kabuli vabastamine paljastas šokeeriva
aspekt meedia valedest ja manipuleerimisest, mis
annab läänemaailmale täiesti vale pildi. Nende
pildistatud naised põletasid oma burqasid ja mehed
ajasid maha oma habemed. Mida see kaamera ei
näidanud, oli see pakutav rahasumma, mida maksti
rikka lääne meedia poolt, et saada „õnnelik“ pilt,
mida edastada inimestele kodumaal.

Ettevõtlikud afgaanid ei olnud aeglased ja võltsitud
dokumentide kasutuselevõtmine hakkas arendama
suurt teemat, milles toodi välja Al-Qaida tuumapro-
grammi saladusi. Üks rumal ajakirjanik loovutas 500
dollarit Osama bin Laden tuumaprogrammi plaan-
ide eest ... mis osutusid hoopis ühe füüsika üliõpilane
osaks tema töövihikus!

TA: Praeguses okupatsioonis Iraagis, kas näete ena-
mus meediat ikka toetamas ametlikku liini?

YR: Meedia on tasapisi hakanud purustama piire ja
hakanud edastama Vietnam stiilis raskusi, mis on
ilmnenud Iraagis. Näiteks ohtlik teema kodusõjast.

Kust see tuleb? Paul Bremerilt muidugi! See on ju
loomulikult Ameerika Ühendriikide huvides, et seda
edastada. Kuid tegelikkus on see, et Iraagis pole ku-
nagi olnud kodusõja konflikti, kus šiiidid oleks sunni-
itide vastu läinud.¹

¹ Intervjuu on tehtud 3. juulil 2006. Kõik, mis
puudutab Iraaki, on tõeks saanud!

Kuid meedia on astunud lõksu, mille Ameerika on
seadnud ja ilmuvadki artiklid, kus kasutatakse plah-
vatusohtlikku fraasi „kodusõda». Kui nad ei lõpeta,
võib sellest saada ohtlik ettekuulutus!

Ajakirjandus on võimas vahend ja võib olla ka mas-
sirelvaks, kui satub valedesse kättesse. See ei ole ka-
dunud ja erinevad riigijuhid, sealhulgas Saddam
Husseini ja George W Bush, kes mõlemad olid kind-
lalt otsustanud, et võidavad omavahelise sõnasõja.
See on sama tähtis kui sõjaline kampaania.

Yvonne Ridley on kirjutanud kaks raamatut: „Taliba-
ni kätes» (Robson Books), kus on toodud kõik faktid
tema kogemustest olles vangistuses Talibani kätes;
„Pilet paradiisi»(Dandelion Book), mis on väljamõel-
dud põnevik, mille reaalseks taustaks on 9/11.

Peale astumist islami usku lõppes tema koostöö
ajalehega „Sunday Express“ (veebuar 2003) ja
talle pakkus tööd Al-Jazeera telekanal ja nii ta kolis
Katari. Ta lasti sealt lahti sama aasta novembris, sest
Al-Jazeera toimetuse leidis, et ta on liiga avameelne ja
kompromiteerib selle telekanali prestiiži. Ta andis as-
ja kohtusse ja võitis protsessi. Peale seda kaebas Al-
Jazeera edasi, kuid ta võitis kõik protsessid ja sai vii-
maks oma kannatuste eest korraliku
kompensatsiooni.

Peale seda töötas ta Islamic Channelis, kuid peale
šokeerivat käepigistust telekaamerate ees Saudi
Araabia printsiga, lasti ta sealt lahti. Ka see läks koh-
tusse ja ta võitis sellegi protsessi, kuid ei pöördunud
enam tagasi selle telekanali toimetusse.

Peale seda alustas ta tööd Iraani inglisekeelses tele-
kanalil PRESS-TV ja on aktiivne nii Palestiina vaba-
dusliikumises kui mujalgi.

Ta on võrreldes lääne meedia standarditega väga
julge ja vastuoluline reporter.

Vaata lisaks :

“My Mother’s Daughter” valminud 2007

*[http://www.scottishdocinstitute.com/films/
my-mother%E2%80%99s-daughter/](http://www.scottishdocinstitute.com/films/my-mother%E2%80%99s-daughter/)*

Naised islamis

Tõlkinud: Aisha

Allikas: Dr. Sherif Abdel Azeem, „Naised islamis“ („Women in Islam“)

POLÜGAAMIA

Võtkem nüüd luubi alla selline oluline küsimus nagu polügaamia. Polügaamia on väga vana tava, mida praktiseeritakse paljudes inimühiskondades. Piibel ei ole polügaamiat keelustanud; otse vastupidi – nii Vanast Testamendist kui ka rabide kirjandusest leiab hulgaliselt tunnistusi polügaamia legaalsusest. Kuningas Saalomoni olvad olnud 700 naist ja 300 konkubiini (1Ku.11:3). Ka kuningas Taavetil olvad olnud palju naisi ja konkubiine (2Sa.5:13). Vana Testament vihjab ka sellele, kuidas mehe vara tema erinevatelt naistelt saadud poegade vahel jagada (5Mo.22:7). Ainus polügaamiaga seotud piirang on keeld olla samal ajal abielus kahe õega (3Mo.18:18). Tallum soovib korraga maksimaalselt nelja naist.¹ Euroopa juudid jätkasid polügaamia praktiseerimist kuni 16. sajandini, samal ajal kui oriendi juudid praktiseerisid regulaarselt polügaamiat kuni taasloodud Iisraeli jõudmiseni, kus tsiviilseaduse järgi polügaamia on keelatud. Samas aga lubab seda religioosne seadus ja kuna sellistel juhtudel on religioosne seadus ilmalikust seadusest üle, on see lubatud.²

Kuidas on lood aga Uue Testamendiga? Isa Eugene Hillmann on oma igati läbinägelikus raamatus „Polygamy Reconsidered“ kirjutanud: „Mitte kusagil Uues Testamendis ei ole konkreetset käsku, et abielu peaks olema monogaamne või konkreetset polügaamia keeldu.“³ Veelgi

1 Swidler, Leonard J, “Women in Judaism: the Status of Women in Formative Judaism”, Metuchen, N.J: Scarecrow Press, 1976, lk 144-148.

2 Hazleton, Lesley, “Israeli Women the Reality Behind the Myths”, New York: Simon and Schuster, 1977, lk 44-45.

3 Hillman, Eugene, “Polygamy Reconsidered: African Plural Marriage and the Christian Churches”, New York: Orbis Books, 1975, lk 140.

enam, Jeesus ei ole kunagi polügaamia vastu jutlustanud, kuigi juudid seda tolleaegses ühiskonnas praktiseerisid. Isa Hillman rõhutab, et Rooma kirik keelustas polügaamia vaid seetõttu, et kristlikku abieluseadust kooskõlla viia Kreeka-Rooma kultuuriga, mis nõudis vaid ühte legaalset naist, samas tolereerides nii armukesi kui ka prostitutsiooni. Ta tsiteerib Hippo Augustinust: „Aga nüüd, meie ajal ja hoides kinni Rooma traditsioonidest, ei ole enam lubatud teist naist võtta.“⁴

Aafrika kirikud ja kristlased tuletavad tihti oma Euroopa vendadele meelde, et kiriku polügaamia keeld on vaid kultuuritraditsioon ja mitte kristlik seadus.

Ka Koraan lubab polügaamiat, kuid mitte ilma piiranguteta: „Ja kui te kardate, et ei suuda orbudega õiglaselt käituda, siis abielluge oma valitud naistega - kahe, kolme või neljaga; kuid kui kardate, et ei suuda (nendega) õiglaselt käituda, siis vaid ühega ...“ (4:3) Koraan, vastupidiselt Piiblile, on limiteerinud maksimaalse naiste arvu neljale ja seadnud rangeks tingimuseks, et neid kõiki tuleb võrdset ja õiglaselt kohelda. Koraan ei õhuta usklike polügaamiat praktiseerima ega maini ka, nagu oleks polügaamia abielu ideaal, vaid lihtsalt tolereerib ja lubab polügaamiat, seades sellele tingimused. Miks on polügaamia lubatud? Vastus on väga lihtne: on aegu ja kohti, kus sotsiaalsed ja moraalsed põhjused muudavad polügaamia lausa kohustuslikuks. Polügaamia on islamis tihedalt seotud ühiskondliku vastutusega orbude ja leskede heaolu eest. Islam on universaalne usk, mis

4 Hillman, Eugene, “Polygamy Reconsidered: African Plural Marriage and the Christian Churches”, New York: Orbis Books, 1975, lk 17.

sobib kõigisse aegadesse ja kohtadesse ja seega peab ka islami seadus igasuguste olukordadega sobima.

Enamikes ühiskondades on naised rohkem kui mehi. USA-s näiteks on ligi 8 miljonit naist rohkem kui mehi. Guineas on 100 mehe kohta 122 naist. Tanzanias on 95,1 mehe kohta 100 naist.⁵ Mida peaks ühiskond taolise tasakaalust väljas sugudevahelise suhtarvu puhul tegema? Loomulikult on olemas erinevaid lahendusi: võidakse pakkuda tsölibaati, vastsündinud tüdrukute tapmist (mida, muide, teatud ühiskondades tänapäeval tehakse!!!), või ühiskond peaks tunnustama igasuguseid erinevaid seksuaaleelistusi – prostitutsioon, abieluväline seks, homoseksuaalsus jne. Teistes ühiskondades, nagu näiteks enamik Aafrika tänapäeva ühiskondi, on kõige auväärsemaks lahenduseks lubada polügaamseid abielusid. See, mida lääne ühiskonnas tihti mõista ei suudeta, on et teistest kultuurikeskkondadest naised ei vaata tihti polügaamiale kui millelegi naise jaoks alandavale. Näiteks paljud noored Aafrika tütarlapsed, olgu siis tegemist moslemite, kristlaste või muu usu esindajatega, eelistavad abielluda mehega, kes on juba abielus ja end hea ning vastutustundliku mehe ja isana tõestanud. Paljud aafriklannad innustavad oma meest teist naist võtma, et nad ei peaks end üksikuna tundma.⁶ Nigeeria suuruselt teises linnas üle 6000 15-69-aasta vanuse naise hulgas läbi viidud uurimus näitas, et 60% neist naistest rõõmustaks, kui nende mees teise naise võtaks. Vaid 23% väljendasid teise naise idee suhtes viha.

Keenias läbi viidud uurimuse kohaselt nägi 76% naistest polügaamiat kui midagi positiivset. Keenia maapiirkondades läbi viidud uurimus näitas, et 25 naist 27st pidas polügaamiat monogaamiast paremaks. Need naised leidsid, et polügaamia võib olla igati õnnestunud ja kasulik, kui kaas-naised üksteisega koostööd teevad ja hästi läbi saavad.⁷ Polügaamia on Aafrika ühiskondades niivõrd austusväärne institutsioon, et isegi osad protestantlikud kirikud muutuvad selle suhtes hulga tolerantsemaks. Keenia Anglikaani kiriku piiskop teatas: „Kuigi mono-

gaamia võib olla ideaalne abikaasadevahelise armastuse väljendamiseks, võiks kirik siiski arvestada sellega, et teatud kultuurides on polügüünia sotsiaalselt vastuvõetav ja usk, et polügüünia ei ole kristlusele omane, ei pea paika.”⁸

Peale sügavuti Aafrika polügaamia uurimist, jõudis anglikaani kiriku reverent David Gitari järeldusele, et õigel viisil praktiseeritud polügaamia on rohkem kristlik kui lahutuste ja uuesti abiellumiste jada, millest jäävad järele hüljatud naised ja lapsed.⁹ Mul isiklikult on au tunda mitmeid kõrgelt haritud aafriklannasid, kes, hoolimata sellest, et nad on aastaid Läänes elanud, suhtuvad polügaamiasse siiski igati positiivselt. Üks neist, kes elab USA-s, toetab igati oma abikaasat, et too teise naisega abielluks, kes tal lapsi kasvatada aitaks.

Tasakaalust väljas sugudevahelisest suhtarvust saab tõeliselt suur probleem just sõja ajal. Ameerika indiaanlaste hõimudes oli naiste suur osakaal alati peale sõda suureks probleemiks. Kuigi naistel oli neis hõimudes suhteliselt kõrge staatus, aktsepteerisid nad polügaamiat kui parimat võimalikku kaitset siivutu käitumise eest. Euroopa asunikud mõistsid aga selle aruka lahenduse ilma pikemalt järele mõtlemata hukka, nimetades indiaanlasi „metslasteks”.¹⁰

Peale II maailmasõda oli Saksamaal 7 300 000 naist rohkem kui mehi (3 300 000 neist olid lesed). 100 20-30-aastase mehe kohta oli 167 samast vanusegrupist naist.¹¹ Paljud neist naistest ei vajanud neil keerukatel aegadel mitte vaid kaaslast vaid ka pere-toitjat. Võiduka Liitlaste armee sõdurid kasutasid nende naiste haavatavust ära. Paljudel noortel naistel ja leskedel olid okupeeriva armee sõduritega ebaseaduslikud suhted. Ameerika ja Briti sõdurid maksid oma mõnude eest sigarettides, šokolaadis ja leivas. Lapsed olid nende võõraste toodud kingitustest vaimustuses. Kui üks 10-aastane poiss teistele lastele osaks saanud kingitustest kuulis, soovis ta kogu südamest, et ka tema emal võiks üks selline „ing-

8 The Weekly Review, 01.08.1987.

9 Kilbride, Philip L, “Plural Marriage For Our Times”, Westport, Conn: Bergin & Garvey, 1994, lk 126.

10 D’Emilio, John; Freedman, Estelle B, “Intimate Matters: A History of Sexuality in America”, New York: Harper & Row Publishers, 1988, lk 87.

11 Frevert, Ute, “Women in German History: from Bourgeois Emancipation to Sexual Liberation”, New York: Bert Publishers, 1988, lk 263-264.

lane“ olla, et too enam nälga kannatama ei peaks.¹²

Peaksime siinkohal oma südametunnistusest küsima: mis on naisele alandav? Olla kõigi ees avalikult, seaduslikult ja austatult teine naine, nagu indiaanlaste puhul, või põhimõtteliselt prostituut, nagu „tsiviliseeritud“ Liitlaste puhul? Ehk siis mis on naistele alandav, kas Koraani täpselt määratletud polügaamia või roomlaste kultuuril baseeruv kristlik monogaamia?

Tänapäeval on maailmas rohkem massihävitusele kui ialgi varem ja Euroopa kirikud peavad võib-olla varem või hiljem polügaamia kui ainsa lahendusega leppima. Isa Hillman on selle üle juba mõtisklenud: „On täiesti mõeldav, et need genotsiidirelvad (aatom-, bioloogiline ja keemiarelv) võivad tekitada sugude vahel nii drastilise tasakaalutuse, et mitmikabielud muutuvad ellujäämisel oluliseks vahendiks ... Vastupidiselt eelnevale traditsioonile ja seadusele hakkab meie loomus ja moraal polügaamiat pooldama. Taolises olukorras leiavad teoloogid ja kirikujuhid üsna kiirelt kaalukad põhjused ja Piiblitekstit, et uut abieluviisi õigustada.“¹³

Tänase päevani on polügaamia mõistlikuks lahenduseks paljudele modernse ühiskonna probleemidele. Ühiskondlik vastutus, mida islam polügaamia lubamisega seoses rõhutab, on tänapäeva Lääneühiskonnas tihti rohkem nähtav kui Aafrika ühiskondades. Näiteks tänapäeva USA-s on mustanahaliste hulgas tõsine meestepuudus. Üks kahekümnest mustanahalise noormehest sureb enne 21-aastaseks saamist. 20-35-aastaste hulgas on peamiseks surma põhjuseks mõrv.¹⁴ Lisaks sellele on paljud noored mustanahalised mehed töötud, istuvad vangis või on uimastisõltlased.¹⁵ Sellest tulenevalt ei ole üks neljast mustanahalise naisest 40-aastaseks saamisel kunagi abielus olnud. Võrdluseks võib tuua, et valgete naiste hulgas on sama suhtarv üks kümnest.¹⁶

12 Frevert, Ute, “Women in German History: from Bourgeois Emancipation to Sexual Liberation”, New York: Bert Publishers, 1988, lk 257-258.

13 Hillman, Eugene, “Polygamy Reconsidered: African Plural Marriage and the Christian Churches”, New York: Orbis Books, 1975, lk 12.

14 Hare, Nathan; Hare, Julie, “Crisis in Black Sexual Politics”, San Francisco: Black Think Tank, 1989, lk 25.

15 Hare, Nathan; Hare, Julie, “Crisis in Black Sexual Politics”, San Francisco: Black Think Tank, 1989, lk 26.

16 Kilbride, Philip L, “Plural Marriage for Our Times”, Westport, Conn: Bergin & Garvey, 1994, lk 94.

Lisaks saavad paljudest noortest mustanahalistest naistest juba enne 20-aastaseks saamist üksikemad, kes vajavad hädasti peretoitjat. Nende traagiliste asjaolude tulemuseks on, et aina suurenev arv mustanahalisi naisi on suhetes, mida võiks nimetada „mehe jagamiseks“¹⁷; ehk teisisõnu, paljud õnnatud mustanahalised naised on suhetes abielus mehega. Seaduslikud naised ei ole reeglina kursis, et keegi teine naine nendega meest „jagab“. Mõned Ameerika mustanahaliste kriisi jälgijad on soovitanud lahendusena konsensuse alusel polügaamia ajutist lubamist, kuni Ameerika ühiskonnas laialdasemalt probleemi lahendavaid reforme sisse ei viida.¹⁸

Konsensuse alusel polügaamia all on mõeldud polügaamia viisi, mille võib kogukond lubada, millest kõik seotud osapooled teadlikud on ja millega nõustuvad; vastandina tavapärasele salajasele „mehe jagamisele“, mis on alandav nii seaduslikule naisele, armukesele kui ka ühiskonnale tervikuna. „Mehe jagamise“ probleemi arutati Philadelphias asuvas Temple'i Ülikoolis 27. jaanuaril 1993. aastal peetud arutelul.¹⁹ Osad sõnavõtjad soovitasid polügaamiat kui üht võimalikku lahendust kriisile. Nad väitsid ka, et polügaamia ei tohiks ühiskonnas, mis tolereerib nii prostitutsiooni kui ka armukeste pidamist seadusega keelatud olla. Kui üks naine publiku hulgast kommenteeris, et mustanahalised ameeriklased peaksid õppima aafriklastelt, kelle hulgas polügaamiat väga vastutustundlikult praktiseeritakse, sai talle osaks väga entusiastlik aplaus.

Ameerika Rooma katoliku päritolu antropoloog Philip Kilbride pakub oma provokatiivses raamatus „Plural marriage for your time“ Ameerika ühiskonna laialdastele probleemidele lahenduseks polügaamiat. Ta kinnitab, et mitmikabielu on paljudel juhtudel lahutusele heaks alternatiiviks, mis mõjub lastele tunduvalt vähem laastavalt. Ta väidab, et paljude lahutuste põhjuseks Ameerikas on abieluvälised suhted. Kilbride'i sõnul on abieluvälise suhte lahendina teine abielu lastele palju parem kui lahutus: „Laste huvisid silmas pidades on perekonna suurenemine tervitatavam kui lahkumine ja perekonna lagunemine.“ Ta kinnitab ka, et lisaks lahutajatele on ka teisi

17 Kilbride, Philip L, “Plural Marriage for Our Times”, Westport, Conn: Bergin & Garvey, 1994, lk 95.

18 Kilbride, Philip L, “Plural Marriage for Our Times”, Westport, Conn: Bergin & Garvey, 1994.

19 Kilbride, Philip L, “Plural Marriage for Our Times”, Westport, Conn: Bergin & Garvey, 1994, lk 95-99.

ühiskonna gruppe, kes polügaamia lubamisest kasu saaksid, nagu näiteks vanemaealised naised, kelle vanuseid mehi on tunduvalt vähem ja mustanahalised ameeriklased, kes on „mehe jagamise“ suhetes.²⁰

Californias asuvas Berkeley Ülikoolis viis kohalik üliõpilaste ajaleht 1987. aastal läbi küsitluse, milles uuriti, kui paljud üliõpilastest oleksid nõus seadusemuudatusega, mille kohaselt meestel oleks õigus abielluda rohkem kui ühe naisega, kuna Californias on abieluealisi mehi tunduvalt vähem kui naisi. Peaaegu kõik üliõpilased vastasid nõustuvalt. Üks naissoost üliõpilane vastas isegi, et polügaamne abielu täidaks tema emotsionaalseid ja füüsilisi vajadusi paremini, andes talle samal ajal rohkem vabadust kui monogaamne abielu.²¹ Sama argumenti kasutavad ka need fundamentalistlikud mormooninaised, kes veel siiani USAs mitmikabielus elavad. Nad usuvad, et polügaamia on täiuslik viis, kuidas naine saab keskenduda nii karjäärile kui ka lastele, sest kaas-naised saavad laste eest hoolitsemisel üksteisele abiks olla.²²

Kindlasti tuleks lisada, et islami seaduse järgi peavad kõik osapooled polügaamiaga nõus olema. Keegi ei saa sundida naist juba abielus mehega abielluma, samas kui esimesel naisel on õigus abielulepingusse seada tingimus, et mees temaga abiellus olles teist naist ei võta.²³ Piibli seaduse järgi võib polügaamia aga lausa kohustuslik olla. Lastetu lesknaine näiteks peab abielluma oma surnud mehe vennaga, isegi kui too on juba abielus ja isegi kui naine seda ei

20 Kilbride, Philip L, "Plural Marriage for Our Times", Westport, Conn: Bergin & Garvey, 1994, lk 118.

21 Lang, Jeffrey, "Struggling to Surrender", Beltsville, MD: Amana Publications, 1994, lk 172.

22 Kilbride, Philip L, "Plural Marriage for Our Times", Westport, Conn: Bergin & Garvey, 1994, lk 72-73.

23 Sabiq, Elsayyed, "Fiqh Al-Sunnah", Cairo: Darul Fatah lil'Islam Al-Arabi, 11. väljaanne, 1994, köide 2, lk 187-188.

taha (1Mo.38:8-10) ja sellest abielust sündinud esimene poeg jääb surnud abikaasa pärijaks.

Tänapäeva islamiühiskondades on suhteliselt vähe polügaamseid abielusid, kuna meeste ja naiste arvuline erinevus ei ole väga suur. Võime julgelt väita, et islamiaailmas on vähem polügaamseid abielusid kui lääneühiskonnas abieluväliseid suhteid; teisisõnu on mehed tänapäeva islamimaailmas palju monogaamsemad kui lääneühiskonnas.

Tuntud krislasest evangelist Billy Graham on selle kohta öelnud: „Kristlus ei või endale polügaamia kohta pealt kompromissi lubada. Kui tänapäeva kristlus ei saa seda teha, on see kristluse enda kahjuks. Islam võimaldab sotsiaalsete probleemide lahendamiseks polügaamiat ja laseb inimloomusel end vabamalt tunda, kuid seda ainult rangelt defineeritud seadusraamistikus. Kristlikud riigid on oma monogaamsuse suhtes väga demonstriiivsed, samas ise polügaamset elu elades. Kõik teavad, mis osa armukesed lääne ühiskonnas mängivad. Islam on täiesti aus religioon, lubades mehel võtta ka teine naine, kui ta peab seda tegema, kuid samas keelates rangelt igasugused põrandaalused armusuhted, et ühiskonna moraali hoida.“²⁴

Huvitav on märkida, et paljud nii mitte-islami- kui ka islamiriigid on tänapäeval polügaamia keelustanud. Teise naise võtmine, isegi esimese nõusolekul, on seadusevastane. Samas naise petmine, ilma et too asjast midagi teaks või veel vähem seda heaks kiidaks, ei ole seaduse järgi kuidagi karistatav. Milline tarkus võiks peituda taolise vasturääkivuse taga? Kas seaduse mõte on tõesti petmise õhutamine ja aususe karistamine? See on meie „tsiviliseeritud“ ühiskonna üks seletamatuid paradokse.

24 Doi, Abdul Rahman, "Woman in Shari'ah", London: Ta-Ha Publishers, 1994, lk 76.

LISATEAVET LAPSEST

Toimetanud: Aisha

KUI LAPS ON HAIGE

PALAVIK

Lapse termoregulatsioon muutub täiskasvanuga samasuguseks alles umbes 11-aastaselt. Palavik ei ole teie vaenlane!!! Palavik tekitab antikehi, mis võitlevad haiguse vastu. Kui lapsel ei teki palavikukrampe (reeglina mitte enne kui üle 38,5 kraadi), võiks palavikku hoida 3 päeva; muidu haigustekitajad ei sure kõik ära ja suure tõenäosusega jääb laps hiljem palju raskemini haigeks.

Palavikurohuna võib kasutada Paracetamol-küünlaid, mida võib panna ligi iga 4 tunni tagant. Selleks, et rohi saaks toimida, ei tohi last panna paksult rii-desse või paksu teki alla – nii ei saa laps soojust ära anda. Küünel peab vastama lapse kaalule – vähem ei mõju ja mitu vähemat ka ei mõju. NB! Paracetamol suures koguses on mürk!!!

Kes kasutab viinasokke, siis neid tuleks hoida vaid veerand tundi, seejärel ära võtta, hõõruda jalgu fro-teerätikuga ja panna jalga kuivad sokid. Sokke ei tohi lasta jalas ära kuivada ja viinasokkide peale ei tohi panna villaseid sokke. (Moslemitel ei soovitaks viinasokke kasutada, tegemiset on ikkagi alkoholiga)

Lapsele ei tohiks anda Aspirini-tabletti.

Palaviku vastu aitab hästi pudelisse pandud külm vesi, mis panna lapsele kaenla alla. Seal asuvad suured veresooned ja see jahutab hästi keha.

Kui lapsel on olnud palavikukrambid või –tõmb-lused (võivad tekkida üle 38 kraadi) kätes-jalgades, tuleks talle kindlasti panna palavikuküünel ja kutsuda kiirabi. Kui peale tuleb suur krambihoog, tuleks laps panna põrandale või oma voodisse. Kinni ei tohi hoi-da, kuid laps peaks olema kusagil, kus ta hoo ajal ei saaks omale viga teha. Kuna hoo ajal tõmbab kõik pingule, võib laps muutuda lillakas-siniseks; võib-olla ei saa ta hetke hingata või neelata. See on krambi-hoo puhul normaalne nähe. Kindlasti ei tohiks last selle peale sülle võtta või raputada, kuna see võib vallandada suurema krambihoo!

OKSENDAMINE

Kui lapsel ei taha okse kinni jääda, tuleks kasutada Vomitusheel küünlaid, mida saab perearstilt või kiirabiarstilt.

HAMBAD

Lapse hambaid tuleks hakata harjama KOHE, kui esimene kiku end ilmutab. Kunagi ei tohiks last harjutada pudelist mahla või muid happelisi või magusaid jooke jooma. Ikka ja alati tassist! Ka ei tohiks lapsel lasta iga natukese aja tagant natuke tissida – suu normaalne happesusetase ei jõua nii taastuda ja tekitab kaaries.

Eelkooliealistele lastele ei tohiks KUNAGI anda energiajooki, kokat jmt – need söövad ära ka veel tulemata jäävhambad.

KÕHULAHTISUS JA OKSENDAMINE

Kui alla 2-aastase lapse kõht on lahti, ta ka oksendab ja see kuidagi lõppeda ei taha, peab kindlasti lapse haiglasse sisse panema, kuna vastasel juhul kaotab ta liiga palju vedelikku, mis võib olla väga ohtlik. Vedelikukaotusesse võib surra 1,5 päevaga!!! Kui laps hästi joob, ei ole probleemi.

Lapsele võib juua pakkuda kummeli ja/või saialille teed meega (mitte suhkruga!). Nõges ja raudrohi on lapse jaoks liiga kanged. Süüa võiks pakkuda keedetud muna, saia, juustu. Ideaalne oleks riisitumm, kuna see tekitab lima, mida maol vaja läheb. Võib anda ka banaani, tomatit või jogurtit. Ei tohiks anda leiba, rasvast toitu, õuna, pirni, tsitruselisi.

livelduse puhul aitab hästi ingver. (Söetabletid viivad gaasid välja.)

NOHU

Kui väike nohu on rohkem kui 7 päeva, tuleks kindlasti hakata nina soolalahusega loputama. Kui nohu muutub kollaseks, otsakont valusaks ja/või lapsel on alla vaadata valus, on tegemist põsekoopa- või otsmikupõletikuga. Sellisel juhul tuleks pöörduda nina-kõrva-kurguarstile, kes loputab spetsiaalse lahusega ninakarbikud ära.

Põskkoopaid võib soojendada keedetud munaga, mis tuleks läbi riide panna põskkoopa peale. See aitab nohu vedelamaks muuta, mis omakorda hõlbustab nuuskamist. Soojendada võib ka plekkkaasis soojaks tehtud ja soki sisse pandud jämesoolaga.

Tuleks üles kirjutada, mis antibiootikume laps võtab, kuna kaks korda järjest samad antibiootikumid ei mõju.

Nohu on kõige nakkavam 2.-4. päeval, kui ajab aevastama. Sel perioodil võiks olla oma tass, taldrik, lusikas jne.

Nohupisikud kardavad värsket õhku, seega tuleks ruume palju tuulutada. Kui pole palavikk, võib lapsega ka õue minna.

NB! Nohu on VÄGA TÕSINE haigus!!! Kui seda korralikult välja ei ravita, võib see minna krooniliseks. Eriti

oluline on nohu ravimine kuni 3-aastaste laste puhul, kuna sel ajal segab see laste vaimset arengut (aju ei saa piisavalt hapnikku) ning hilisemad õpiraskused või madal intelligentsustase võivad olla põhjustatud väikelapseeas välja ravimata jäänud ja arengut segavast nohust!

KÜLMETUSNOHU

Nohu puhul ei tohi soojendada sõrmi-jalgu kuumas vees. Vesi peab olema mõistliku temperatuuriga – nii et küünarnukiga tunnetades oleks vee temperatuur soe. Pardijalgu (st et jalad lähevad kuuma vette pannes punaseks) ei ole vaja lapsele teha! Vesi olgu mõistliku temperatuuriga ja jahtumise korral võib iga 10 min järel kuuma vett juurde lisada. Salvide-õlidega ei ole lapse jalgu mõtet peale soojaveevanni määrida, kuna lapsel on palju loomulikku rasu.

Kui palaviku puhul aitab Paracetamol, siis kõha puhuks on hea rohi Atsetüülsüsteiin (ACC 100) – väga hea rögalahtisti. Kui lapsele on palaviku puhuks juba antud Paracetamoli, siis Atsetüülsüsteiini ei tohi kohe peale võtta – need kaks rohtu annulleerivad üksteise mõju. Nende kahe võtmise vahe peaks olema umbes 2 tundi.

KÕHA

Tavalise kõha puhul võib kasutada kõhasiirupit, kartulikeeduveeauru või kummeliauru. Soodaauru ei tohi teha! Soodakristallid kogunevad häälepaeltele ning võivad põhjustada tüsistusi.

Kõha puhul aitab hästi ka oliiviõli+mesi. Rinnale võib panna sinepipulbrit meega (rinnale, mitte nibudele või kõhule!), sest tavaliselt sinepiplaastrid võivad lapse rinna ära kõrvetada.

LARINGIIT EHK KÕRITURSE

Laringiit on viirus, mis algab haukuvate kõhahoo-gudega, kuid ilma palavikuta. Kõha on hästi kuiv ja kähe; laps tõmbab kõhides õlanukid ettepoole. Hiljem kopsu- või häälekahjustust ei jää.

Selline kuiv kõha tahab paranemiseks niiskust. Võib keerata kuumaveekraani lahti ja tõsta lapse sinna kõrvale või panna tupp potiga (või spiraaliga) vett keema, et vesi aurustuks. Soodaauru ei tohi teha!!! Soodakristallid liiguvad häälepaeltele. Ka tekki ei to-

hi auru puhul poti kohale panna; aur peab olema kogu ruumis ühtlaselt. Laringiidi vastu on head retseptirohtu, mis kehtib 5 aastat ja mida saab säilitada külmkapis.

MENINGIIT EHK AJUKEELMEPÕLETIK

Meningiit on tavaline viirushaigus. Kõigepealt avaldub väike palavik, seejärel peavalu. Kui laps kriiskavalt nutab, ei saa pikali olles pead rinnale tõsta ja oksendab purskkaevuna, tuleb kutsuda kiirabi. Tuleks vaadata lapse silmi – kas pupillid on ühesuurused. Võib olla tingitud ka põrutusest.

TRAUMAD

1) PEA: Kõige ohtlikum on peatrauma. Kui laps jääb pea peale kukkumise tagajärjel vaikseks, siis võib tal olla ajupõrutus või –vapustus. Umbes 10 minuti pärast jääb laps reeglina uniseks, tahab ebatavalisel ajal magada, tunneb iiveldust või oksendab, räägib aeglasemalt. Kõige ohtlikum kukkumine on kukla peale, kuna seal asub nägemiskeskus.

2-3 tundi on laps tavaliselt väga unine. Magama ei tohiks panna selili vaid külili, kuna oksendamise korral võib ta muidu lämbuda. Lapsel ei tohi lasta tunde magada või kui ta magab, peaks aeg-ajalt kontrollima, kas ta on suuteline reageerima. Kui temalt midagi küsida ja ta vastab, võib lasta tal edasi magada. Kui laps jääb magama ja teda ei ole võimalik enam äratada ega reageerima panna, tuleb kohe kiirabi kutsuda.

Trauma korral peaks laps umbes 10 päeva lamama ja aju puhkama, et tulevikus ei oleks krampe, peavalusid jmt.

Kui peatrauma korral tuleb lapsel kõrvast kollakasroosat kiududega verd, ei tohi last üldse liigutada, vaid tuleb panna ta kõvale pinnale lamama, kuna tal võib olla koljuluukahjustus ja voolav vedelik pärineb seljaajust. Pead peab hoidma paigal, laps ei tohi keerata. Tuleb hoida teda horisonaalselt selili. Pea alla ei tohi panna patja. Kiiresti kutsuda kiirabi!

2) JÄSEMED: Laste luud on palju õrnemad kui täiskasvanutel ja saavutavad oma tugevuse alles puberteediea lõpuks. Kui laps murrab luu, tuleb teda hoida lamavas asendis kuni kiirabi saabumiseni. Kindlasti ei tohi ise hakata midagi paika panema.

Võib läbi riide külma peale panna.

3) KÕHT: Kõhutraumata võib tekitada iiveldust ja peale sööki korralikult oksele ajada. Sellisel juhul tuleb lapsel lasta oksendada. Kui lapsel hakkas peale oksendamist kergem, võib talle anda paar lonksu leiget vett. Kui vahel on valu ja siis kaob ära, ei pea kohe kiirabi kutsuma. Kui valu on pidev, tuleb kohe kutsuda kiirabi. Soolte põrutused on valusad, maksa ja põrna põrutused aga väga valusad, kuna need võivad põrutuse tagajärjel katki minna. Laps olgu pikali. Kiirabi tuleb kutsuda ka kõhutraumata järgselt juhul, kui laps on näost kaame.

4) SÕRMED JA VARBAD: Verevalu küünel teeb lapsele suurt valu. See ei parane ise, tuleb minna kiirabisse, kus tehakse auk ja lastakse veri välja. Kui seda ei tehta, tuleb küüs maha. Laps võib väga lihtsalt oma varbaluu katki lüüa, nii et varbavalu korral tuleks jälgida, ega pole tegemist luumurruga.

5) NINA: Ninatrauma võib lihtsalt saada, või see võib tekkida ka viirusliku nohu või allergia tagajärjel. Ninatrauma korral, kui ninast jookseb verd, tuleks laps panna istuma pea ALLA (mitte üles!), et kõik veri ninast välja tuleks. Külma peaks panema kuklataha. Ninatiivad tuleks kordamööda kinni suruda. Kui laps verd alla neelab, võib see teda ka oksele ajada.

6) SILM: Silmatrauma võib tekkida ka siis, kui näpp kogemata liiga tugevalt läbi lau silma satub. Silmatrauma on väga valus ja ebameeldiv, kuigi silmanähtavaid vigastusi olla ei pruugi. Tuleks lapsel lasta mõlemad silmad kinni panna, haige silma peale külma vee lapp.

7) HAMBAD: Kui tuleb ära terve hammas, peaks selle panema tagasi tema loomulikku keskkonda (ehk suhu) ja minema kohe hambaarsti juurde. Kui tuleb ära näiteks pool hammast, siis leiges piimas säilib see umbes 48 tundi ja on võimalik veel tagasi opereerida.

Allikas: Kuressaare haigla kiirabiarsti loeng

Looduslik ravi

Tõlkinud ja koostanud: Khadija

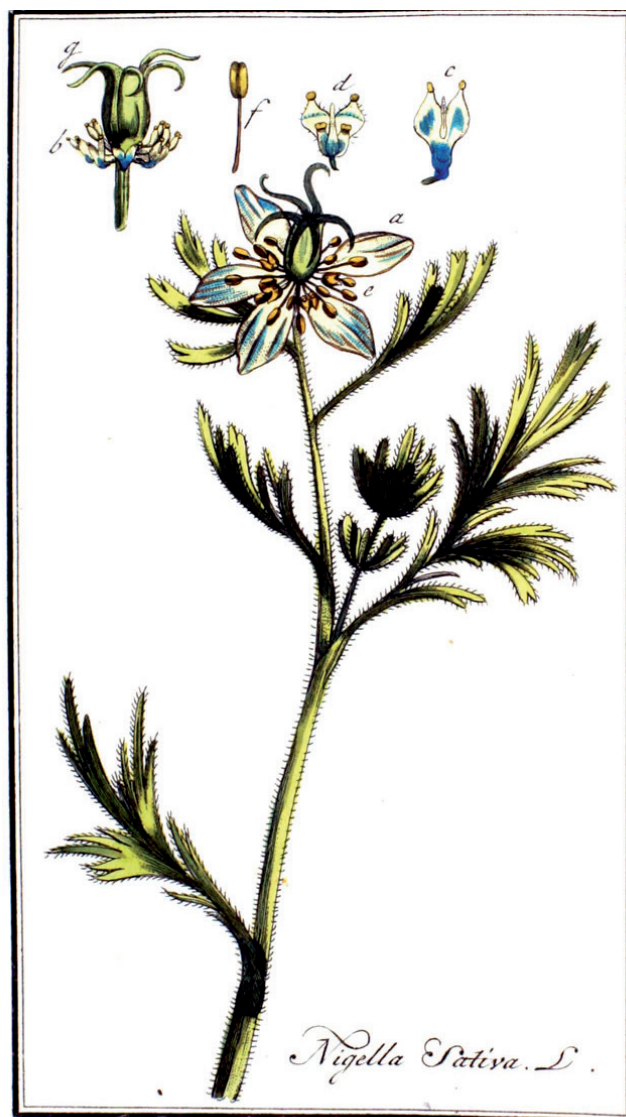
MUSTKÖÖMEN EHK HABBA SAWDA

Keel	nimetus	«must»
inglise	black cumin	black
norra	svartkarve	svart
rootsi	svartkummin	svart
läti	melnšēklīte	melnš
leedu	juodgrūdė	juodas
eesti	mustkõõmen	must
soome	mustakumina	musta
ladina	Nigella	niger niger
vene	чернушка	чёрный
araabia	كمنون اسود	اسود
türgi	kara çörek otu	kara

Moslemid tunnevad mustkõõmneid kõige paremini nende levinud araabiakeelse nimetuse habba sawda („must seeme“) järgi. Araablased on selle taime raviomadusi tundnud ja seda raviks kasutanud juba üle 2000 aasta. Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kasutage habba sawdat, sest selles on ravi kõigile haigustele välja arvatud surmale.“ (Bukhari, Muslim)

VÄLJANÄGEMINE JA PÄRITOLU

Mustkõõmne kodumaadeks võib pidada Lõuna-Euroopat, Põhja-Aafrikat ja Ida-Asiat. Vanas ja Uues Tes-

tamendis mainiti neid seemneid kui „kõõmneid“, kusjuures suure tõenäosusega oli mainitud just mustkõõmest. Juba aastatuhandeid on selle taime erinevad tervendavad mõjud tuntud: mustkõõmnet kasutatakse araabia- ja islamimaades hapendama leiva küpsetamisel, ka igasuguste tervisega seotud kaebuste puhul nagu koolikud, krambid, astma, peavalu ja sisikonna ussparasitidid.

Kuid ka Kreeka, Euroopa ja Rooma teadlased on hinnanud selle taime tervendavat mõju. Veel tänapäevalgi võib Kairo muuseumis Egiptuses näha mustkõõmnetega hapendamata leiba, mis leiti vaa-rao Tut-Ench-Ammuni hauast (umbes 1350 enne Kristust).

Euroopas kasutati mustkõõmet peamiselt leivategemisel vürtsina ja seetõttu on see Saksamaal tuntud kui leivajuur. Veel kutsutakse mustkõõmet mustaks ristikõõmneks, rooma kõõmneks, mustaks rooma koriandriks ja nigelliseemneks. Eriti tuleks tähelepanu pöörata ladinakeelsele *Nigella sativale*, nii ennetate segiajamist ristikõõmnega (*Cuminum cyminum*). Seitsmekümnendatel vajas mustkõõmen unustuse hõlma, kuni üks saksa arst selle tänu Egiptuse veterinaari nõuandele uuesti avastas ja oma tütre haiget hobuset sellega edukalt tohterdas.

Mustkõõmen on üheaastane taim, mis kasvab kuni 40 cm kõrguseks. Tal on õrnad sakiliste servadega lehed ja valged õied. Lehed kapslikujulises viljas peidavad musti seemneid, mis omakorda peidavad endas kasulikke aineid. *Nigella sativa* ja *Nigella damascena* on sugulased, nende eeterlikke õlised kasutatakse õlides ja parfüümides.

KASUTUSVALDKONNAD

Rahvameditsiini ja arstide kogemuste põhjal aitab mustkõõmen järgmiste kaebuste puhul :

- immuussüsteemi tugevdamine
- bronhiaalne astma, köha
- külmetus, palavik, gripp
- põletikud
- ülemiste hingamisteede põletik
- vähkkasvaja haigused
- maksapõletik, maksakahjustuste vältimine
- reumaatilised haigused
- seedimisprobleemid, mao ja soolestiku probleemid
- diabeet

MÕJUOMADUSED

Rahvameditsiinis on mustkõõmet juba aastatuhandeid mitmesuguste kaubuste korral kasutatud. Uusimates avastustes on mustkõõmne kasutamise positiivset mõju järgmiselt kinnitatud:

- veresuhkrut alandav
- *antioksidant* (vabade radikaalide vastu)
- maksa kaitsev
- valu vaigistav
- veresoonte tromboosi ennetav
- krampe leevendav
- bronhe laiendav

- kasvajate vastu võitlev
- antibakteriaalne

ALLERGIAD

Araabia, Aasia ja Aafrika rahvameditsiinis kasutatakse mustkõõmet allergiate vastu. Selle tõestamiseks on teostatud kliinilisi uuringuid, milles osalesid allergiate (heinanohu, astma, allergiline dermatitis) all kannatavad 152 patsienti. Uuringu ajal said nad iga päev mustkõõmne õlikapsleid 40-80 mg/kg. Mustkõõmne õli manustamise uuringu lõpul osutus selle manustamine efektiivseks raviks allergiliste haiguste puhul.

Diabeet

Katsetel avastati, et mustkõõmne õli kasutamisel langes veresuhkur. Insuliini kõrgeenenud vabanemis kõhunäärmetest ei täheldatud.

Põletikud

Põletikku ja valu leevendavad omadused leidsid kinnitust, kasutades taime vesilahust.

Bakterid

Katseklaasides katsetati mitmeid erinevaid antibiootikumidele resistentseid baktereid mustkõõmne ekstraktiga. Tuli välja, et bakterid olid taimetkstrakti tundlikud.

Seened

Mustkõõmet kasutatakse traditsioonilises meditsiinis ka seeninfektsioonide raviks. Ühes eksperimendis hiirtega infektseeriti viimased *Candida albicans* seenega, mille järel kolooniad end maksas, põrnas ja neerudes kodustasid. Seeninfektsiooni raviti mustkõõmne vesilahusega, mis takistas selle laiendamist mujale.

Vähk

2005. aastal tehti katseid regentsklaasis inimliku vähkkasvaja rakkudega, mille tulemusena tõestati, et mustkõõmne õli takistas vähirakke tekitavate proteiinide arengut.

MANUSTAMISVIISID

Tee

Tee valmistamiseks on vaja üks teelusikatäis purustatud mustkõõmne seemneid (1 keskmise tassi kohta), valada üle keeva veega. Seda teed võib teha 2x päevas ning aitab tugevdada immuunsüsteemi.

Õli ja kapslid

Toidulisana võib kasutada nii mustkõõmneõli kui ka kapsleid. Siin tuleb tootja infot järgida, kuna dooseerimisandmed on erinevad. Loodusliku raviraamatu järgi soovitatakse manustada 3-6-kuulise kuuri jooksul 10-25 tilka mustkõõmneõli 15 minutit enne söögikorda. Kapsleid, milles on 500mg mustkõõmneõli, võib manustada 3 korda päevas (enne sööki 1-2 kapslit).

KORJE

Külvatakse septembri ja oktoobri lõpu vahepealsel ajal. Saagi korjamist alustatakse siis, kui taimede varred ja juured on surnud ning seemnekapslid helepruunid. Korjatud viljad kuivatatakse linasel või puuvillasel kangal. Seejärel pekstakse seemned kaunist

välja. Seemnete külmpressi tulemusel saadaksegi *Nigella sativa* õli.

TOIMEAINE

Seemned sisaldavad:

32–35% süsivesikuid

30–35% rasvast õli

20% proteiine

mineraalaineid (kaltsium, raud, naatrium, kaalium)

Tähtsaim komponent on siiski rasvane õli, mida asjatundjad kutsuvad *Oleum Nigella sativae*. Selles on järgnevaid rasvhappeid:

55-60 % linoolhape

22-25 % õlihape

12-14 % palmitiinhape

Õli on kollakat kuni punakas-pruuni värvi ja tal on aromaadne piprale omane tugev aroom.

Seemnete pressimisel võib sellest eraldada ka eeterlikku õli, mida on võimalik kasutada aurutamisel. Eeterlik õli on mustkõömnele omase lõhna ja maitse tekitajaks ja on algselt kollaka värvusega, mis ajapikku laagerdudes pruunikas-punakaks muutub.

VASTUNÄIDUSTUSED JA KÕRVALMÕJUD

Siiani pole maksa ja neerutegevusele mingeid kõrvalmõjusid täheldatud. Üksikutel harvadel juhtudel on ülemanustamisel tekkinud nahapõletikke. Mustkõömne manustamise alguses võib tekkida kerge rõhitsemine, ent see kaob mõne päeva möödudes.

Mustkõömne õli manustamine raseduse ajal pole vastunäidustatud, ent mustkõömne eeterliku õli manustamine on seevastu vastunäidustatud. Nagu kõik eeterlikud õlid, on neil kõrge kontsentratsioon ja need võivad aborti esile kutsuda.

ISLAM MUSTKÕÖMNE KOHTA

Mustkõömen (*Nigella Seed*) on maitsev ja meeldiva lõhnaga; sisaldab fosforit, rauda, fosforaate, süsivesi-

kute, 28% õli, viirusetõrje baktereid, karoteeni, vähi-vastaseid aineid ja hormone, mis annavad jõudu ja aktiivsust.

Moslemid on kasutanud habba sawdat („musta seemet“) ehk mustkõömneid sadu aastaid. See on muutunud viimastel aastatel väga populaarseks ja selle tooteid müüvad nii moslemid kui mitte-moslemid. Suur osa taime populaarsusest põhineb Prohveti (صلى الله عليه وسلم) õpetlustel.

Mustkõömet on kasutatud erinevate terviseprobleemide puhul juba mitu tuhat aastat; näiteks kõhuvalu, astma, vähi ja kõha puhul, kuid ka vürtsina. Mustkõöme soodustab seedimist, suurendab uriini voolu vabastades kehast liigse vee, reguleerib menstruatsiooni, suurendab rinnapiima hulka, suurendab adrenaliini voolu ja annab energiat, leevendab maohäired, parandab keha funktsioone ja eemaldab soolestikuparasiite. Ainult see taim, mitte ristikõömne või koriander on võimeline „ravima kõiki haigusi.“

Uuringud näitavad, et must seeme on tõhus kasvavastane ravi teatud tüüpi vähile, kaasaarvatud rinnavähi ja fibrotsüstiliste rinnahaiguste puhul. Must seeme võib olla ka võimalik ravi kõrge vererõhu vastu. Mõned uuringud on näidanud, et mustal seemnel on ka rasestumisvastane võime, kuid Prohveti (pbuh) sõnul on sellel seemnel tervendav mõju. Siiski on parem teada õigeid koguseid erinevate terviseprobleemide ravimiseks.

Mõned haigused ja nende ravi mustkõömnega:

1. Pearinglus ja kõrvapõletik: kasutada kõrvatiljade ja tinktuurina; peapöörituse puhul hõõruda oma põski ja kuklatagust

2. Naistele sünnitamisel: see on parim meede sünnitusvalude puhul; keeta musta seemet meega ja juua

3. Reuma: soojenda õli ja masseeri seda valusatele kohtadele; juua enne magamaminekut keedetud musta seemne teed meega

5. Kõrge vererõhk: segada musta seemet kuuma vedelikuga nagu kohv, tee jne; ka hõõruda keha

6. Valu rinnus ja nohu: lisada 1 tl musta seemet keevasse vette ja hingata auru enne magamaminekut

7. Kõrvetised: paar tilka musta seemne õli kuuma piima ja ühe teelusikatäie meega

8. Silmavalu: hõõruda enne magama minekut õli silmaümbruse; segada paar tilka õli kuuma jooki

9. Haavandid: segada 10 tilka musta seemne õli tassi meega; süüa kahe kuu jooksul 1 lusikatäis seda segu iga päev igal hommikul, enne süüa või juua midagi muud, seejärel juua klaas piima

10. Vähkkasvaja: hõõruda kahjustatud piirkonda musta õliga; juua kolme kuu jooksul kolm korda päevas 1 tl õli ja klaasi porgandimahla segu

11. Laiskus: ärgates segada 10 tilka musta õli koos klaasi apelsinimahlaga 10 päeva jooksul; tähtis, et ei maga pärast fažri palvet

12. Halb mälu: keeta piparmünti, segada see mee ja 7 tilka musta seemne õliga; juua soojana; lõpetada kohvi ja musta tee joomine

Allikas: <http://www.phytodoc.de/heilpflanze/schwarzkuemmeloel/literatur/>

http://www.islamicbulletin.com/newsletters/issue_18/diet.aspx

Lisalugemist ravi kohta - http://www.muslimhealthnetwork.org/ls_black_seed.shtml

Järgmisel korral, إن شاء الله, uurima lähemalt *Camellia sinensis* taime. Seda imetaime hakkasid kasutama hiinlased oma igapäevases joogis juba 4700 aastat e. Kr. Seda taime peetakse igavese nooruse saladuseks ja paljude naiste dieedi tähtsaks komponendiks. Ja mitte ainult!

ELU EESMÄRK - PARADIIS

Tõlkinud ja koostanud: Amina Iirimaalt

BIDA'Ä - 5. OSA

See on lihtsalt narritamine, et osad uuendused on head ning mitte iga innovatsioon pole patt. Ükski näide, mida need eksiteele juhtijad Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslaste tegudest päevavalgele toovad, et tõestada „hea *bid'a*“ olemasolu, on tõestuseks kõlbmatu ja viitab vaid nende tõsiselt kesisele Prohveti (صلى الله عليه وسلم) sunna mõistmisele.

Järgnevalt mõned näited nende „tõestustest“, mis tegelikkuses on siiski *hadithiga* „iga innovatsioon on patt“ [Abu Dawud] täielikus vastuolus.

Ibn Rajab (رضي الله عنه) ütles: Prohveti (صلى الله عليه وسلم) jutustus „iga uuendus on patt“ on üks ainulaadne ütlemine, mille eest ühelgi *bid'a*l pääsu pole. See on islamis üks väga tähtis reegel, kuna Prohvet (صلى الله عليه وسلم) on öelnud: „*Kesiganes uuendab meie religioonis midagi, mis selles ei ole, seda ei võeta talt vastu.*“

Igaüks, kes uuendab usus midagi, mida islami algalikates pole ja selle religiooni juurutab, on ilmselgelt eksinud ja patustanud. See reegel kehtib kõigi usu

aspektide kohta, nii tegudes kui ka ütlemistes, nii omaette kui avalikult praktiseeritavas usus.

1) Kui Umar (رضي الله عنه) oli kaliif, siis ta kogus moslemid kokku, et koos *taraawih*i palvetada, ja lausus: „**Missugune hea *bid'aa* see on!**“ [Sahih Bukhari]

Sellest tuletavadki „hea *bid'aa*“ kontseptsiooni kaitsjad oma õiguse, tõlgendades Umari (رضي الله عنه) mõtet väärsti. Kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) esmakordselt *taraawih*i palvet sooritas, oli moslemitel kombeks seda üksikult või väikeses grupis palvetada. Siis aga palvetasid nad seda kolmel ööl kõik koos Prohveti (صلى الله عليه وسلم) taga. Peale seda ta (صلى الله عليه وسلم) aga peatas nad, öeldes: „Ma kartsin, et see saab teile kohustuslikuks“. Peale seda palvetasid moslemid jälle eraldi või väikeste gruppidega ja seda läbi kogu Abu Bakri (رضي الله عنه) valitsemisaja ning Umari (رضي الله عنه) valitsemise alguses.

Umar (رضي الله عنه) sisenes mošeesse ja nägi moslemeid väikeste gruppidega palvetamas, ta kogus nad „ühte“, et palvetada Ubayy bin Kaʿbi (رضي الله عنه) ja Tamiim ad-Daarii (رضي الله عنه) järel ja ütles seda, mis eelpool kirjas. [Bukhari, Muwatta jt]

Peaksime sellest järelutama:

Esiteks: Kuidas saab Umari (رضي الله عنه) tegu olla uus, kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ise oma eluajal nõnda toimis?

Moslemitel oli samuti harjumuseks väikeste gruppide palvet sooritada. Sellest tulenevalt oli koguduses *taraawih* palvetamine juba sunnaks ja kaaslaste (رضي الله عنهم) tegudes juba väljakujunenud.

Teiseks: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) andis selge põhjuse, miks ta peatas *taraawih* koguduspalve. Jumalik ilmutus ei olnud veel täielik ja ta (صلى الله عليه وسلم) kartis, et *taraawih* ühispalvena võib sedaviisi rahvale kohustuslikuks saada ja see omakorda neile raskeks muutuda.

Peale Prohveti Muhammadi (صلى الله عليه وسلم) surma oli ka ilmutus lõppenud, seega ei olnud vaja enam eelnevat karta. Sellest tulenevalt seadis Umar (رضي الله عنه) oma valitsemisajal *taraawih* koos palvetamise taas sisse, sest oli teadlik, et tema otsust polnud võimalik kogukonnale kuidagi kohustuslikuks muuta.

Kolmandaks: Kõik kaaslaste (رضي الله عنهم) olid selle Umari (رضي الله عنه) teoga päri ja see oli nende ühine otsus. Ja islami õigusteaduse õpetlased on öelnud, et konsensus saab olla vaid sellel juhul, kui sellele on islami seadusandluses selge tekst.

Neljandaks: Kuidas me siis seda Umari (رضي الله عنه) ütlust – „Missugune hea *bid'a* see on,“ täiesti uue *bida'ana* saame võtta, kui seda, mida ta nimetas uuenduseks, oli Prohvet (صلى الله عليه وسلم) juba varem ise teinud? Seda on võimalik nii mõista vaid lingvistilisest aspektist, mitte aga islami seadusandluse aspektist. Kui Umar (رضي الله عنه) seda lausus, siis ta ei pidanud silmas seda seaduslikku tähendust, nagu me arvatavasti tänapäeval võime mõista. Lingvistilises tähenduses ongi see midagi uut, sest *taraawih* ühispalvetamist ei olnud Abu Bakri (رضي الله عنه) valitsemise ajal praktiseeritud.

Abu Yusuf (rahimahu الله) ütles: „Ma pärisin Abu Hanifalt (rahimahu الله) *taraawih* palve ja Umari (رضي الله عنه) tegude kohta ja ta (rahimahu الله) vastas, et *taraawih* on oluline sunna, mida Umar (رضي الله عنه) ei

ole ise leiutanud. Tema (رضي الله عنه) tegudes puudusid innovatsioonid vaid need tulenesid alati Prohveti Muhammadi (صلى الله عليه وسلم) õpetusest.» [Sheikh Ali Mahfooz, «sharh Mukhtaar», al-Ibdaa (lk. 80)

2) Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ütlemine: „Kesiganes algatab islamis hea tava (sunna), saab selle eest hea tasu ja veel kõigi nende tasu, kes selle järgi toimivad. Ja kesiganes alustab islamis kurja tava (sunna), saab selle kurja enda kaela, pluss ka kõikide teiste kurja, kes selle järgi käituvad.“ [Sahih Muslim]

Sellest jutustusest järeldatakse, et inimesed võivad islamisse luua uusi tavasid, nii häid kui halbu. Seevastu kui nad võtaksid ja vaatleksid seda *hadithi* selle kontekstis, poleks taolised järelused võimalikud.

Jariir ibn Abdullah (رضي الله عنه) jutustas: „Mõned inimesed, kes kandsid villaseid rõivaid, tulid Prohveti (صلى الله عليه وسلم) juurde. Ta (صلى الله عليه وسلم) nägi, et nad olid tõesti halvas olukorras ja vajasid meele tult abi. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) palus inimesi tungivalt, et nad annaksid neile almusi kuid nad olid väga aeglased seda tegema ja ta (صلى الله عليه وسلم) näost oli näha, et ta oli endast väga väljas. Kuid siis tõi üks Ansaari mees kotitäie hõbedat, tema järel järgmine ning veel järgmine ja nii edasi. Prohveti (صلى الله عليه وسلم) nägu täitus rõõmuga ja ta lausus: „Kesiganes algatab islamis hea asja ja teised tema järel samalaadselt käituvad, siis talle saab kirjutatud peale tema veel kõikide teo järgijate suuruses oleva autasu, ilma kahandamata nende enda autasudest. Kesiganes aga algatab islamis halva, ja teised tema eeskuju järgides samamoodi teevad, siis talle saab kirjutatud patustus, mis võrdub ka kõikide tema järgijate omadega, ja samal ajal nende endi koormast ei saa mitte raasugi seda vähemaks võetud.» [Sahih Muslim 1017]

Esiteks: Sõna „sunna“ selles jutustuses peab olema mõistetav just selle otseses tähenduses (n. tava, komme), mitte seadusandluslikus [n. Prohveti Muhammadi (صلى الله عليه وسلم) elu näide], sest vastasel juhul võib see vihjata sellele, et sunna ise sisaldab endas halba.

Teiseks: See kaaslane (رضي الله عنه), kes tegi head ei saatnud korda mitte midagi uut, vaid viis üksnelt elu seda, mis oli juba seaduses olemas, sest almuste

jagamine oli paigas juba islami algusaegadel, mida tunnistavad ka Meka suurad. Seega Prohveti (صلى الله عليه وسلم) „hea sunna» ütlus tuli sellel hetkel, kui inimesed olid vastupunnivad almuste andmisele ja kui mees astus heategevusega ette, ja teised tema järgi, siis ta lihsalt taastas selle sunna, mis oli unarusse jäänud. Ja olemasoleva sunna taastamine ongi „hea taava» tähenduseks.

Selle jutustuse mõtteks on sunna taastamine peale selle hooletusse jätmist. Siit ka põhjus, miks varasemad islami õpetlased on lisanud selle *hadithi* peatüki „Autasu sunna taastajale” alla.

Kolmandaks: Kuidas mõistame „halba sunnat”?
See kes taastab halva teo, saab selle kurja endale.

Prohvet Muhammad (صلى الله عليه وسلم) tõi näiteks Aadama (عليه السلام) kaks poega, kellest üks tappis teise. Tapja sai patu osaliseks ning pealekauba veel kõikide teiste patud, kes tapavad peale teda aga nõnda, et nende endi patukoormad sealjuures ei vähene.

Neljandaks: See *hadith* kasutab termineid – „hea” ja „halb”. Islam on juba oma täiuses halva ja hea eristanud. Kui väidaksime muud, süüdistaksime juba oma religiooni puudulikkuses. Kuid الله ise on öelnud, et Ta on meie usu täiuslikult lõpule viinud. Seega pole siia enam midagi lisada ega siit midagi ära võtta.

Järgneb ...

SURMAST

Allikas: "The Jurisprudence of Funerals in Islam"

Tõlkinud: Aisha

25. KADUNUKESE PERELE TEMA SURMAST TEATAMINE

Õpetlased leiavad, et on äärmiselt soovitatav kadunukese perele, sõpradele ja teistele jumalakartlikele inimestele tema surmast teada anda, et neil oleks võimalik tema matustest osavõtmise eest tasu saada. Abu Huraira (رضي الله عنه) on edastanud, et Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) teatas oma kaaslastele Abessiinia kuninga Neguse surmast samal päeval, kui too suri. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) juhatas nad palvekohta, seadis ritta ja sooritas matusepalve. Ta tõstis oma käed kõrvade kõrgusele ja ütles „Allahu akbar“, seda neli korda.

Ahmad ja Bukhari on Anasilt (رضي الله عنه) edastanud, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) teatas oma kaaslastele ja moslemiarmee juhtidele Zaydi, Jaafari ja Ibn Rawaha surmast enne, kui lahinguväljalt uudised saabusid.

Tirmidhi ütles: „Selles pole midagi halba, kui keegi kadunukese perele ja vendadele tema surmast teatab.“

Al-Bayhaqi on Malik ibn Anasilt (رضي الله عنه) edastanud, et too ütles: „Mulle ei meeldi kellelegi mošee sissepääsu juures surmast teatada, kuid selles pole midagi halba, kui mošeesse sisse minna ja inimesi kellegi surmast teavitada.“

26. KADUNUKESE PERELE SÖÖGI VALMISTAMINE

Abdullah ibn Jaafar (رضي الله عنه) jutustas, et Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Valmistage toitu Jaafari perele, sest nad on hõivatud sellega, mis juhtus.“ (Abu Dawud, Ibn Majah, At-Tirmidhi) See on ilus tegu nende suhtes, kellel on rasked ja kurvad ajad ja muudab kindlasti sõbrad ja naabrid lähedasemateks.

Õpetlased on üksmeelel, et neile, kes juba leina aja üle elanud on, ei ole vaja süüa teha, sest see tõukaks nad uuesti leinatunnetesse ja imiteeriks islamile eelnenud ignorantsusaja kombeid.

Poiss, kes püüdis põgeneda surma eest

Tõlkinud: Amira

Allikas: <http://www.haqislam.org/the-boy-who-tried-to-escape-death-ch4/>

NELJAS OSA

Ahmad jooksis tänavale oma sõbra Mo juurde.

„Tšau, Ahmad! Kus sa olid?” hüüdis Mo, kui Ahmad tema poole jooksis.

„Ah, mu vanemad! Ma pidin jälle seda religioosset jama kuulama.”

„Hahaha! Kas neil omal elu pole? Ma mõtlen seda, et ﷻ on andestav, niikaua kuni me Temasse usume, läheme me kõik Paradiisi, kuni me ei tee teistele inimestele liiga!” seletas Mo tundetult.

Mo ja Ahmad jätkasid oma teekonda kohalikku ööklubisse, kus nad tavaliselt aega veetsid.

Vaesekesed, kas nad teadsid, et politsei oli kedagi taga ajamas ja oli vaid kahe minuti kaugusel kohast, kus Ahmed ja Mo olid!

Viis politseiautot jätkas Mo ja Ahmadi suunas kihu-

tava varastatud auto jälitamist. Mo ja Ahmad naljatasid tee peal, kui olid kuulnud politseiautode sireeni lähenevat.

Juba sada meetrit neist kahest, sõitis auto 40km/h, kaotas kontrolli ja maandus pargitud autole ... libises teisele poole tänavat Mo ja Ahmedi poole.

Mo kisendas, sest ta hüppas teelt välja, samas kui Ahmed veel kõhkles. Auto jätkas nende kahe suunas libisemist ja kuigi see vaid riivas Ahmadi külge, lükkas see teda tugeva jõuga mitmeid meetreid mööda tänavat edasi. Ahmadi keha pörkas kokku tellistega ja ta lamas teadvuseta maas. Mo kisendas ja jooksis oma parima sõbra poole.

„Oh mu Jumal! Ära sure!” röökis Mo, raputades sõbra keha.

Politseiohvitserid jooksid Mo suunas ja tirisid ta ära, kartes et ta põhjustab hullemaid vigastusi teadvuselt lamavale Ahmadile.

Mõned politseinikud jäid Ahmadi juurde, kuniks mõned neist piirasid ja arreteerisid kurjategijaid.

Mo jooksis paaniliselt Ahmadi maja poole. Jõudnud majani, tagus ta välisuksele.

Ahmadi isa avas segadusse sattunult ukse.

„Mo? Mis juhtus?”

„Ahmad! Temaga juhtus õnnetus!” karjus Mo ühe hingetõmbega

„Vii mind kiiresti tema juurde!” ütles isa, kingi jalga pannes. Ahmadi ema järgnes neile kiiruga.

Ahmadi isa ja Mo jõudsid Ahmadi juurde ajaks, mul Ahmad oli ümbritsetud parameedikutest.

„Kas temaga saab kõik korda?” küsis Ahmadi isa ühelt parameedikult.

„Ta on praegu teadvuseta ja ta õlg on nihestatud. Me peame ta viivitamatult haiglasse saama, et teha kiiresti hädavajalik ajuröntgen, et näha ega pole ajukahjustust.”

Pisarad voolasid üle Ahmadi isa põskede.

Ahmadi isa ja ema suundusid kiirabiautosse, milles teadvusetu Ahmad oli kandraamil.

„Ma tahan kaasa tulla!” hüüdis Mo Ahmadi isale.

„Ei! Lihtsalt mine koju ja mõtiskle, mis täna õhtul juhtus ja mõtle iseendale ... miks see juhtus!” vastas ta.

Üks parameedik sulges kiirabi ukse ja see jätkas kiiresti Ahmadi ning tema murelike vanemate transportimist haiglasse.

Kõik oli vaikne, kui Mo seal seisis, kuulates kuidas sireenid kaugusse hajuvad, vaadates detektiivide uurimist õnnetuspaigal.

Mo keeras ümber ... suunaga mitte kodu poole, vaid ööklubi poole, kuhu nad Ahmadiga olid plaaninud minna.

„Miks peaksin ma kodus igavlema? Keegi ei suuda mind peatada nautimast seda ööd, mida ma juba vaese Ahmadiga plaaninud olin,” mõtles Mo endamisi ööklubi ees seistes.

Dr. A.B. Philips

Jeesuse tõeline sõnum

Tõlkinud: Aisha

KOLMAS PEATÜKK: SÕNUM

Sõnum on vast kõige olulisem aspekt Jeesusest, mille üle mõtiskleda, sest kui Jeesus oli tõesti Jumala prohvet ja mitte poeg, siis on Jumala saadetud sõnum tema misjoni tuum.

JUMALA TAHTELE ALLUMINE

Jeesuse sõnumi aluseks oli Jumala tahtele allumine, kuna see on Jumala määratud uss kõige aluseks olnud juba aegade algusest peale. Koraanis on kirjas: „Tõesti, Jumala silmis on usuks islam ...“ (3:19)

Sõna islam tähendab araabia keeles „Jumala tahtele allumine“. Matteuse evangeeliumi kohaselt olevat Jeesus öelnud: „Mitte igaüks, kes minule ütleb: Issand, Issand, ei saa taevariiki, vaid kes teeb mu Isa tahtmist, kes on taevas.“ (Mt.7:21) Jeesus rõhutab siin „isa tahtmist“, mis tähendabki inimese tahte allutamist Jumala tahtele. Johannese evangeeliumis on kirjas, et Jeesus ütles ka: „Mina ei või iseenesest ühtki teha. Nagu ma kuulen, nõnda ma mõistan kohut ja minu otsus on õige, sest mina ei nõua oma tahtmist, vaid selle tahtmist, kes mind on läkitanud.“ (Jh.5:30)

SEADUS

Jumala tahe sisaldub jumalikult ilmutatud seadustes, mida prohvetid on läbi aegade oma järgijatele õpetanud. Sellest tulenevalt on seadusekuulekus jumaliku ilmutuse suhtes Jumala teenimise aluseks. Koraan kinnitab jumalikult ilmutatud seaduse järgimise olulisust: „Tõesti, Me saatsime alla Toora, milles oli juhatus ja valgus, mille järgi mõistsid õigust prohvetid, kes end Jumala tahtele allutasid ... Ja kes ei mõista kohut selle järgi, mis Jumal on ilmutunud, need on uskmatud.“ (5:44)

Jeesus ütleb Matteuse evangeeliumis, et Paradiisi pääsemiseks tuleb täita jumaliku seadust: „Ja vaata, üks mees astus tema juure ja ütles temale: „Õpetaja, mis head ma pean tegema, et saaksin igavese elu?“ Aga ta ütles talle: „Miks sa mult küsid, mis on hea? Üksainus on, kes on hea. Ent kui sa tahad minna elu sisse, siis pea käsud!““ (Mt.19:16-17)

Jeesus nõudis rangelt seaduste täitmist: „Kes nüüd iganes tähistab ühe neist vähimaist käskudest ja nõnda õpetab inimesi, teda hüütakse vähimaks taevariigis; aga kes seda mööda teeb ja nõnda õpetab, teda hüütakse suureks taevariigis.“ (Mt.5:19)

Jumalik seadus sümboliseerib igas elu aspektis tee-

juhti inimkonnale. See defineerib hea ja halva ja õpetab inimestele, kuidas oma asju ajada. Vaid Looja üksi võib kõige paremini teada, mis Tema loodule hea või halb on. Seega on jumaliku seaduse käsud ja keelud vaid inimhinge, -keha ja -ühiskonna kaitseks halva vastu. Et inimesed saaksid täisväärtuslikku elu elada, peavad nad elama jumalakartlikku elu ja Jumalat teenima läbi Tema seadustest kinnipidamise.¹

Jeesuse misjoniks oli edastada käsk end ainsa tõelise Jumala tahte ja seadustele allutada. Jeesus rõhutas oma järgijatele, et tema misjon ei tühistata prohvet Moosese läbi ilmutatud seadusi. Nagu teisedki prohvetid, kes olid tulnud peale Moosest, nii säilitas ka Jeesus Moosese seadusi. Jumal on Koraanis ilmutanud, et Jeesus kinnitas oma sõnumis Toora seadusi: „Ja Me saatsime nende jälgedes Jeesuse Maarja poja, kinnitamaks seda, mis tuli enne teda Tooras ja

Me andsime talle Evangeeliumi, milles oli juhatus ja valgus, kinnitamaks seda, mis tuli enne teda Tooras juhatuses ja jumalakartlikele teejuhiks.“ (5:46)

Matteuse evangeeliumis on Jeesus öelnud: „Ärge arvake, et ma olen tulnud tühistama käsuõpetust või prohveteid, ma ei ole tulnud neid tühistama, vaid täitma. Sest tõesti ma ütlen teile, kuni kaob taevas ja maa, ei kao käsuõpetusest mitte ühtki tähekest või ühtki märgikest, enne kui kõik on sündinud.“ (Mt.5:17-18)

Kuid Paulus, kes väitis end olevat Jeesuse järgija, tühistas pidevalt tema seaduseid. Oma kirjas roomlastele kinnitas ta: „Aga nüüd me oleme käsust lahti ning oleme surnud sellele, mis meid kinni pidas, nii et me teenime Jumalat vaimu uues olemises ja mitte kirjatähe vanas olemises.“ (Ro.7:6)

¹ „The Purpose of Creation, lk 42-43.

Lugeja küsib lugeja vastab

Mida arvad polügaamiast? Kas oleksid ise sellise eluga nõus? Miks? / Miks mitte?

Polügaamia on teatud juhtudel vajalik. Näiteks kui palju mehi sureb sõjas ja naised jäävad ilma meheta. Et hoida ühiskonda jätkusuutlikuna, peab võimaldama naistel lapsi saada. Lisaks on see arusaadav juhul, kui naine ei suuda last sünnitada ja mees soovib naisega edasi elada, aga siiski endale järglase saada. Või juhul kui naine on invaliid ja mees soovib ikkagi oma loomulikke vajadusi naisega rahuldada, aga nii, et ta ei pea lõbumajja minema või lihtsalt naist petma. Polügaamia teatud juhtudel ei ole ideaalne lahendus probleemile. Näiteks kui mees ei suuda lapsi saada ja naine soovib ikkagi omale järglast. Islamis naine ei saa abielluda sellisel juhul teise mehega, kellega laps saada. Sama käib ka juhtumi kohta, kui mees on halvatud. Ja mõlemal juhul on probleem suur, kui puudega mees (kas siis suguvõimetu või mees ei ole võimeline mingil haigusest tuleneval põhjusel naisega vahekorda astuma) ja terve naine üksteist ikkagi armastavad ja lahutada ei taha. Lahendust sellele ma ei näe, kuna olen kuulnud teistelt musulimitelt, et

Mina ise polügaamiaga nõus ei oleks. Kuigi ma ei ole hetkel abielus, tean, et mulle piisaks ühest naisest. Ma ei tahaks ennast jagada teiste naistega. Mitu naist tunneksid üksteise suhtes armukadedust (kuigi on olemas erandeid, keda ei huvita, kellega nende mees voodisse läheb või kellega mees aega veedab) ja sellest tekiks pinged ka mehe ja naise vahele. Näiteks juhtus see ka prohvet Muhamedi (rahu olgu temaga) peres. Üks prohveti naistest, Zainab bint Jahsh, kostitas sageli prohvetit meega. Hafsale ja Aishale see ei meeldinud, et prohvetile meeldis Zainabi juures käia ja koos naisega mett seal süüa. Armukadedusest tegid Aisha ja Hafsa salaplaani, et kui prohvet neist möödub, küsivad naised, kas prohvet sõi haisvat puuvilja. Siis kui see juhtus, ütles prohvet, et ta sõi ainult mett, aga lubas seda enam mitte teha. Selle peale saatis Jumal prohvetile ilmutuse, kus ütles, et prohvet ei saa endale keelata seda, mida Jumal lubanud on, sest temast joondub terve kogukond. (Sahih Bukhari 8:78:682 ja Koraan 66:1-66:4).

A.

Mina suhtun polügaamiasse pooldavalt. Ja tegelikult ma arvan et iga moslem suhtub sedasi. Sel lihtsalt põhjusel, et olles moslem, peaks olema ka mõistnud, et Jumal ei tee meile lubatuks midagi halba. Kui asjale läheneda veidi teise nurga alt, siis kunagi olin ise selle vastu. Mind ei ole vist küll kunagi häirinud see, et keegi teine kusagil kellegi teine/kolmas/neljas naine on. Aga olin seisukohal, et kui minu abikaasa kunagi peaks soovima teist naist võtta, siis mina kindlalt lahutan. Et siis sisuliselt ikkagi olin selle vastu. Paistab, et Jumal võttis minu mõstmatust

spermadoonorlus ei ole islamis lubatud.

kuulda ning saatis mulle päris korraliku õppetunni, mille tagajärjel olen ma tänaseks päevaks seisukohal, et lausa soovitan oma abikaasal teine naine kõrvale võtta. Kas pole mitte kummaline, et väärides mõistmist, sa selle ka saad. Ja nüüd ei vaata ma küll kuidagi viltu neile naistele, kes on polügaamses abielus. Kuna mul endal praktiline kogemus puudub, siis ma midagi täpsemalt ei oska kosta. Kuigi teoorias arvan, et ainsaks takistuseks kujuneks minu puhul siiski armukadedus. Ma pole päris kindel, kuidas suudaks oma meest vaadata peale seda, kui tean, et ta tuleb teise naise embusest.

Agaga ühes olen ma 100% kindel – me kõik oleme selle poolt, isegi need, kes valjuhäälselt kinnitavad et on vastased. Vahe tuleb sisse sellest, et Jumal pole neile andnud olukordi mõistmaks asja tausta ja põhjust. Pigem peaks vastased ütlema, et nad ei mõista. Ehk tuleb ka kunagi neile aeg, mil Jumal arvab neid olema väärilised seda mõistma.

T.

Polügaamial on minu silmis kaks külge. Ühelt poolt on see võimalus üksikuks jäänud naisel, kel pole võimalust leida endale vaba kõlbelist meest elada täisväärtusliku elu ja pakkuda seda ka oma lastele. Teisest küljest kasutatakse võimalust polügaamiale tihhilugu mehe poolt vaid enda ihade rahuldamiseks. Kui teise (või siis ka kolmanda või neljanda) naise võtmisel lähtub mees eelkõige muudest kui puhalt altruistlikest motiividest on selge, et seda ei saa heaks kiita. Islami normiks on ikkagi monogaamia.

P.

ﷲ on polügaamia lubanud, kuid seadnud sellele küllaltki ranged tingimused ja selline abielu pole iga mehe võimete kohane.

Polügaamia on sunnast. Arvan, et kui keegi pole just parajasti omas elemendis ja endaga on vaja veel tükk tööd teha, siis võib ta seda sunnat lihtsalt valesi mõista ja väärkohelda. See võib juhtuda, kui laidad polügaamiat. Arvan, et nendel hetkedel on parem lihtsalt seda teemat mitte puudutada, sest saatan võib oma „abivalmi“ käe sirutada isegi kui arvad, et saad ise hakkama. Sellel, kelle enda abieluga kõik korras on ja kellel pole põhjust muretsemiseks, pole põhjust ka polügaamiat kritiseerida. Sest kes tahaks-

ki võidelda Jumala enda sõna vastu?

Olen kindel, et kui polügaamiat on võimalik alahinnata, siis samas saab seda ka üle tähtsustada. Pole mõtet end üles kütta mõtetega nagu „kui mu mehel oleks veel üks naine“, kui tal seda pole! Saatan aitaks jälle meelsasti kaasa, valides selleks kaks nõrkust – armukadeduse ja isekuse.

Polügaamia on islamis lubatud, me ei saa seda eitada, meil ei ole õigust seda arvustada. See on minu arvamus. Kui keegi nüüd küsiks, kas ma oleksin ise sellise eluga nõus, siis kui ﷲ on mulle midagi sellist määranud, siis täna vastan rahumeeli ja avatult, jah, iga asi saab kuidagimoodi lahendatud kui tõesti mõtled, et teed seda „ﷲi nimel“ agaga, hetkel lähen ma oma abieluga edasi, kuni surmani siinses elus **إن شاء الله!**

A.

Kui inimesed selles liidus on õnnelikud ja rahul, siis on kõik ju korras. Ise ma sellise eluga rahul poleks. Ma ei suudaks elada mõttega, et pean oma meest kellegiga jagama, ta on ainult minu jaoks!

A.

Ma arvan, et polügaamia oleks heaks lahenduseks paljudele probleemidele ka tänapäevaühiskonnas. Kõigile see muidugi ei sobi, kuid see ei ole ju ka kohustuslik. Enda puhul ... on küll selliseid situatsioone, mille puhul oleksin nõus, et mu mees võtaks teise naise ja seda mitte vaid juhuks, kui ma invaliidistun ja enam laste eest hoolitseda ei suuda. Ei või iial teada! Nii et الحمد لله, et see võimalus meil olemas on.

A.

- Polügaamia – jah või ei? Pole kahtlustki, et jah.

- Ahaa, ikkagi oled siis poolt?

- Muidugi olen, sest ﷲ on meile seda islamis lubanud.

- Hmm, mina küll ei saaks... kujutada ette, et mees

tänasel õhtul on hoopis teise naise laua taga suppi söömas, naljatleb ehk rohkem temaga, on õrnem ja abivalmim. Ei, mina ei saaks! Enne lahutan!

- See on ainult sinu ettekujutus. Mõtles sellele, kui mees on sinuga, su lastega – ehk mõtleb see teine naine sama, ent istub ihuüks laua taga ning sööb õhtust. Sul on juba lapsed, teil on juba aastad seljaga, kogemused... Neil aga veel kõik ees – esimesed lahkkelid, lapsed **إن شاء الله**.

- Brrr, ei taha mõeldagi, et pean meest jagama...

- See pole ju tegelikult jagamine, kujuta ette, et ta on hoopis komanderingul, abielukomanderingul. Mehele on ju see pingeline, olla abielus rohkem kui ühe metskassiga! Topelt tänitamisi, topelt kohustusi, topelt raha teenimist ja kui palju peab tähelepanu jagama! Tal on selleks kohustus...

- Nojah... seda küll. Aga ikkagi, ma ei kujuta ette, et...

- Ära kujutagi ja su elu on kergem! Kujutus ning ettekujutus on šaitaanist, ta soovib ainult halba! Ja pealegi on ju polügaamia hoopis usus tugevamatele, kes sellega hakkama saaksid.

- Kas tõesti?

- Jah! Sa kasvatad oma kannatlikkust, surud alla armukadeduse, kuhjad endale hulga *hasanasid*, kui olla teise naisega heades suhetes. Mõtles sellele, et saaksite teineteist ju islamis õpetada – Koraani, kasvatusmeetodeid, koduhooldust jne.

- Mmmm... pean sellele mõtlema, ehk on sul õiguski.

- Muidugi on! **الله** ei lubaks ealeski polügaamiat, kui see oleks ebaõiglane! Ainuke, kes peaks halama, on ju mees! Tema taskud on alailma tühjad!

- Hehe! *Maša* **الله**! **الله** on õiglane!

- Amiin!

K.

Pudrupotike keeda! Tuneesia salatid

TUNEESIA KÖÖK

Kokk: Karima

GRANAATÕUNASALAT

tomat

kurk

roheline salat

till

lillkapsas

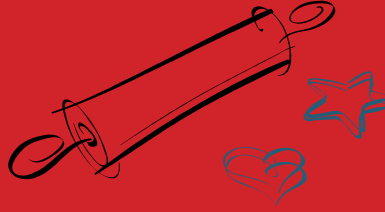
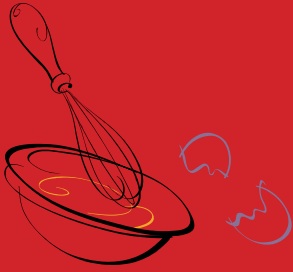
redis

granaatõun

Kaste: õli, sool, sidrunimahl ja must pipar

Pese ja haki kõik asjad, sega kokku kaste ning vala salatile.

TUNESIA KÖÖK

Kokk: Karima

PORGANDI SALAT EHK SLADA AL-KHIZZOU

4-5 keskmist porgandit

3 küüslaugu küünt

1 shalott sibul

1/2 tl jahvatatud köömneid

1 spl tuhksuhkrut

1 sidrun

4 spl oliivõli

soola

musta pipart

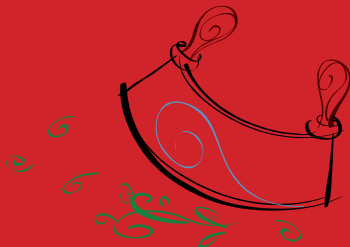
1 spl apelsini õie vett või õli

kaunistuseks soovi korral apelsiniviile

Kupata kooritud porgandeid koos viilutatud küüslauguga vähe soolatud vees umbes 8 minutit. Nõruta porgandid ja viiluta mitte väga õhukesteks viiludeks. Aseta porgandiviilud vaagnale või taldrikule hunnikusse.

Sega kokku kaste: oliivõli, sidrunist pigistatud mahl, apelsiniõie õli, suhkur, köömned ja pipar. Vala kaste porgandiviiludele ja lase 1 tund külmkapis seista. Enne serveerimist kaunistada soovi korral apelsinitükidega.

TUNESIA KÖÖK

Kokk: Karima

SLATA BLANQUETTE

1 suur keedetud kartul kuubikutena

1 roheline grillitud paprika kuubikuteks lõigatuna

2 suurt spl viilutatud oliive

2 suurt spl konsentreeritud köögiviljasalatit (porgand, hapukurk, sibul), sobib ka ainult keedetud porgand ja hapukurk

70 g tuunikala õlis

1 baguette viilutatuna

2 spl harissat + 1/2 spl vett

Garneeringuks: 2 keedetud muna, oliive, kappareid

Sega kokku köögiviljad ja kala, maisesta soola ja pipraga. Kasta saia viilud harissavette ja tõsta sellele salatit peale. Kaunista ning serveeri.

TAŽWIID – KORAANI RETSITEERIMISE KUNST

Tõlkinud ja koostanud: Aisha
Allikas: www.abouttajweed.com

KORAANI RETSITEERIMISE VIISAKUSREEGLID

SÜDAME VIISAKUSREEGLID

1) Sõnade päritolu mõistmine –

Läbi selle mõistame loetud sõnade tähtsust – need on meie Looja enda sõnad ja suureks õnnistuseks, et Ta on need meile läkitanud. Olgu Ta ülistatud!

2) Need sõnad ei ole tulnud inimeselt –

Läbi selle peaks lugeja mõtlema Kõigekõrgema Jumala omadustele.

3) Südame kohalolu lugemisel –

Läbi selle ei tohiks lugeja Koraani lugedes või retsiteerides millelegi muule mõelda.

4) Täheenduse üle mõtisklemine –

Koraani retsiteerides saame vähem tasu, kui me selle tähendust ei mõista. Koraan ilmutati meile teejuhiks, mitte lihtsalt kõrvailuks, seega on selle tähenduse mõistmine väga oluline aspekt.

5) Täheenduse mõistmine –

See tähendab, et me mitte ainult ei loe ja ei mõtiskle tähenduse üle vaid ka mõistame seda ja käitume sellele vastavalt.

6) Individualiseerimine –

See tähendab, et lugeja peaks mõistma iga Koraani käsku kui otseselt temale suunatud, et paremini nende käskude järgi elada.

VÄLISED VIISAKUSREEGLID

1) Keha, riiete ja koha puhtus; *siwaki* kasutamine.

2) *Qibla* suunas istumine.

3) Enne retsiteerimist asumist öelda „*audu billahi mināš-šaitani rražiim, bismillāhi rrahmāni rrahiim*“. Lugemise ajal mitte haigutada.

4) Vältida inimestega rääkimiseks Koraani retsiteerimise katkestamist.

5) Peatuda iga värsi juures, mis meid hoiatab, et Jumalalt kaitset paluda. Peatuda iga värsi juures, mis räägib halastusest ja armulikkusest ja paluda Jumalalt halastust ja armulikkust.

6) Retsiteerimise ajal alandlikkus ja isegitutmine.

صحيح البخاري

The Translation of the Meanings of
Sahih Al-Bukhari

Arabic-English

SAHIH AL-BUKHARI

25. KITAABU L-HAŽŽ (PALVERÄNNAKU RAAMAT) – VALITUD HADITHE

1513. Abdullah bin Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Al-Fadl (tema vend) ratsutas Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) seljataga. Üks naine Khathami hõimust tuli ning Al-Fadl hakkas teda vaatama ja naine hakkas vaatama Al-Fadlit. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) pööras Al-Fadli näo teisele poole. Naine ütles: „O Jumala Sõnumitooja, palverännaku kohustus, mis Jumal on oma kummardajatele saatnud, on saanud kohustuseks mu isale, kuid ta on vana ja nõrk ning ei saa korralikult sadulas istuda. Kas ma võin palverännaku tema eest sooritada?” Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Jah, võid küll.” See juhtus Prohveti (صلى الله عليه وسلم) viimase palverännaku ajal.

1519. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: Prohvetilt (صلى الله عليه وسلم) küsiti: „Mis on parim tegu?” Ta vastas: „Jumalasse ning Tema Sõnumitoojasse uskumine.” Siis küsiti temalt: „Mis on järgmine?” Ta vastas: „Võtta osa džihaadist Jumala heaks.” Ta käest küsiti taas: „Mis on järgmine?” Ta vastas: „Sooritada *hažž mabruur*¹.”

1 Jumala poolt vastu võetud täiuslik palverännak.

1520. Aisha (رضي الله عنه), usklike ema, jutustas: Ütlesin: „O Jumala Sõnumitooja, me peame džihaadi parimaks teoks. Kas me ei peaks siis džihaadist osa võtma?” Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Parim džihaad naise jaoks on *hažž mabruur*.”²

1521. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kes iganes sooritab palverännaku vaid Jumala jaoks, ei ole oma naisega vahekorras (*palverännaku ajal*) ega tee halbu tegusid, see pöördub koju tagasi kui vastsündinu (*st pattudest puhas*).”

1524. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) tegi Dhul-Hulaifast *miiqaati*³ Mediina rahvale, Al-Juhfast Shami⁴ rahvale, Qarn-al-Manazilist Najdi⁵ rahvale ja Yalamlamist Jee-

2 Sõna *žihaad* otsene tähendus on püüdlus või võitlus ja see võib käia igasuguste raskuste ületamise kohta. Relvadega võitlemine on vaid üks džihaadi liike, kuid ka headuse levitamine on džihaad, endas oleva kurjaga võitlemine on džihaad, teadmiste levitamine on džihaad ning palverännak on džihaad, kuna selle jooksul puututakse kokku paljude raskustega.

3 Piir, millest alates palverändur mõtestab oma kavatsuse minna palverännakule ning lausub teatud formulari.

4 Vana nimetus Süüria, Liibanoni, Palestiina ja Joraania aladele.

5 Üks Araabia poolsaare piirkondi.

meni rahvale. Need piirid on nii neile inimestele, kes seal elavad kui ka neile, kes sealt läbi tulevad kavatsusega palverännakut sooritada. Kes aga nendes piiriiridondades elavad, võivad *ihraami*⁶ võtta kohas, kus nad oma reisi alustavad ja Meka rahvas võib *ihraami* võtta Mekas.

18. peatüki sissejuhatus: Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: „Palverändur võib lõhnata magusa basiiliku järgi ja vaadata peeglisse, teda võib ka tavalise söödava õli või võiga ravida.“ Ata ütles: „Palverändur võib sõrmust ning vöökotti kanda.“ Ibn Umar (رضي الله عنه) sooritas palverändurina Kaaba ümber *tawaa-fi*⁷, riidetükk kere ümber seotud.

1542. Abdullah bin Umar (رضي الله عنه) jutustas: Üks mees küsis: „O Jumala Sõnumitooja, milliseid riideid peab palverändur kandma?“ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Ta ei tohi kanda särki, turbanit, pükse, peakatet või nahksokke, välja arvatud juhul, kui ta kingi ei leia, siis võib ta peale pahklud katva osa äralõikamist nahksokke kanda. Ja ta ei tohi kanda riideid, mis on lõhnastatud safrani või *warsiga* (teatud parüüf).

23. peatüki sissejuhatus: Aisha (رضي الله عنها) kandis palverändurina kollaseks värvitud rõivaid ning ütles, et naisest palverändur ei tohi oma nägu kuni silmini ega üleni katta ning ei tohi kanda safrani või *warsiga* lõhnastatud riideid. Aisha (رضي الله عنها) leidis, et naisel ei ole palverändurina keelatud kanda ei ehteid, musta või roosat värvi riideid ega nahksokke.

1545. Abdullah bin Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) lahkus koos oma kaaslastega Mediinast peale oma juuste õliga kammimist ning kahe *ihraamilina* selgapanemist (*rida* – ülakeha lina, *izaar* – alakeha lina). Ta ei keelanud kellelgi mingeid linu kasutamast, välja arvatud neid, mis olid safraniga värvitud, sest need võivad nahale lõhna jätta.

Seega ronis Prohvet (صلى الله عليه وسلم) hommikul Dhul-Hulaifas sadulasse ning sõitis nii kuni Al-Baidani, kus ta koos oma kaaslastega *talbija*⁸ lausus ning seejärel oma ohverkaamilil *taqliidi* tseremoonia⁹ teos-

6 Palveränduri kavatsus sooritada palverännak ja tema eriline palverännaku rietus.

7 Rituaalne seitse korda vastupäeva ümber Kaaba kõndimine palverännaku ajal.

8 Teatud fraas, mis öeldakse *ihraam* seisundi võtmisel.

9 Tegemist on tseremooniaga, mille käigus palverännaku ohvrilooma kaela seotakse värvilisi ehtepaelu.

tas. See toimus 25. dhu-l-qa'da¹⁰ päeval. Kui ta 4. dhu-l-hižža päeval Mekasse jõudis, sooritas ta Kaaba ümber ning Safa ja Marwa vahel kõndimised. Kuna ta oli oma ohvrilooma ehtinud, ei lõpetanud ta siinkohal oma *ihraam* seisundit. Ta läks edasi Al-Hujuni lähedal asuva Meka kõrgeima koha suunas, võttes *ihraami* palverännaku jaoks ning ei läinud enam peale *tawaa-fi* sooritamist Kaaba juurde, kuni ajani, mil ta Arafatilt tagasi tuli. Ta andis oma kaaslastele¹¹ käsu teha Kaaba ümber *tawaa-f* ning Safa ja Marwa vahel *saa'i*¹², oma juuksed lühikeseks lõigata ning *ihraam* lõpetada. See käis nende inimeste kohta, kellel ohvriandi kaasas polnud ning kes seda ehtinud ei olnud. Neile, kellel naised kaasas olid, oli nüüd lubatud nendega vahekorda astuda, samuti kasutada parfüüme ning kanda tavalisi riideid.

1548. Anas (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) tegi Mediinas 4-rakase dohri palve ja Dhul-Hulaifas 2-rakase asri palve ja ma kuulsin, kuidas nad (Prohveti (صلى الله عليه وسلم) kaaslasted) koos karjumiseni valjusti *talbijat* kordasid.

1549. Abdullah bin Umar (رضي الله عنه) jutustas: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) *talbija* oli järgmine:

läbbäik allaahumma läbbäik, läbbäikä lää šäriika läkä läbbäik, inna-l-hämdä wa-n-ni'mätä, läkä wa-l-mulk, lää šäriikä läk – Ma vastan Su kutsele, o Jumal, Ma vastan Su kutsele ja ma olen kuulekas Su käskudele, Sul ei ole partnereid, ma vastan Su kutsele. Kõik ülistus, tänu ja õnnistus on Sinu. Kõik võim on Sinu. Ja Sul ei ole partnereid.

1556. Aisha, Prohveti (صلى الله عليه وسلم) abikaasa (رضي الله عنها), jutustas: Me asusime koos Prohvetiga (صلى الله عليه وسلم) tema viimaseks palverännakuks teele ning võtsime *ihraami* omra jaoks. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Kellel on ohvriand kaasas, peab

10 Kuukalendri kuu, mis eelneb palverännaku kuule.

11 Neile, kellel ohvriandi kaasas polnud, seega kes tegid kõigepealt omra, seejärel katkestasid oma *ihraam* seisundi kuni 8. dhu-l-hižžani ning seejärel võtsid uuesti *ihraami* hadži jaoks – seda nimetatakse *hažž at-tamattu*. Need, kellel ohvriand kaasas oli, pidid tegema kõigepealt omra ja siis hadži, kuid vahepeal *ihraami* katkestada ei tohtinud – seda nimetatakse *hažž al-qiraan*.

12 Rituaalne seitse korda (4x edasi, 3x tagasi) Safa ja Marwa küngaste vahel käimine, mida teostatakse palverännaku ajal.

võtma *ihraami* hadži ja omra mõlema jaoks ja ei tohi oma *ihraami* enne lõpetada, kui need mõlemad teatud on.“ Mekasse jõudes olid mul päevad, seega ei käinud ma ei ümber Kaaba ega Safa ja Marwa vahet. Kurtsin sellest Prohvetile (صلى الله عليه وسلم) mispeale ta vastas: „Tee oma juuksed lahti, kammi need ja võta *ihraam* vaid hadži jaoks, jättes omra.“ Nii ma ka tegin. Kui olime hadži lõpetanud, saatis Prohvet (صلى الله عليه وسلم) mind koos mu venna Abdurrahman bin Abu Barkiga Tanimi. Sooritasin oma omra. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles mulle: „See omra on su puudujäänud omra eest.“ Need, kes olid alguses võtnud *ihraami* vaid omra jaoks, käisid ümber Kaaba ning Safa ja Marwa vahet ning seejärel lõpetasid oma *ihraami*. Peale Minaast tagasitulekut käisid nad veelkord ka Safa ja Marwa vahet. Need, kes võtsid *ihraami* hadži ja omra jaoks korraga, sooritasid vaid üks kord Safa ja Marwa vahet käimise.

1593. Abu Said Al-Khudri (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Inimesed käivad hadžil ja omral edasi ka siis, kui Ja'zuuz ja Ma'zuuz (Gog ja Magog)¹³ on saabunud.“ Üks edastajatest, Shuba, lisas: „(Viimne) Tund ei saabu enne, kui palverännak (Kaabasse) hüljatakse.“

1596. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Peenikeste jalgadega mees Etioopiast hävitab Kaaba.“

1597. Abis bin Rabia jutustas: Omar (رضي الله عنه) tuli Musta Kivi¹⁴ juurde, suudles seda ning ütles: „Tõepoolest, ma tean, et sa oled kivi ning ei suuda ei head ega halba teha. Kui ma poleks näinud Jumala Sõnumitoojat (صلى الله عليه وسلم) sind suudlemas, ei oleks ka mina sind suudelnud.“

1598. Salim jutustas, et ta isa ütles: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم), Usama bin Zaid, Bilal ja Uthman bin Talha (رضي الله عنه) sisenesid Kaabasse ning sulgesid ukse. Kui nad ukse jälle avasid, olin ma esimene, kes sisenes. Kohtusin Bilaliga ning küsisin temalt: „Kas Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) palvetas sees?“ Bilal vastas jaatavalt ning lisas: „Kahe parempoolse samba vahel.“

13 Monoteistlike religioonide ennustuse kohaselt tulevad enne maailma lõppu idast kaks vägevast rahvast, kes kõik oma teel vallutavad.

14 Kivi Kaaba ühes küljes.

1603. Salim jutustas, et ta isa ütles: „Nägin, kuidas Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) Mekasse jõudis. Ümber Kaaba kõndides suudles ta kõigepealt Musta Kivi ning kolm esimest ringi seitsmest tegi ta *ramaliga*¹⁵.

1613. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) sooritas kaamli seljas Kaaba ümber ringe ning iga kord, kui ta (Musta Kiviga) Nurgast möödus, osutas ta selle suunas millegagi, mis tal käes oli ning ütles *allaahu akbar*¹⁶.

1618. Ibn Juraij ütles: Ata rääkis meile, et kui Ibn Hisham keelas naistel koos meestega Kaaba ümber käia, ütles ta viimasele: „Kuidas saad sa neid keelata, kui Prohveti (صلى الله عليه وسلم) naised käisid ümber Kaaba koos meestega?“ Ma ütlesin: „Kas see oli enne või peale hidžaabi väljakuulutamist?“ Ata vandus ning ütles: „Ma nägin seda peale hidžaabi käsku.“ Ma küsisin: „Kuidas nad meestega segunesid?“ Ata vastas: „Nad ei segunenudki kunagi meestega ja Aisha (رضي الله عنه) tegi eraldi *tawaafi* ümber Kaaba, ilma et ta oleks kunagi meestega segunenud. Kord tegi Aisha (رضي الله عنه) *tawaafi* ümber Kaaba ja üks naine ütles talle: „O Usklike ema, lähme puutume Musta Kivi.“ Aisha (رضي الله عنه) vastas talle: „Mine sina,“ ning keeldus ise minemast. Prohveti (صلى الله عليه وسلم) abikaasadel oli kombeks öösiti maskeerunult välja tulla ning meestega koos *tawaafi* teha. Kuid iga kord, kui nad tahtsid Kaabasse siseneda, ootasid nad, kuni mehed välja tulid. Mina ja Ubaid bin Umair käisime Aishal (رضي الله عنه) külas, kui ta Jauf Thabiris peatus.“ Ma küsisin: „Millist hidžaabi ta kandis?“ Ata vastas: „Ta kandis vana Türgi hidžaabi ja see oli ainsana meie ja tema vahel. Ma nägin, et ta kandis midagi roosat.“

1620. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: „Kui Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oli Kaaba ümber *tawaafi* tegemas, möödus ta kellestki, kes oli end kättpidi nõõri või millegi taolise abil kellegi teise külge sidunud. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) löikas selle omaenda käega läbi ja ütles: „Juhata teda käsipidi.“

1622. Abu Huraira (رضي الله عنه) jutustas: Prohveti (صلى الله عليه وسلم) viimasele palverännakule eelneval aastal, kui ta tegi Abu Bakrist (رضي الله عنه) palvel 15 Kiire kõnd, mille juurde käib ka käte ja jalgade liigutamine. Kolme esimese ringi ajal ümber Kaaba peaksid mehed, kuid mitte naised, sellist kõndi järgima. 16 Jumal on Suurim!

rändurite juhi, saatis viimane mind koos mõnede teistega avalikuks tegema järgmist: „Ükski *mušrik*¹⁷ ei tohi peale seda aastat palverännakut sooritada ning ükski alasti isik ei tohi Kaaba ümber *tawaafi* teha.“

68. peatüki sissejuhatus: Ata ütles: „Kui keegi teeb parasjagu *tawaafi* ning samal ajal kostub palvetuse ning algab palve või ta lükatakse ta kohalt minema, siis peale palve lõppu peab ta tagasi minema sinna, kus tal pooleli jäi ning sealt jätkama.“ Sama on jutustanud ka Ibn Umar ja Abdurrahman bin Abu Bakr (رضي الله عنه).

69. peatüki sissejuhatus: Nafi jutustas: Ibn Umar (رضي الله عنه) sooritas peale igat seitset ringi 2-rakase palve. Ismail bin Umaiyya ütles: „Ma ütlesin Az-Zuhri, et Ata ütles: „Kohustuslik palve asendab 2-rakalist *tawaafi* palvet.“ Az-Zuhri vastas: „Parem on käia kindlat teed pidi. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ei teinud kunagi seitset ringi *tawaafi* ilma, et oleks peale seda 2-rakase palve sooritanud.“

1625. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) jõudis Mekasse ning sooritas *tawaafi* Kaaba ümber ning *sa'i* Safa ja Marwa vahel, kuid peale seda ei läinud ta Kaaba juurde enne, kui oli Arafatil tagasi jõudnud.

1626. Umm Salama, Prohveti (صلى الله عليه وسلم) abikaasa (رضي الله عنه), jutustas: „Rääkisin Jumala Sõnumitoojale (صلى الله عليه وسلم) (oma haigusest).“ Ühe teise edasiandja sõnul Umm Salama (رضي الله عنه) jutustas, et kui Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) oli Mekas ning otsustas lahkuda, kui Umm Salama (رضي الله عنه) ei olnud veel Kaaba ümber *tawaafi* teinud, ütles Prohvet (صلى الله عليه وسلم): „Kui hommikupalvet palvetatakse, soorita *tawaaf* oma kaamli seljas samal ajal, kui inimesed palvetavad.“ Nii ta tegigi ja ei palvetanud 2-rakalist *tawaafipalvet* enne, kui oli mošeest juba väljas.

1628. Aisha (رضي الله عنها) jutustas: Mõned inimesed sooritasid Kaaba ümber *tawaafi* just peale hommikupalvet ning seejärel istusid ning kuulasid kuni päikesetõusu jutlust. Nad istusid kuni aeg, mil palvetamine ei ole soovitatav¹⁸, läbi sai, tõusid siis püsti

ning palvetasid (2-rakase palve, mis tehakse peale Kaaba ümber käimist).

1629. Abdullah (رضي الله عنه) jutustas: Ma kuulsin, kuidas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) keelas päikesetõusu ja päikeseloojangu ajal palvetamise.

1635. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Jumala Sõnumitooja (رضي الله عنه) tuli joomiskohta ning küsis vett. Al-Abbas ütles: „Oo Fadl, mine oma ema juurde ja too temalt Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) jaoks vett.“ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Anna mulle vett juua.“ Al-Abbas vastas: „O Jumala Sõnumitooja, inimesed on oma käed siia sisse pannud.“ Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles taas: „Anna mulle vett juua.“ Seega ta jõi sedasama vett ning läks seejärel *Zamzami*¹⁹ juurde, kus inimesed teistele vett pakkusid ning tööd tegid. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles neile: „Jätkake, te teete hea teo.“ Seejärel ta lisas: „Kui ma ei kardaks, et teised hakkavad teiega (vee väljavõtmises) võistlema, võtaksin ma kindlasti köie ning paneksin selle üle selle (st oma öla, et nendega koos vett kaevust välja tõmmata).“ Seda öelnud, osutas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oma ölale.

1636. Anas bin Malik (رضي الله عنه) jutustas, et Abu Dhar (رضي الله عنه) ütles: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Mu maja katus avati, kui ma Mekas olin²⁰ ja Gaabriel (as) laskus alla. Ta avas mu rinna ja pesi seda *Zamzami* veega. Seejärel tõi ta kuldse anuma, mis oli täis tarkust ning usku ja kallas selle sisu mulle rinda ning seejärel sulges selle. Siis võttis ta mul käest kinni ning tõusis kõige madalamasse taevasse. Gaabriel käskis madalaima taeva väravavahil värava avada. Väravavaht küsis: „Kes on?“ Gaabriel vastas: „Ma olen Gaabriel.“

1648. Asim jutustas: Ma küsisin Anas bin Malikilt (رضي الله عنه): „Kas sulle ei meeldinud Safa ja Marwa vahet kõndida?“ Ta vastas: „Ei, kuna see tseremoonia käis islamieelse ignorantsuse aja juurde, kuni Jumal ilmutas: „Tõesti, Safa ja Marwa on Jumala sümbolid. Seega ei ole sellele patt, kes sooritab hadži või omrat Kaaba juurde, nende vahet käia ...“(2:158)“

1650. Aisha (رضي الله عنها) jutustas: Kui ma Mekasse jõudsin, olid mul päevad. Seega ei käinud ma ei Kaa-

17 polüteist, pagan, iidolikummardaja, Ainujumalasse mitte-uskuja

18 Päikese tõusu ajal, et inimesed ei arvaks, et nad päikest kummardavad.

19 Kaev Mekas.

20 *Mi'raaži* ehk taevatõusmise ööl.

ba ümber ega Safa ja Marwa vahet. Ma teatasin sellest Jumala Sõnumitoojale (صلى الله عليه وسلم). Ta vastas: „Soorita kõik palverännaku tseremooniad nagu teised palverändurid, kuid ära Kaaba *tawaafi* enne tee, kui oled puhtaks saanud.“

1651. Jabir ibn Abdullah (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ja tema kaaslasted võtsid *ihraami* hadži jaoks, kuid kellelgi peale Prohveti (صلى الله عليه وسلم) ning Talha ei olnud ohvriandi kaasas. Ali saabus Jeemenist ning tal oli ohvriand ühes. Ali ütles: „Ma võtsin *ihraami* sama kavatsusega mis Prohvetki (صلى الله عليه وسلم).“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) käskis oma kaaslastel selle võetud *ihraamiga* omra teha ning peale Kaaba ümber kõndi ning Safa ja Marwa vahet käimist oma juuksed lühikeseks lõigata ning *ihraam* lõpetada, välja arvatud need, kellel ohvriand kaasas oli. Inimesed küsisid: „Kuidas saame me Minaasse (st palverännakule) edasi minna, kui oleme oma naistega vahekorras olnud?“ Kui see uudis Prohvetini (صلى الله عليه وسلم) jõudis, ütles ta: „Kui ma oleksin varem teadnud, mida ma hiljuti teada sain, ei oleks ma ohvriandi kaasa võtnud. Kui mul poleks ohvriandi kaasas olnud, oleks ma oma *ihraami* lõpetanud.“ Aishal hakkasid päevad, seega ta tegi kaasa kõik palverännaku tseremooniad, välja arvatud Kaaba *tawaaf*. Kui ta puhtaks sai, tegi ta Kaaba ümber *tawaafi*. Ta ütles: „O Jumala Sõnumitooja, te kõik lähete tagasi hadži ja omraga, mina aga ainult hadžiga.“ Seega Prohvet (صلى الله عليه وسلم) käskis Abdurrahman bin Abu Bakril Aishaga koos Tanimi minna ja nii sooritas ta oma omra peale hadži.

1652. Hafsa (رضي الله عنها) jutustas: Meil oli kombeks pühade ajal oma neitseid mitte välja lasta. Bani Khalafi juurde tuli üks naine. Ta ütles, et ta õde oli abielus ühe Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) kaaslasega, kes võttis osa kaheteistkümnest lahingust koos Jumala Sõnumitoojaga (صلى الله عليه وسلم) ja ta (st õde) oli oma mehega kaasas kuues neist. Ta ütles: „Me sidusime haavatuid ning hoolitsesime haigete eest.“ Ta (st õde) küsis Jumala Sõnumitoojalt (صلى الله عليه وسلم): „Kas selles on midagi halba, kui naine oma kodus püsib, kui tal hidžaabi ei ole?“ Ta vastas: „Ta peaks end oma kaaslaste hidžaabiga katma ning heades tegudes ja religioossetel kokkusaamistel osalema.“ Kui Umm Atiyya (رضي الله عنه) tuli, küsisin ma temalt: „Kas oled sa sellest midagi kuulnud?“ Umm Atiyya vastas: „Saagu mu isa ta eest ohverdatud,“ ja ta ei maininud kunagi Jumala Sõnumitoojat (صلى الله عليه وسلم), ilma lisamata, et ta isa tema

eest ohverdatud saaks. Me küsisime temalt: „Kas oled midagi sellist Jumala Sõnumitoojalt (صلى الله عليه وسلم) kuulnud?“ Ta vastas jaatavalt ning lisas: „Saagu mu isa ta eest ohverdatud, ta ütles, et vallalised küpsed neitsid, kes tihti varjatud on (st kodus), nagu ka noored vallalised neitsid ning küpsed tütarlapsed, kes tihti varjatud on, peaksid välja tulema ning osa võtma headest tegudest ning usklike religioossetest kokkusaamistest. Kuid need naised, kellel on päevad, peaksid palvepaigast eemale hoidma (st teistega kaasa minema, kuid palveruumi mitte sisenema).“ Ma küsisin temalt: „Need naised, kel on päevad?“ Ta vastas: „Kas nad ei lähe kaasa Arafatile ja muudesse taolistesse kohtadesse?“

1653. Abdul Aziz bin Rufai jutustas: Ma küsisin Anas bin Malikilt (صلى الله عليه وسلم): „Räägi, mida sa mäletad Jumala Sõnumitoojast (صلى الله عليه وسلم) (järgevaga seoses): Kus ta palvetas dohri ja asri 8. dhu-l-hižža päeval?“ Ta vastas: „Minaas.“ Ma küsisin: „Kus ta *Nafri*²¹ päeval asri palvetas?“ Ta vastas: „Al-Abtahis,“ ning lisas seejärel: „Sa peaks tegema nii, nagu su juhud teevad.“

1658. Umm Al-Fadl (رضي الله عنه) jutustas: Inimesed kahtlesid, kas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) paastub Arafati päeval, seega saatsid nad talle midagi juua ning ta jõi.

1659. Muhammad bin Abu Bakr Ath-Thaqafi jutustas: Ma küsisin Anas bin Malikilt (رضي الله عنه), kui olime Minaast Arafatile minemas: „Mida te tol päeval tegite, kui te Jumala Sõnumitoojaga (صلى الله عليه وسلم) koos olite?“ Anas vastas: „Mõned meist lugesid *talbijat* ja keegi ei protesteerinud selle vastu; teised jälle ütlesid *allaahu akbar* ja keegi ei protesteerinud selle vastu.“

1663. Salim bin Abdullah (bin Umar) jutustas: Abdul-Malik bin Marwan kirjutas Al-Hajjajile, et ta peaks Abdullah bin Umarit kõigis palverännaku tseremooniates järgima. Kui käes oli Arafati päev (9. dhu-l-hižža) ja päike oli kesktaevast alla vajunud, läksin ma koos Ibn Umariga (رضي الله عنه) Al-Hajjaji puuvillatelgi juurde ning Ibn Umar hüüdis: „Kus ta on?“ Al-Hajjaj tuli välja. Ibn Umar ütles: „Läksime.“ Al-Hajjaj küsis: „Kas praegu?“ Ibn Umar vastas: „Jah.“ Al-Hajjaj ütles: „Oota, kuni ma endale vett kalkan (st end puhtaks pesen).“ Ibn Umar ronis seega oma sadulast *maha* (ja ootas) kuni Al-Hajjaj välja tuli. Ta kõndis mi-

21 Minaast lahkumise päev, 12. või 13. dhu-l-hižža.

nu ja mu isa vahel. Ma ütlesin Al-Hajjajile: „Kui tahad täna Prohveti (صلى الله عليه وسلم) sunna järgi teha, peaksid jutlust lühendama ning Arafatile minekuga kiirustama.“ Ibn Umar (رضي الله عنه) ütles: „Ta on tõtt rääkinud.“

1666. Urwa jutustas: Usamalt (رضي الله عنه) küsiti minu juuresolekul: „Kui kiiresti liikus Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) kaamel, kui ta oma viimase palverännaku ajal Arafatilt lahkus?“ Usama vastas: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) liikus mõõdukal sammul, kuid kui oli piisavalt ruumi, ajas ta oma kaamli väga kiiresti liikuma.“

1667. Usama bin Zaid (رضي الله عنه) jutustas: Peale Arafatist lahkumist läks Prohvet (صلى الله عليه وسلم) mägiteele ja vastas seal looduse kutsele, seejärel sooritas rituaalse pesemise. Ma küsisin: „O Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم), kas palvetad siin?“ Ta vastas: „Palve(koht) on sul ees (st Al-Muzdalifas).“

1671. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Ma liikusin Arafati päeval koos Prohvetiga (صلى الله عليه وسلم). Prohvet (صلى الله عليه وسلم) kuulis oma seljataga hüüdeid ja kaamlite piitsutamist, seega ta vibutas inimeste poole oma piitsaga: „Rahvas, olge ometi tasa. Kiirustamine ei ole jumalakartlikkuse märgiks.“

1673. Ibn Umar (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) palvetas maghribi ja iša palve üksteise järel (Al-Muzdalifas), kummalgi eraldi iqaaamaga, ega palvetanud ühtki vabatahtlikku palvet nende kahe vahel.

1676. Salim jutustas: Abdullah bin Umaril (رضي الله عنه) oli kombeks oma pere nõrgad ette Minaasse ära saata. Seega lahkusid nad Al-Mash'ar Al-Haramist (st Muzdalifast) öösel (kui kuu oli loojunud) ja meenusid Jumalat nii palju kui vähegi said. Nad jõudsid Minaasse enne, kui imaam oma teekonda Muzdalifast Minaasse alustada jõudis. Mõned neist jõudsid seega Minaase fažri ajaks, mõned hiljem. Kui nad Minaase jõudsid, viskasid nad kivikesi Žamra (saatanat sümboliseeriva samba) pihta. Ibn Umaril (رضي الله عنه) oli kombeks öelda: „Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) andis neile (st nõrgematele) loa nii toimida.“

1678. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Mina olin üks neist, keda Prohvet (صلى الله عليه وسلم) Muzdalifa

ööõl varakult teele saatis, kuna olin tema pereliikmetest nõrgemate seas.

1680. Aisha (رضي الله عنه) jutustas: Sauda palus Prohvetilt (صلى الله عليه وسلم) luba varem lahkuda; ta oli paks ja väga aeglane naine. Prohvet (صلى الله عليه وسلم) andis talle loa.

1681. Aisha (رضي الله عنها) jutustas: Me tulime Muzdalifas sadulast maha ning Sauda palus Prohvetilt (صلى الله عليه وسلم) luba enne rahvamassi lahkuda. Ta oli aeglane naine ning Prohvet (صلى الله عليه وسلم) andiski talle loa. Ta lahkus (Muzdalifast) enne rahvamassi. Meie jäime Muzdalifasse kuni koiduni ning lahkusime koos Prohvetiga (صلى الله عليه وسلم), kuid ma (kannatasin nii, et) soovisin, et oleksin Jumala Sõnumitoojalt (صلى الله عليه وسلم) luba küsinud nagu Sauda ja see oleks mulle meeldivam olnud kui ükskõik milline muu rööm.

1682. Abdullah (رضي الله عنه) jutustas: Ma pole kunagi näinud Prohvetit (صلى الله عليه وسلم) mõnda palvet vael ajal sooritamas, välja arvatud kahel korral: ta palvetas *maghribi* ja *iša* palve koos ning *fažri* enne selle õiget aega (Muzdalifas, palverännaku ajal).

1685. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) käskis Al-Fadlil enda taga ratsutada ja Al-Fadl ütles, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) kordas *talbijat* kuni oli Žamarate²² pihta kivid ära visanud.

1690. Anas (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) nägi üht meest, kes juhtis oma ohvriandi. Ta ütles: „Ratsuta sellega.“ Mees vastas: „See on ohvriand.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles (taas): „Ratsuta sellega.“ Mees ütles (taas): „See on ohvriand.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles kolmandat korda: „Ratsuta sellega.“

1700. Abdullah bin Abu Bakr bin Amr bin Hazm jutustas, et Amra bint Abdurrahman oli talle rääkinud: „Ziad bin Abu Sufyan kirjutas Aishale (رضي الله عنه), et Abdullah bin Abbas (رضي الله عنه) oli öelnud: „Kes saadab oma ohvrianni (Kaabasse), kõik, mis on keelatud palveränduritele muutub ka talle keelatuks, kuni ta ohvriand on ohverdatud (st 10. dhu-l-hižža).““ Amra

²² Kolm sammast, mis sümboliseerivad saatanat ja mille pihta palverännaku käigus peab Aabrahami kuulekuse meenutuseks kivikesi pilduma.

lisis: „Aisha ütles: „Ei ole nii, nagu Ibn Abbas ütles. Ma ise tegin Jumala Sõnumitooja ohvrianni jaoks vanikud ja Jumala Sõnumitooja pani need ise oma ohvriannile kaela, seejärel saatis selle mu isaga (Mekasse), kuid midagi, mis on Jumala poolt lubatud, ei olnud talle keelatud kuni ohvrianni ohverdamiseni.““

1717. Ali (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet käskis mul ohvrikaamli ohverdamist kontrollida, selle liha, naha ja kattelinad almuseks anda ja lihuniku palka mitte sellest lihast maksta.

124. peatükki sissejuhatus: Ibn Umar (رضي الله عنه) ütles: Loomi, mida ohverdatakse (palverännaku ajal illegaalselt) jahtimise eest ja vande täitmiseks, ei tohi ohverdaja ise süüa, kuid teisi ohvreid on ohverdajal lubatud süüa. Ata ütles: „*at-tamattu* palverännaku ohvrilooma liha on lubatud süüa ja ka teistele süüa anda.“

1721. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Prohvetilt (صلى الله عليه وسلم) küsiti ühe mehe kohta, kes lasi oma pea enne ohvrilooma tapmist paljaks ajada. Ta (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Sellest ei ole midagi, sellest ei ole midagi.“

1722. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Üks mees ütles Prohvetile (صلى الله عليه وسلم): „Ma tegin *tawaf-al-ifada*²³ enne kivikeste viskamist.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Sellest ei ole midagi.“ Mees ütles: „Ma lasin oma pea enne ohverdamist paljaks ajada.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Sellest pole midagi.“ Mees ütles: „Ma tapsin oma ohvrilooma enne kivikeste viskamist.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) vastas: „Sellest pole midagi.“

1729. Abdullah (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ja mõned tema kaaslastest lasid oma pead paljaks ajada, teised jälle lasid juuksed lühikeks lõigata.

1734. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Prohvetilt (صلى الله عليه وسلم) küsiti enne õiget aega ohverdamise, juuste pügamise ja kivikeste viskamise kohta ja ta vastas: „Sellest ei ole midagi.“

1741. Abu Bakr (رضي الله عنه) jutustas: Ohverdamis-

23 Ümber Kaaba kõnd, mida palverändurid sooritavad peale Minaast tulekut 10. dhu-l-hižža päeval ja mis on üks palverännaku alustalasisid.

päeval pidas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) meile jutluse. Ta ütles: „Kas teate, mis päev täna on?“ Me vastasime: „Jumal ja Tema Sõnumitooja teavad paremini.“ Seejärel ta vaikis, kuni arvasime, et ta annab sellele päevale uue nime. Siis ütles ta: „Täna on ohverdamispäev.“ Me vastasime: „Jah, on küll.“ Siis ütles ta: „Mis kuu praegu on?“ Me vastasime: „Jumal ja Ta Sõnumitooja teavad paremini.“ Seejärel ta vaikis, kuni arvasime, et ta annab sellele kuule uue nime. Siis ütles ta: „On dhu-l-hižža kuu.“ Me vastasime: „Jah, on küll.“ Seejärel küsis ta: „Mis linn see on?“ Me vastasime: „Jumal ja Tema Sõnumitooja teavad paremini.“ Seejärel ta vaikis, kuni arvasime, et ta annab sellele linnale uue nime. Siis ta ütles: „Kas pole see mitte Püha Linn (Meka)?“ Me vastasime: „Jah, on küll.“ Ta ütles: „Tõesti, teie veri ja vara on üksteisele pühad nagu selle päeva pühadus sellel pühal kuul selles linnas, kuni te kohtute oma Isandaga. Tõesti, kas pole ma teile Jumala sõnumit edasi andnud?“ Nad ütlesid: „Jah, oled küll.“ Ta ütles: „O Jumal, ole tunnistajaks. Neile, kes on kohal, on kohustuseks neile, keda siin pole, see (sõnum) edasi anda, kuna need, kellele see edasi antakse võivad sellest paremini aru saada kui need, kes on kohal. Vaadake ette, ärge salake peale mind justkui uskmatud lõigates läbi üksteise kõrid.“

1742. Ibn Umar (رضي الله عنه) jutustas: Minaas ütles Prohvet (صلى الله عليه وسلم): „Kas teate, mis päev täna on?“ Inimesed vastasid: „Jumal ja Tema Sõnumitooja teavad paremini.“ Ta ütles: „Täna on püha päev. Ja kas te teate, mis linn see on?“ Inimesed vastasid: „Jumal ja Ta Sõnumitooja teavad paremini.“ Seejärel Ta ütles: „See on püha linn (Meka). Ja kas teate, mis kuu praegu on?“ Inimesed vastasid: „Jumal ja Tema Sõnumitooja teavad paremini.“ Ta vastas: „See on püha kuu.“ Prohvet (صلى الله عليه وسلم) lisis: „Tõesti, Jumal on teinud teie vere, vara ja au üksteisele pühaks nagu selle päeva pühadus sellel pühal kuul selles linnas.“ Ibn Umar (رضي الله عنه) jutustas: Ohverdamispäeval seisis Prohvet (صلى الله عليه وسلم) oma palverännaku käigus Žamara sammaste vahel ja ütles: „See (st 10. dhu-l-hižža) on suurim päev.“ Seejärel ütles ta mitmeid kordi: „O Jumal, ole tunnistajaks, et olen su sõnumi edasi andnud). Seejärel jättis ta inimestega hüvasti. Inimesed ütlesid: „See on hüvasti-jätu palverännak.“

134. peatüki sissejuhatus: Jabir ütles: „Prohvet (صلى الله عليه وسلم) viskas ohverdamispäeval (st 10. dhu-l-hižžal) kivikesed (Aqaba Žamara pihta) enne kesk-päeva ja siis (st 11. ja 12. dhu-l-hižžal) peale päikese vajumist (st peale *dohrit*).

1747. Abdurrahman bin Yazid jutustas: Abdullah (bin Masud) (رضي الله عنه) viskas kivikesi poolest orust. Seega, ma ütlesin: „O Abu Abdurrahman, mõned inimesed viskavad kivikesi ülevalt (st oru tipust).“ Ta vastas: „Tema nimel, Kellel on ainsana õigus kumardatud olla, see on koht, kust see, kellele suura *al-baqara* ilmutati (st Muhammed (صلى الله عليه وسلم)) kivikesi viskas.“

1748. Abdurrahman bin Yazid jutustas: „Kui Abdullah (bin Masud) (رضي الله عنه) jõudis suure Žamara juurde, jäi Kaaba temast vasemale ja Minaa paremale ning ta viskas seitse kivikest (samba pihta) ja ütles: „Niimoodi viskas kivikesi see, kellele suura *al-baqara* ilmutati.“

138. peatüki sissejuhatus: Ibn Umar (رضي الله عنه) ütles, et Prohvet (صلى الله عليه وسلم) ütles iga kivikest visates „*allaahu akbar*“.

1751. Salim jutustas: Ibn Umaril (رضي الله عنه) oli kombeks Dunya Žamara (kõige lähem Khaifi mošeele) pihta visata seitse väikest kivikest ja iga kivi visates ajal öelda „*allaahu akbar*“. Siis läks ta edasi, kuni jõudis siledale maale ning seisis seal pikalt, näoga *qibla* suunas Jumalat paludes, samal ajal käsi üles tõstes. Siis viskas ta kivikesi Wusta Žamara (keskmine) pihta ja läks vasemale. Ta seisis seal pikalt, näoga *qibla* suunas Jumalat paludes, samal ajal käsi üles tõstes. Siis viskas ta oru keskelt kivikesi Aqaba Žamara pihta, jäämata selle kõrvale, ning lahkus, öeldes: „Ma nägin Prohvetit (صلى الله عليه وسلم) nii tegemas.“

1755. Ibn Abbas (رضي الله عنه) jutustas: Inimestel kästi enne (Mekast) lahkumist käia ümber Kaaba (*tawaf al-wada*²⁴), välja arvatud menstrueerivad naised, kes olid sellest vabastatud.

1756. Anas bin Malik (رضي الله عنه) jutustas: Prohvet (رضي الله عنه) palvetas dohri, asri, maghribi ja iša palve ja magas mõnda aega kohas, mida nimetatakse Al-Muhassab ning seejärel ratsutas Kaaba juurde, et selle ümber käia (*tawaf al-wada*).

1757. Aisha (رضي الله عنها) jutustas: Prohveti (صلى الله عليه وسلم) abikaasal Safiyya bint Huyail hakkas menstruatsioon ning Jumala Sõnumitoojale (صلى الله عليه وسلم) anti sellest teada. Ta küsis: „Kas ta peab

24 Viimane Kaaba ümber käimine enne Mekast lahkumist, millest need naised, kellel on mens, vabastatud on.

meid siin kinni?“ Inimesed ütlesid: „Ta on juba sooritanud *tawaf al-ifada*²⁵.“ Ta vastas: „Siis ei pea ta meid kinni.“

26. KITAABU L-'UMRA (OMRA RAAMAT) – VALITUD HADITHE

1773. Abu Hurairah (رضي الله عنه) jutustas: Jumala Sõnumitooja (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Omra (väike palverännak) on lunastuseks pattudele, mis on tehtud selle ja eelmise omra vahel. Hažž al-mabruuri (Jumala poolt vastu võetud palverännaku) tasuks ei ole muud kui paradiis.“

1778. Qatadah jutustas: Ma küsisin Anasilt (رضي الله عنه): „Mitu korda sooritas Prohvet (صلى الله عليه وسلم) omra?“ Ta vastas: „Neli korda: 1. *Hudaibiya* omra dhu-l-qada kuul, kui uskmatud teda takistasid; 2. järgmise aasta dhu-l-qada kuu omra, peale seda, kui nendega (st uskmatutega) oli sõlmitud leping; 3. omra Al-Jiranast, kus ta sõjasaaki jagas.“ Ma arvan, et ta mõtles selle all Hunaini lahingu sõjasaaki. „4. Omra, mille ta sooritas koos oma hadžiga.“ Ma küsisin: „Mitu korda ta hadži sooritas?“ Ta (Anas) vastas: „Üks kord.“

1782. Ata jutustas: Ma kuulsin, kuidas Ibn Abbas (رضي الله عنه) ütles: Jumala Sõnumitooja küsis ühelt Ansaari (Mediina) naiselt: „Mis takistas sind meiega palverännakule tulemast?“ Ta vastas: „Meil on üks kaamel, millega teatud isa (st Abu see ja see) ja tema poeg (st tema abikaasa ja poeg) ratsutasid ja teise kaameli jätsid nad meile kastmise jaoks.“ Ta (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Soorita omra, kui ramadaan kätte jõuab, sest ramadaanikuul sooritatud omra on (oma tasult) võrdne hadžiga.“ või midagi sarnast.

1787. Al-Aswad jutustas, et Aisha (رضي الله عنها) ütles: „O Jumala Sõnumitooja, inimesed naasevad, olles toonud kaks ohvrit (st hadži ja omra), mina aga naasen vaid ühega?“ Ta vastas: „Oota, kuni sa oma menstruatsioonist puhtaks saad, mine At-Tanimi, võta *ihraam* ja (peale omra sooritamist), ühine meiega selles kohas. (Omra tasu) on vastavalt raskustele, mida sa seda sooritades talusid.“

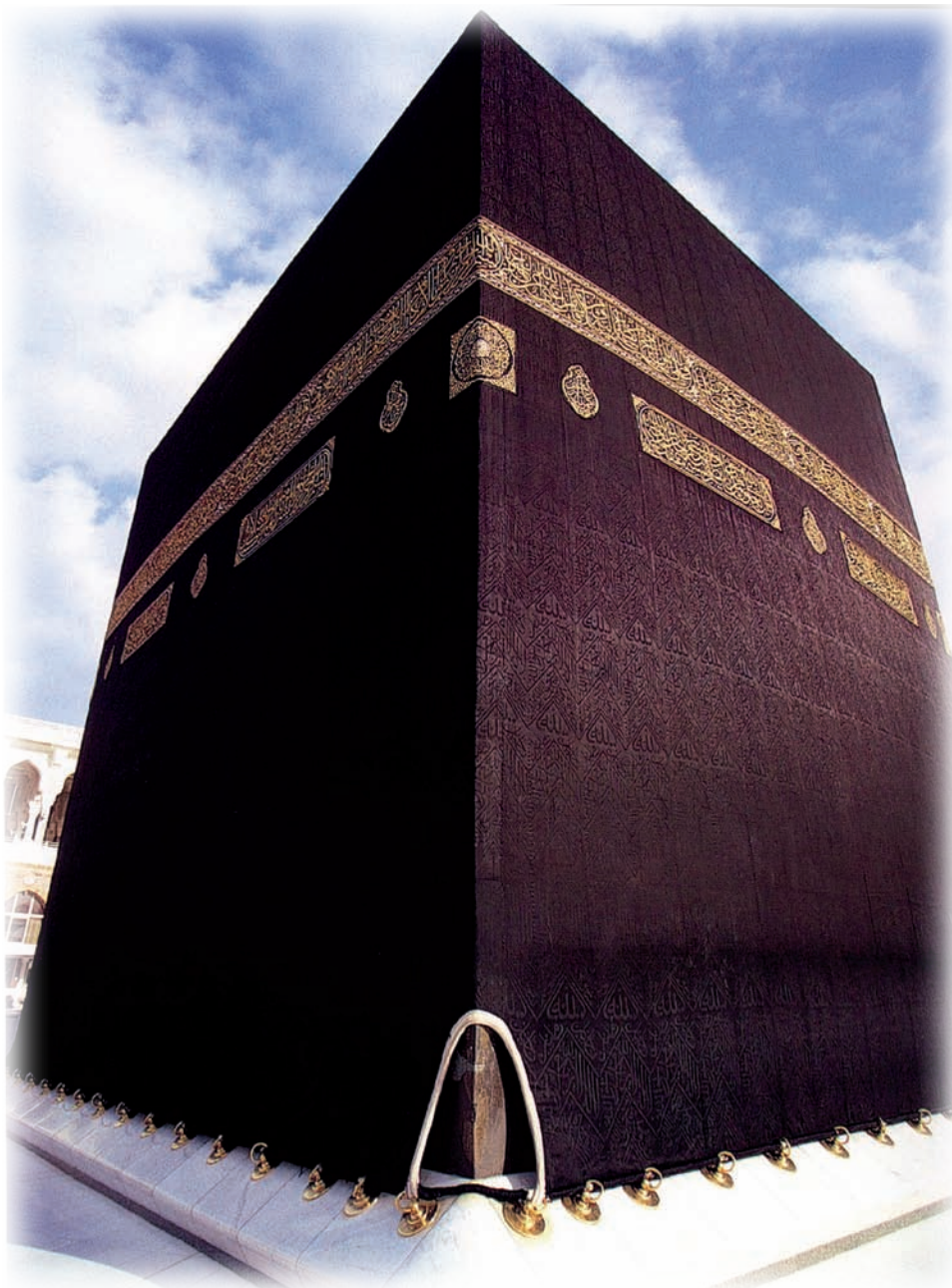
25 Kaaba ümber käimine, mis sooritatakse 10. dhu-l-hižjal ja mis on palverännaku oluline osa, seega mida kõik peavad sooritama.

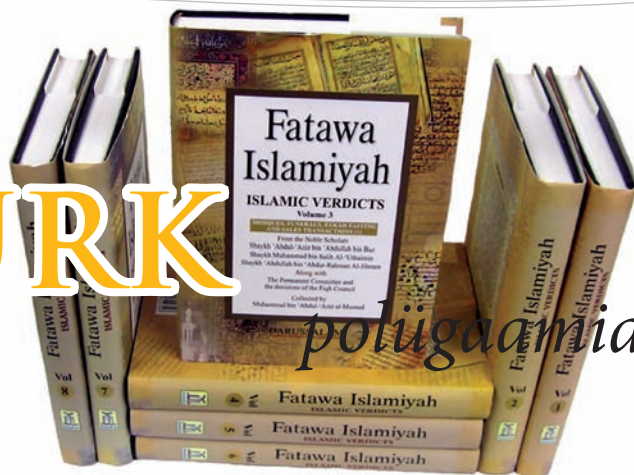
1797. Abdullah bin Umar (رضي الله عنهما) jutustas: Iga kord, kui Jumala Sõnumitooja lahingust, hadžilt või omralt naases, ütles ta igal kõrgendikul kolm korda: „*allaahu akbar*“ ning seejärel: „*lää iläaha illallaa-hu wahdähu lää šäriikä lähu, lähul-mulku wa lähul-hämdu, wa huwa älää kulli šäijn qadiir. ääjibuun, tääibuun, ääbiduun, sääžiduun, lirabbinäa hämduun. sadaqa llaahu wadahuu wa nasara abdahu, wahäzämäl ähzäabä wahdähu.*“ (Ei ole jumalust peale Jumala; Ta on Üks ning tal ei ole partnereid. Kogu kuningriik kuulub Talle, kõik ülistus kuulub Talle, Ta on Kõikvõimas. Me naaseme patukahetsusega, teenides, kum-

mardades ja Isandat kiites. Ta on hoidnud oma lubadust ja teinud Oma sulase võidukaks ja vaid Tema võitis kõik (uskmatute) liidud.“

1805. Zaid bin Aslam jutustas, et ta isa ütles: „Ma olin koos Ibn Umariga (رضي الله عنه) teel Mekasse, kui ta sai teate, et Safiyya bint Abu Ubaid on raskelt haige. Seega ta kiirustas oma sammu ja kui aovalgus kadus, palvetas *maghribi* ja *iša* palve koos. Seejärel ta ütles: „Ma nägin, et kui Prohvetil (صلى الله عليه وسلم) oli reisil kiire, lükkas ta *maghribi* palvet edasi ja ühendas need (st palvetas *maghribi* ja *iša* üksteise otsa).“

FATWANURK

Tõlkinud: Aisha

MITME NAISEGA VÕIB ABIELLUDA?

Küsimus: Osad inimesed ütlevad, et rohkem kui ühe naisega abiellumine ei ole lubatud muidu, kui mehe hoole all on orvud ja ta kardab, et ei suuda neid õiglaselt kohelda. Siis võib ta abielluda nende emaga või ühega selle tütardest. Tõestuseks tsiteerivad nad värssi 4:3: „Ja kui te kardate, et ei suuda orbudega õiglaselt käituda, siis abielluge naistega, kes teile meeldivad - kahe, kolme või neljaga; kuid kui kardate, et ei suuda (nendega) õiglaselt käituda, siis vaid ühega või oma parema käe omandiga. See on lähem vältimaks ebaõiglust.“

Vastus: See väide on vale. Selle värsi tähendus on, et kui mehe hoole all on orvutüdrukuid ja ta kardab, et ei maksa neile (tahtes ise oma hoolealusega abielluda) õiget kaasavara, siis peaks ta abielluma teiste naistega, kuna naise on maailmas palju ja Jumal ei taha, et ta oma elu keeruliseks ajaks. Värsis vihjab sellele, et mehel on õigus abielluda kahe, kolme või nelja naisega. See on lubatud, kuna viib rohkema vouruslikkuseni, silmade keelatus hoidmiseni ja intiimpiirkonna hoidmiseni.

Polügaamsest abielust sünnib ka rohkem lapsi ja ühiskonnas on vähem üksikuid naisi, kes võiksid oma vouruslikkuse ohtu seada. Samuti hoolitsetakse siis rohkemate naiste eest. Kindlasti on naise olukord, kellel on pool, kolmandik või isegi veerand meest, parem võrreldes selle naisega, kellel pole kedagi.

Oluline on siiski märkida, et mees, kes tahab mitme naisega abielluda, peab täitma kõik selleks vajalikud tingimused, ehk peab olema suuteline nende kõigi eest hoolitsema ja nende vahel õiglane olema. Kui mees kardab, et ei suuda naiste vahel õiglane olla,

siis võib ta abielluda vaid ühe naisega. Prohvet Muhammedil (صلى الله عليه وسلم) oli üheksa naist, kui ta suri. Tema staatus on küll naiste arvu poolest eriline, kuid üldiselt ütleb Koraan: „Tõesti, Jumala Sõnumitoojas on teile hea eeskuju järgmiseks.“ (33:21)

Shaykh Ibn Baaz „Fataawa al-Mar.ah“

POLÜGAAMIA VÄRSSIDES ON VASTURÄÄKIVUS?

Küsimus: Polügaamia kohta on Koraanis kirjas: „Ja kui te kardate, et ei suuda orbudega õiglaselt käituda, siis abielluge naistega, kes teile meeldivad - kahe, kolme või neljaga; kuid kui kardate, et ei suuda (nendega) õiglaselt käituda, siis vaid ühega või oma parema käe omandiga. See on lähem vältimaks ebaõiglust.“ (4:3) Kuid samas on ka kirjas: „Te ei suuda kunagi naiste suhtes täiuslikult õiglased olla, isegi kui seda väga soovite ...“ (4:129)

Esimene värsis ütleb, et mitme naisega abiellumise tingimuseks on see, et mees peab nende vahel võrdne olema, samas kui teine värsis kinnitab, et ta ei ole kunagi suuteline täiuslikult õiglane olema. Kas see tähendab, et teine värsis muudab esimese kehtetuks?

Vastus: Need kaks värssi ei lähe omavahel vastuoluga muuda ka üks teist kehtetuks. Õiglus, mida esimene värsis nimetab, on inimlikust suutlikkusest lähtuv õiglus, mis tähendab, et mees peab võrdselt jagama oma vara ja aega. Mis puutub aga armastusse ja vahekordade arvu, siis seda ei ole mees suuteline ise kontrollima. Sellele teine värsis viitabki.

Aisha (رضي الله عنها) edastas ühes hadithis: „Jumala

Sõnumitoojal (صلى الله عليه وسلم) oli kombeks oma aega oma naiste vahel õiglaselt jagada. Tal oli kombeks öelda: „Oo Jumal, see on minu jaotus, nii palju kui ma suudan seda kontrollida. Ära süüdistata mind selles, mida Sina kontrollid ja mina mitte.“” (Abu Dawud, At-Tirmidhi, An-Nasai, Ibn Majah)

Shaykh Ibn Baaz „Fataawa al-Mar.ah“

ESIMESE NAISE NÕUSOLEK

Küsimus: Islam on lubanud mehel võtta mitu naist. Kuid kas mees peaks saama esimese naise nõusoleku enne, kui ta teise naisega abiellub?

Vastus: Mehel ei ole kohustust teise naisega abielumiseks esimese nõusolek saada, kuid see näitab head iseloomu ja suhtumist, kui ta esimese naisega selles osas kokkuleppele jõuab, kuna naistele on omane siiski sellistes situatsioonides end halvasti tunda. Seda on võimalik saavutada läbi hea käitumise, naeratamise, temaga lahkesti rääkimise jne.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee

„Fataawa Islamiyyah“, Darussalam, köide 5, lk 353.

KUI MEES ABIELLUB TEISE NAISEGA JA KINGIB TALLE MIDAGI, MIDA ANDA ESIMESELE?

Küsimus: Kui mehel on üks naine, ta abiellub teisega ja kingib talle ehteid, esimene naine tahab ka selliseid saada; kas mees peaks siis talle need kinkima?

Vastus: Kui mees tegi selle kingituse abieluga seotud kaasavaras, siis ei ole ta kohustatud esimesele naisele sama kingitust tegema. Samas, kui mees tahab esimesele naisele meelehead teha, võiks ta selle talle ikkagi kinkida, eriti kui soovib ka edaspidi oma esimese naisega hästi läbi saada ja heas suhtes elada.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee

„Fataawa Islamiyyah“, Darussalam, köide 5, lk 350.

NÕU ESIMESELE NAISELE

Küsimus: Mu naisel on hirmus nahahaigus mis on nüüdseks levinud üle terve ta keha, kuid ei ole nak-

kav. Arstid ütlevad, et ravi sellele ei ole. Tunnen kõigest hoolimata tema suhtes vastikustunnet, eriti vahekorra ajal ja olen juba lootuse kaotanud, et kunagi sellega harjun. Sooviksin võtta teise naise. Tahtsin seda küsimust temaga arutada, kuid ta muutus väga vihaseks ja ütles, et sellisel juhul ta lahutab minust. Mida sellises olukorras usk mulle ja talle ütleb?

Vastus: Mis sinusse puutub, siis ei ole sul pattu, kui abiellud teise naisega, sest Jumal on selle sulle lubatuks teinud. Samas, mis puutub temasse, siis soovitage tal rahu säilitada, nii teie ühise abielu kui sinu tulevase abielu suhtes. Olukord, milles ta on, on vaid talle osaks saanud katsumus siin elus, mille puhul ta peaks olema kannatlik, kuna Jumal on võib-olla selle katsumuse talle saatnud, et ta patte kustutada ja tema staatust Jumala silmis tõsta. Wallahu alim!

Shaykh al-Uthaymeen

„Fataawa Islamiyyah“, Darussalam, köide 5, lk 356.

KUIDAS OLLA NAISTE VAHEL VÕRDNE?

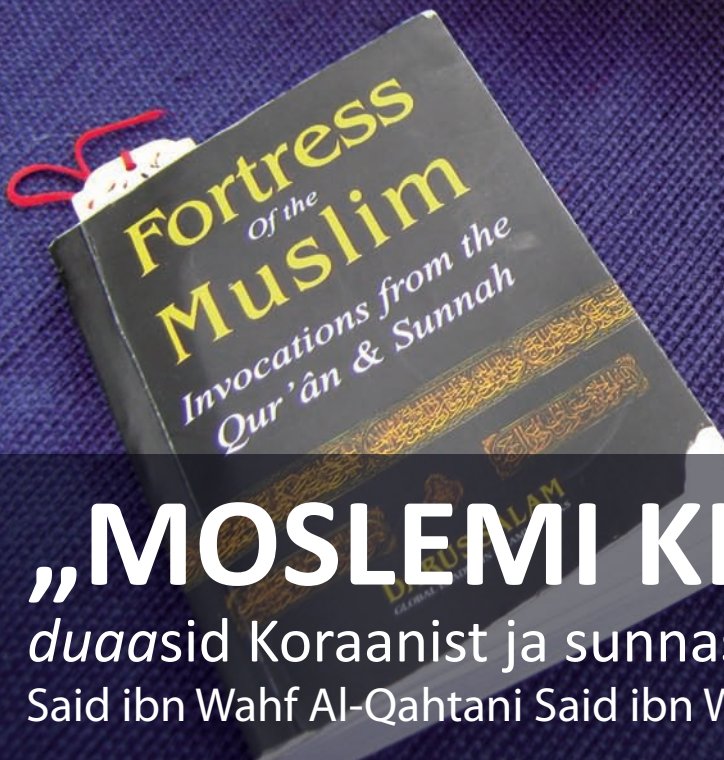
Küsimus: Mees abiellus ühe naisega, kuid läks siis välismaale õppima ja abiellus seal ka ühe naisega. Ta ei külastanud esimest naist kuid. Siis tuli ta tagasi esimese juurde. Kas mees peaks esimese naisega nüüd sama aja veetma mis teisega või hakkama nüüdsest kohe nende vahel võrdselt aega jaotama?

Vastus: Sunna kohaselt, kui mees abiellub teise naisega, kui tal esimene on juba olemas, on jääda teise naise juurde kolmeks päevaks, kui tegemist ei ole neitsiga ja seitsmeks päevaks, kui tegemist on neitsiga. Peale seda peaks ta hakkama naiste vahel õiglaselt aega jaotama. Kui ta on teatud aja ühe juures, siis peab ta sama aja ka teise juures veetma; välja arvatud juhul, kui see naine, kellel parasjagu õigus aega saada on, oma õigusest teise naise kasuks loobub.

Islamiuuringute ja fatwade alaline komitee

„Fataawa Islamiyyah“, Darussalam, köide 5, lk 363.

„MOSLEMI KINDLUS - duaasid Koraanist ja sunnast“

Said ibn Wahf Al-Qahtani Said ibn Wahf Al-Qahtani

Tõlkinud ja koostanud: Aisha

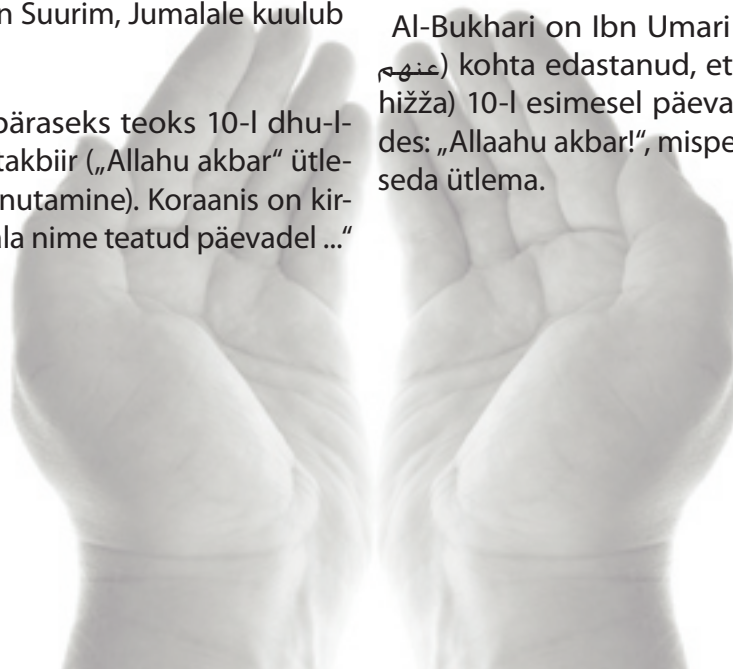
DHU-L-HIŽŽA 10 ESIMESE PÄEVA JA EIDI PALVELE MINEKU DUAA

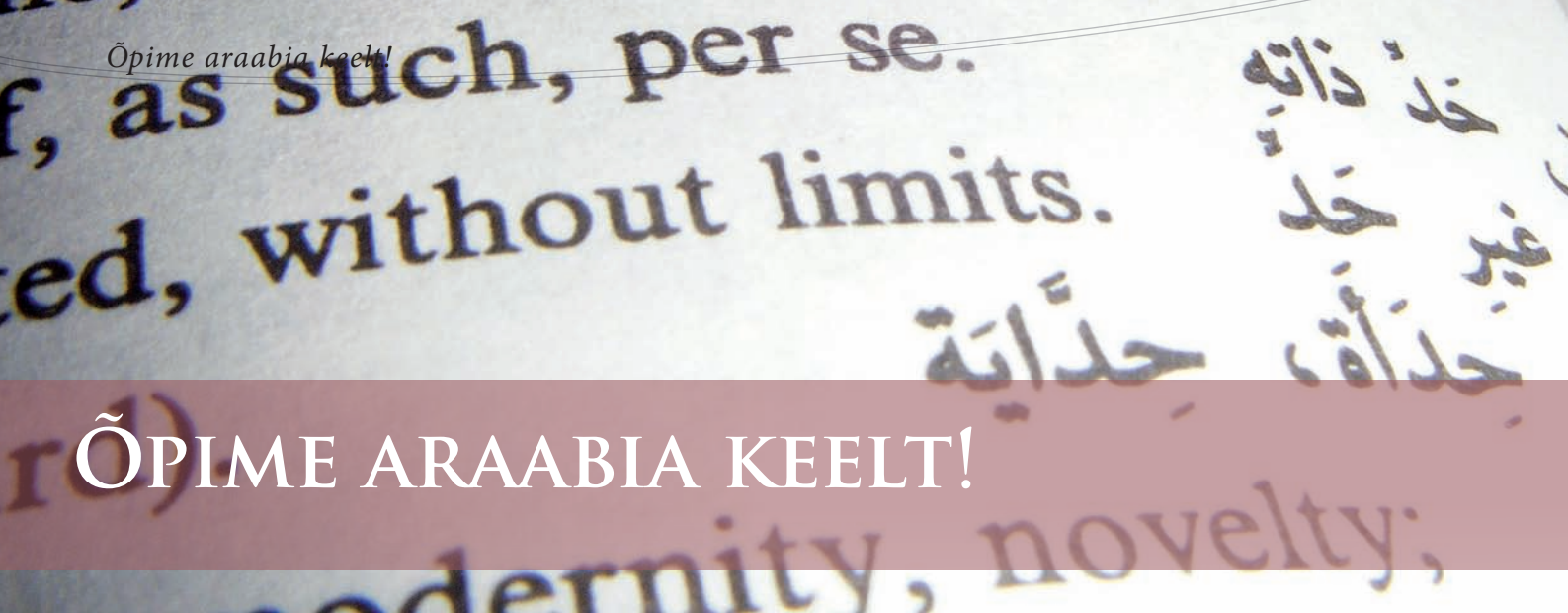
allaahu akbar, allaahu akbar, lā ilāhā illa llaah, allaahu akbar allahu akbar, wa lillāhi l-hāmd – Jumal on Suurim, Jumal on Suurim, ei ole teist kummardamist väärivat jumalust peale Jumala; Jumal on Suurim, Jumal on Suurim, Jumalale kuulub ülistus!

Üheks Jumalale meelepäraseks teoks 10-l dhu-l-hižža esimesel päeval on takbiir („Allahu akbar“ ütlemine) ja zikr (Jumala meenutamine). Koraanis on kirjas: „... ja meenutage Jumala nime teatud päevadel ...“ (22:28)

Imaam Ahmad on edastanud, et Ibn Umar (رضي الله عنهما) jutustas, et Prohvet Muhammed (صلى الله عليه وسلم) ütles: „Ei ole suuremaid päevi või päevi, millal (head) teod oleks Jumalale rohkem meelepärased, kui neil kümnel päeval. Seega öelge siis rohkem *lā ilāhā illa llaah, alaahu akbar ja alhamdulillah*.“

Al-Bukhari on Ibn Umari ja Abu Huraira (رضي الله عنهما) kohta edastanud, et neil oli kombeks (dhu-l-hižža) 10-l esimesel päeval turuplatsile minna, öeldes: „Allaahu akbar!“, mispeale inimesed hakkasid ka seda ütleva.

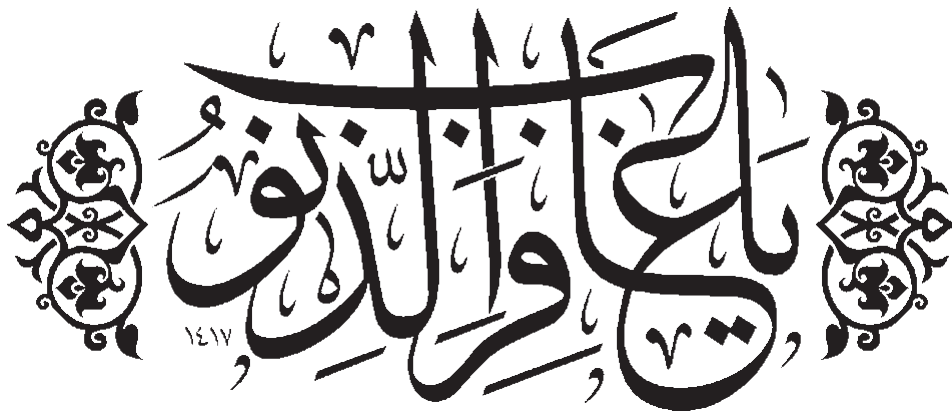

ÕPIME ARAABIA KEELT!

24. LOOMAD

hobune	<i>hisään</i>	حسان
mära	<i>faras</i>	فرس
lammas	<i>kharuuf</i>	خروف
utt	<i>nä'žä</i>	نعجة
lehm	<i>baqara</i>	بقرة
härg	<i>thaur</i>	ثور
koer	<i>kälb(ä)</i>	كلب(ة)
kass	<i>hirr(a)</i>	هر(ة)
eesel	<i>himaar(a)</i>	حمار(ة)
muul	<i>baghl</i>	بغل
jänes	<i>ärnäb(ä)</i>	أرنب(ة)
hiir	<i>fa'ar</i>	فأر
lövi	<i>äsäd</i>	أسد
emalövi	<i>läbwä</i>	لبوة
kaelkirjak	<i>zaraafa</i>	زرافة
hirv	<i>ghäzääl</i>	غزال
känguru	<i>kongoruu</i>	كونغورو
tiiger	<i>nämīr</i>	نمر
hunt	<i>dhi'b</i>	ذئب
rebane	<i>thä'läb</i>	ثعلب
paabulind	<i>tawuus</i>	طاووس
sig	<i>khinziir</i>	خنزير
kana	<i>däžääžä</i>	دجاجة
kukk	<i>diik</i>	ديك
kaamel	<i>žämäl</i>	جمل

elevant	<i>fil</i>	فيل
linnud	<i>tujuur</i>	طيور
lind	<i>'usfuur</i>	عصفور
tuvi	<i>hämäämä</i>	حمامة
kalkun	<i>diik ul-häbäš</i>	ديك الخبش
kotkas	<i>nisr</i>	نسر
öökull	<i>buumä</i>	بومة
kala	<i>sämäkä</i>	سمكة
vaal	<i>huut</i>	حوت
hüljes	<i>fuqmä</i>	فقمة
uss	<i>duuda</i>	دودة
liblikas	<i>faraaša</i>	فراشة
kärbes	<i>dhubaaba</i>	ذبابة
mesilane	<i>nählä</i>	نحاة
sääsk	<i>bä'uudä</i>	بعوضة
ahv	<i>qird</i>	قرد
kilpkonn	<i>sulhäfäät</i>	سلحفاة
madu	<i>äfää</i>	أفعى
krokodill	<i>timsääh</i>	تمساح
konn	<i>dhifda'a</i>	ضفدعة
karu	<i>dubb</i>	دب

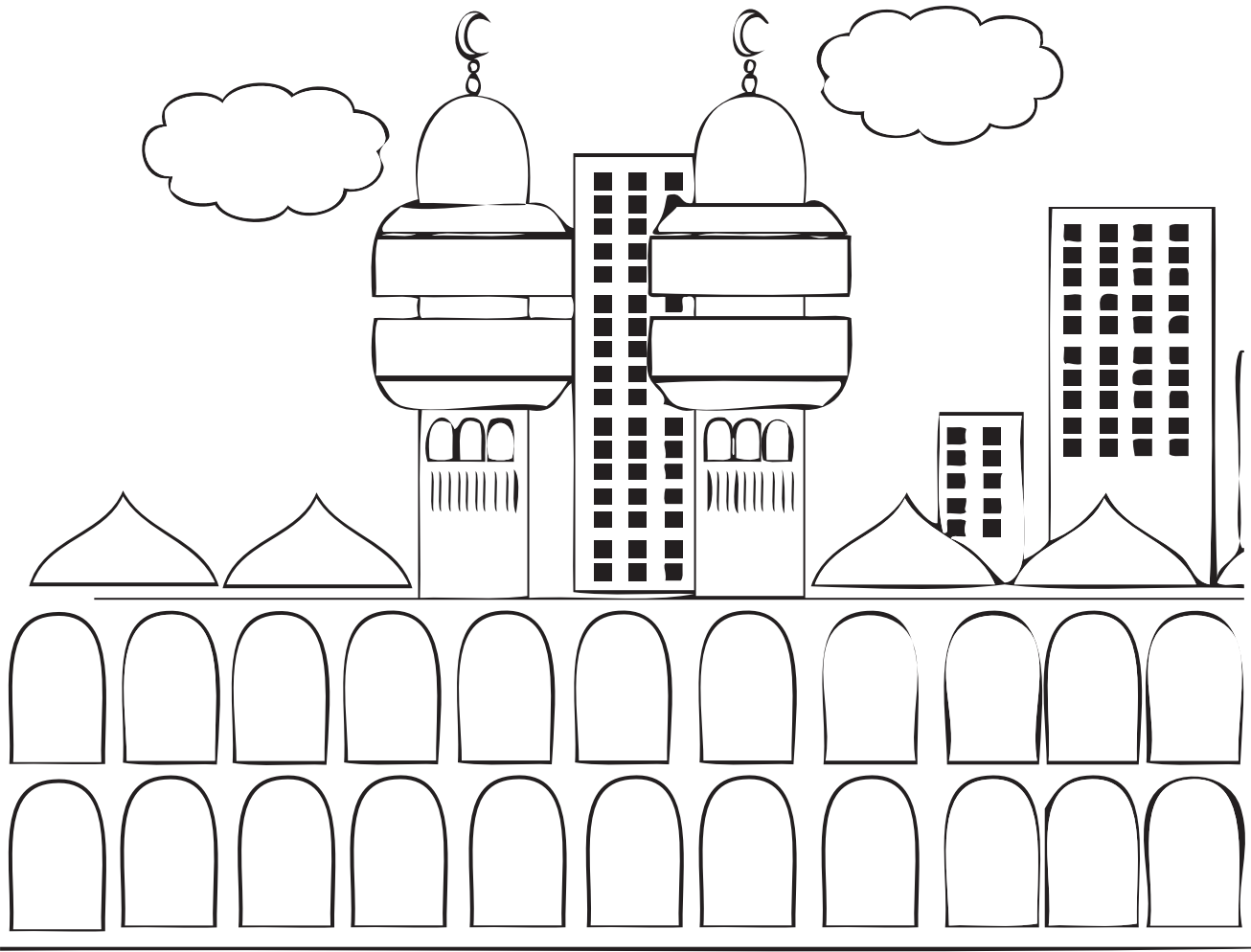

LASTELEHT

Aseta siia oma Kaaba

meislerdada oma Kaaba

Prindi Kaaba mudel tugevamale A4 paberile.

Lõika mudel hoolikalt välja, murra see nii, et tekiks kena Kaaba ja kleebi kokku.

Esmalt kleebi seinad ja seejärel alles katus.

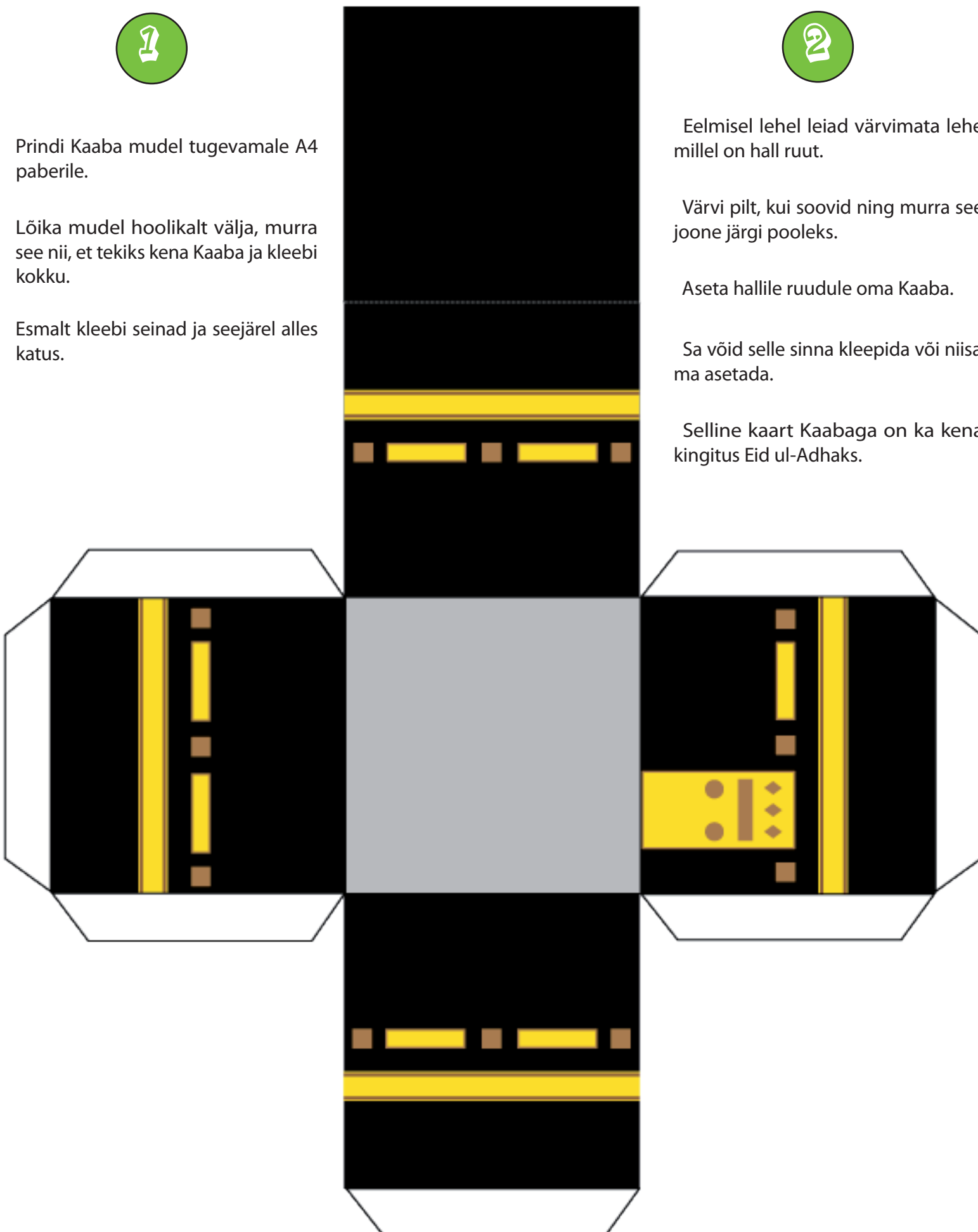
Eelmisel lehel leiad värvimata lehe, millel on hall ruut.

Värvi pilt, kui soovid ning murra see joone järgi pooleks.

Aseta hallile ruudule oma Kaaba.

Sa võid selle sinna kleepida või niisama asetada.

Selline kaart Kaabaga on ka kena kingitus Eid ul-Adhaks.

IMANI JUUS EMA

Iman on täna väga pahur – tema issi teatas eile õhtul väga tähtsalt, et varsti on tal teine ema juures. Aga Iman ei taha teist ema! Tal juba on omaenda armas ema! Ema, kes teda hoiab, armastab, hellitab. Ema, kes teda koolitöodes aitab, tema riiete eest hoolitseb ja alati häid toite vaaritab.

Iman mõtleb oma emale ja muutub aina kurvemaks. Kuidas saab issi nii julm olla? Kas emme pole enam ilus? Kas emme ei ole enam kallis?

Rasked pisarad veerevad tal silmist ning märgavad ema ömmeldud *abaa*ja. Õrnalt pühib Iman selle kiuks, nuusutab kirglikult varrukast, nagu otsiks sellelt tuttavat lõhna – ema ihu lõhna.

Uksel koputatakse. „Iman! Tee palun uks lahti, ma ei saa. Tule *wudud* tegema. Palve aeg on käes!” hõikab ema teiselt poolt ust.

Iman tõuseb ohates voodist ja avab ettevaatlikult ukse. Ema naeratab hellalt.

„Tule aita mind, kallike!” ja ta suundub vannitoa poole.

Iman täidab kausi, ulatab vett suu loputamiseks, siis nina, nägu, pea, kõrvad, jalad ... Seejärel kuivatab hoolikalt.

Vaikides teevad mõlemad palve.

„Iman, kallike, mis sind vaevab?” pärib ema peale palvust.

Iman puhkeb nutma. „Kas issi ei taha sind enam? Miks peab issi mulle uue emme tooma? Ma ei taha!”

Ema naeratab kaastundlikult.

„Vaata, Iman ... me leppisime issiga nii kokku. Issi ar-

mastab mind ikka ja rohkemgi veel, kuna ma ta õnnelikuks. Ma sin nõusoleku, et enadle uue võtab. Ega ta sellepärast meid maha ei jätta. Ta elab meiega edasi, ainult vahepeal läheb mujale veidikeseks ajaks. Nagu tööreisile. Issil pole minuga kerge.

Pikad päevad tööl lisaks.

Ja issi tahab ju ka, et teda keegi paitab ja kallistab, kui ta kurb on, eks ole?” seletab ema rahulikult.

Iman jääb mõtlema.

„Emme, aga sa ju teed mulle ka kallisid ja pai!” võtab tüdruk ema ümbert kinni.

Ema naeratab: „Ah sind kallikest küll.”

Õrnalt surub ta lapse lõuga enda vastu, silitab ninaga ja annab põsele muski ...

Mu emmel puuduvad käed. Tal pole neid kunagi olnud. Ma olen pere ainus laps, kuna emme ei saa enam lapsi. Aga issi tahaks nii väga veel mulle õdesid ja vendi, *inšaAllah*.

Samal hetkel tuleb isa uksest. Rõõmsalt jookseb Iman talle vastu ja kallistab teda. Isa tõmbab ta oma tugevate tervete kätega enese vastu ja silitab pead.

„Issi, ma ei ole enam pahane! Kui sa pead uue emme võtma, siis ainult hästi armsa, nagu minu oma emme!”

المسلم الصغير في عالم
värvimaailmas

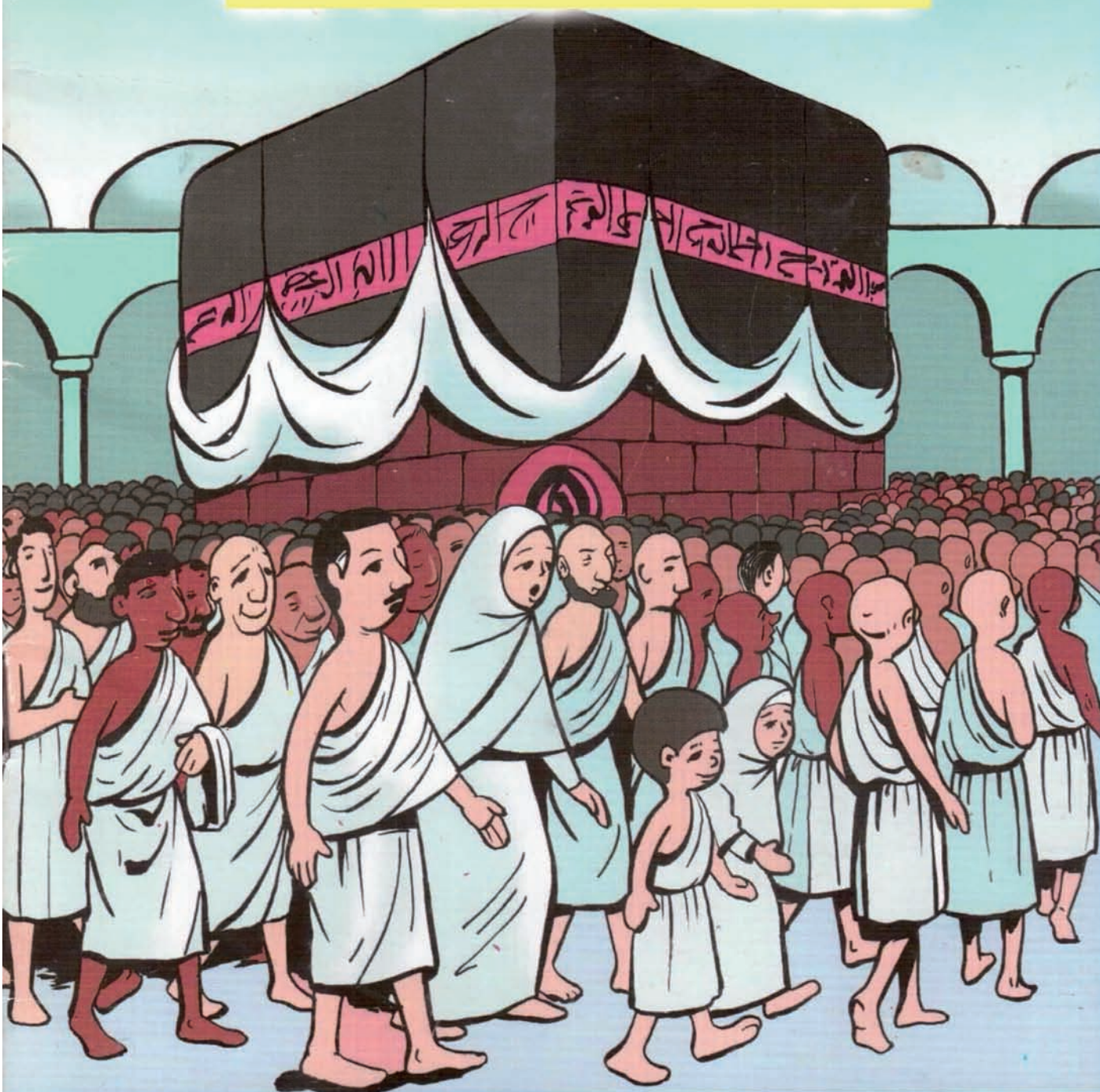
UUS VÄRVIRAAMAT!

Täisvariant http://www.islam.pri.ee/pdf/palverannak_varvimine.pdf

الحج

PALVERÄNNAK

ARRISSALA

SAFIR

الحج والعمرة

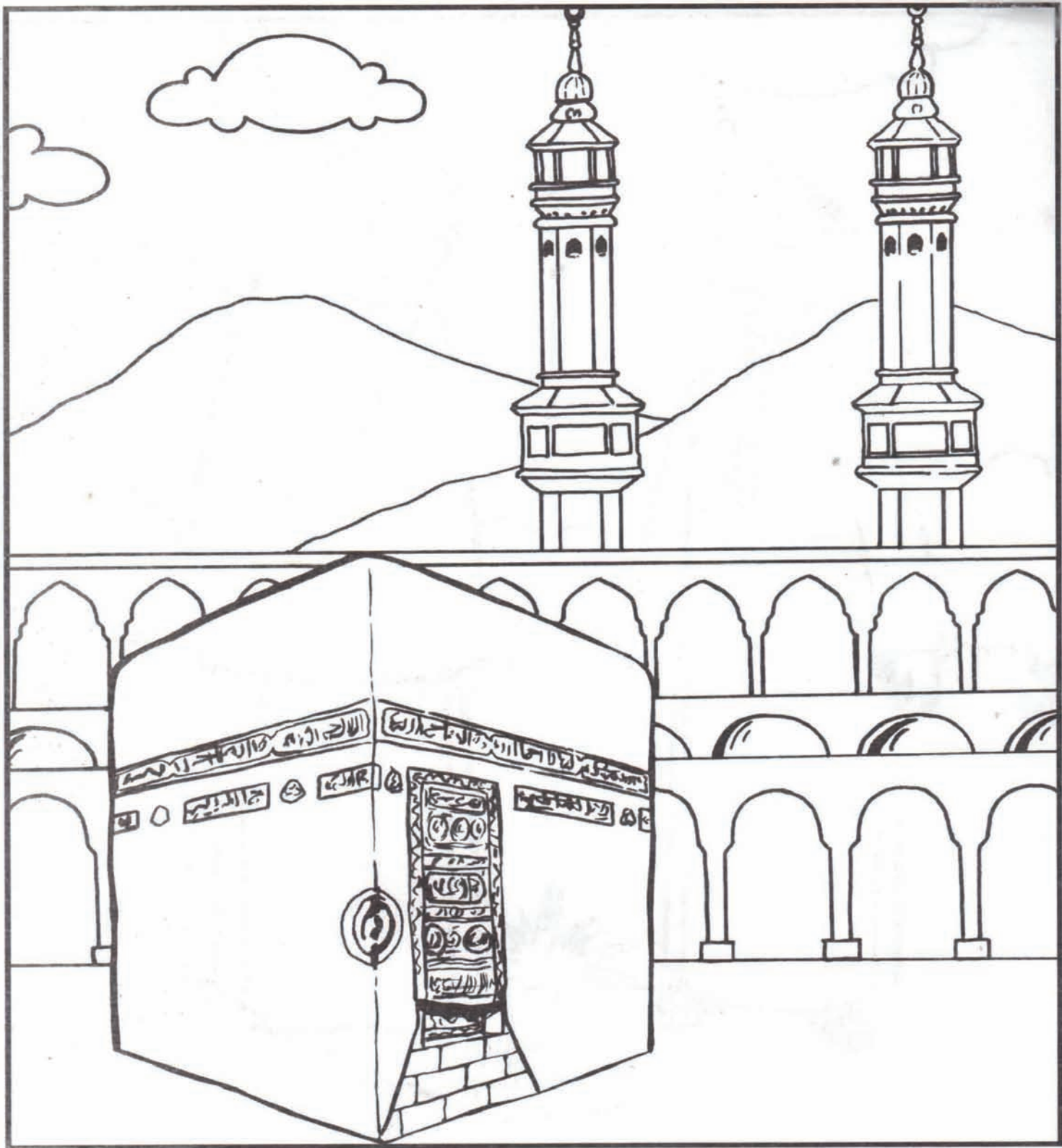

الْحَجُّ فَرَضٌ عَلَى الْمُسْلِمِ الْقَادِرِ

äl-häžžu fardun 'älää l-muslimi l-qaadir

Palverännak on kohustuslik igale moslemile,
kes selleks võimeline on.

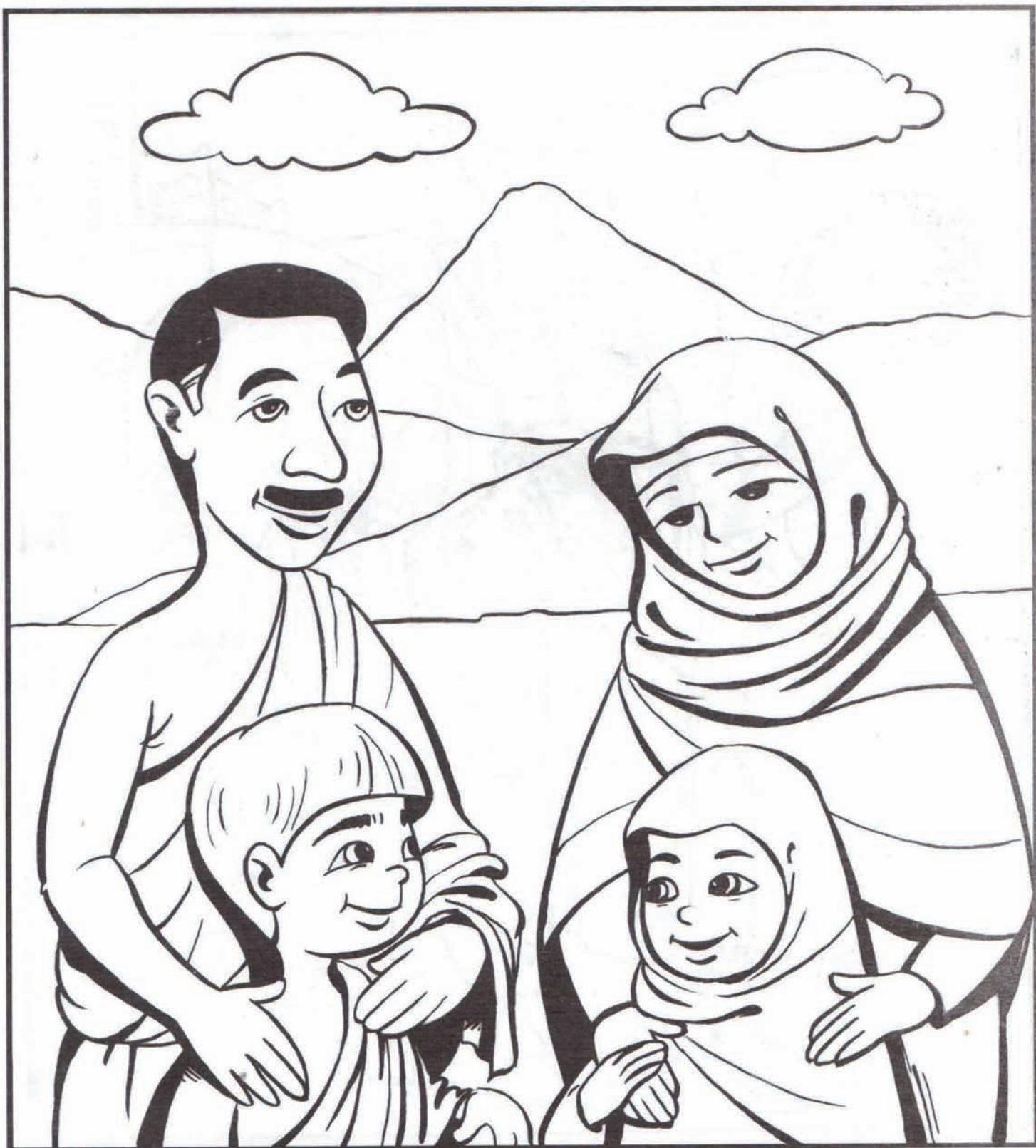

الْحَجُّ هُوَ زِيَارَةُ بَيْتِ اللَّهِ الْحَرَامِ
فِي مَكَّةِ الْمُكْرَمَةِ لِأَدَاءِ مَنَاسِكِ الْحَجِّ

*äl-häžžu huwa ziaaratu bäiti lläahi l-haraami
fii mäkkätä l-mukarramati li-idää'i mänääsiki l-häžž*

Palverännak (hadž) on Jumala Püha Koja (Kaaba)
külastamine suursuguses Mekas.

الإحرام

äl-ihraam

Ihraam ehk

palveränduri rõivastus ja kavatsus.

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لِشَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ

*läbbäik allaahumma läbbäik, läbbäikä lää šäriika läkä läbbäik,
innä l-hämnda wa nä'mätä läkä wa-l-mulk, lää šäriikä läk*

Siin ma Sul olen, mu Jumal, siin ma Sul olen! Siin ma Sul olen, Sinule ei ole kaaslas! Tõesti, kiitus, halastus ja võim on Sinu! Sinule ei ole kaaslas!”

الطَّوَّافُ حَوْلَ الْكَعْبَةِ (الْقَدُوم) سَبْعَةَ أَشْوَاطٍ

tawaafu hawla l-kä'b'ti (l-qaduum) säbä'ätu ašwaat

Kaaba ümber kōndimine. Tuleb teha seitse ringi.

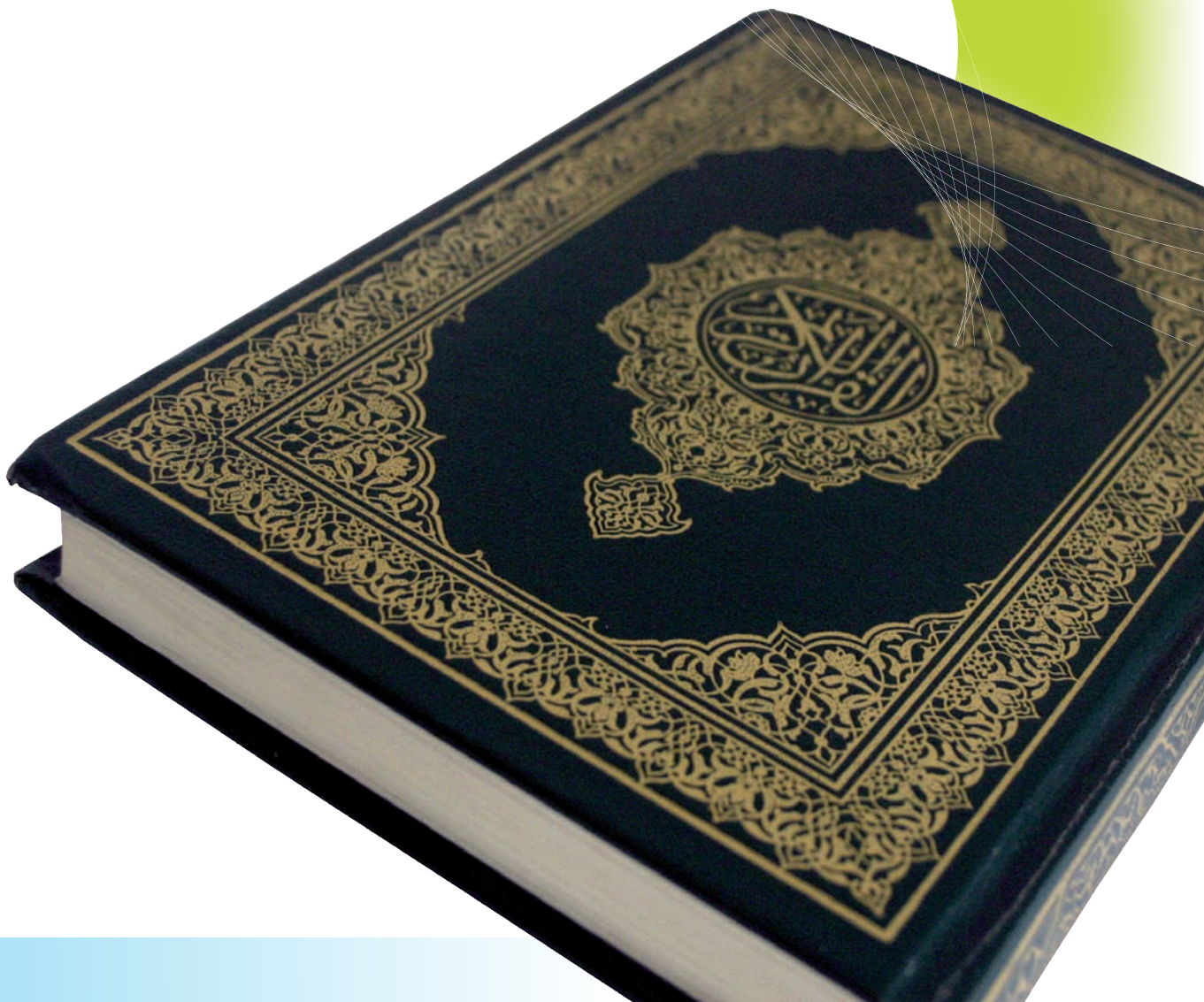
Kuigi eelmise lqra peateemaks oli „toit islamis“, oli minu jaoks hoopis hitt ja nr 1 lugu „Kärbes“. *MašaAllah!* Ma olin sellest infost ikka tükk aega väga suures vaimustuses. Toitumise koha pealt sain samuti oluliselt targemaks.

Suur tänu tegijatele!

K.

JÄRGMISES 'IQRA' NUMBRIS 'KORAANIQA RAVITSEMINE'

IQRA

SADAQA - ANNETUSED:

www.islam.pri.ee toetamine

(tasuta materjalide saatmine, raamatute tõlkimine, toimetamine ning trükkimine, loengud jne):

Kätlin Hommik

Märkusega "SADAQA"

Ühispanga konto nr. 10010608670016

IBAN: EE231010010608670016

BIC: EEUHEE2X

ÜHE VANA ON TEISE UUS ...

Võimalus saata inimestele riideid, mänguasju jne, mida ise enam ei vaja, kuid ära ka visata ei tahaks. Järgnevalt pakume välja aadressid, kuhu võiksid oma paki saata. Tegemist on erinevate organisatsioonide ja eraisikutega, kes tegelevad humanitaarabi ning vaeste igakülgse abistamise ning toetamisega ja jagavad sinu saadetise nendele, kes seda kõige enam vajavad. Kui äkki tead veel mõnda aadressi, mis sinu meelest peaks siin nimekirjas olema, siis anna meile sellest teada meiliaadressil info@islam.pri.ee.

AFGHANISTAN:

Mohammad Qasim Popal

UNAMA Kabul, Compound B

OSRSG/FSCU, Building 7, Room 101

Peace Avenue, Zanbaq Square

Wazir Akbar Khan (beside French Embassy)

Kabul

AFGHANISTAN

telefon: +93 700217289 / 0790005381

MAROKO:

Najat Mrabte

Rue 8, No 10

54400 Moulay Bouazza

P.Khenifra

MOROCCO

KOOSTAJAD

TOIMETAJAD: Aisha (Kätlin Hommik-Mrabte) ja Khadeja (Airi Hunt)

KUJUNDUS: Khadeja

RUBRIIGID: Aisha, Khadeja, Amina Iirimaalt, Sarah Iirimaalt, Amina Bahrainist, Eliza, Sirli, Anneli, Nele ja Rauno

PILDID: erakogu, internet

KONTAKT: iqra@islam.pri.ee

MOŠEE JA EESTI ISLAMI KOGUDUS

Keevise tn 9

11415

Tallinn

EESTI/ESTONIA

telefon +372 55 94 76 89

Eesti moslemite kuukiri "IQRA" on eesti moslemite tasuta elektrooniline kuukiri. Ilmub insh ﷻ, igal kuul uue sisuga.

Kuukirja sisu koostamisel on oodatud eesti moslemite ettepanekud nii eesti kui ka vene keeles.

Ежемесячник мусульман Эстоний "ИКРА" выходит каждый месяц. Все мусульманы Эстоний могут участвовать и писать на эстонском или русском языке.